

CONCEPT Notulen Statenvergadering van 5 april 2024

INHOUDSOPGAVE
Notulen 5 april 2022

	Presentielijst	Pagina 5
1	Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda	Pagina 7
2	Afscheid en installatie nieuw Statenlid tot Provinciale Staten	Pagina 8
3	Spreekrecht externen	Pagina 9
4	Vragenuur	Pagina 13
5	Notulen	Pagina 13
6	Vorraadagenda	Pagina 13
7	HAMERSTUKKEN	Pagina 13
7.1	P-24-001 Statenvoorstel vaststellen Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Provinciale Staten van Limburg	Pagina 13
7.2	G-23-017 Statenvoorstel Wijziging bestuurlijke gedragscode integriteit, brief GS van 19-12-2023 (GS DOC-00596626)	Pagina 13
7.3	G-24-005 Statenvoorstel Inpassingsplan Veegplan Buitenring Parkstad Limburg 2023, brief GS van 20-2-2024 (GS DOC-00621215)	Pagina 13
7.4	G-24-016 Statenvoorstel verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht, brief GS van 5-3-2024 (GS DOC-00626587)	Pagina 13
7.5	GEWIJZIGD Statenvoorstel G-24-001 nota Participatie onder de Omgevingswet Provincie Limburg, brief GS van 26-3-2024 (GS DOC-00606407)	Pagina 13
7.6	G-24-017 Statenvoorstel inzake voorstel tot opheffen geheimhouding bijlage 6: informatie inzake project N266-N275 Nederweert m.b.t. Infra in Control, brief GS van 2-4-2024 (GS DOC-00636873)	Pagina 14
8	BEHANDELSTUKKEN	Pagina 14
8.1	GEWIJZIGD Statenvoorstel G-24-010 Beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen 2024 – 2027, brief GS van 26-3-2024 (GS DOC-00633138)	Pagina 14

8.2	G-24-009 Statenvoorstel inzake beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027, brief GS 20-2-2024 (GS DOC-00612459)	Pagina 58
9	Moties vreemd aan de orde van de dag	Pagina 103
10	Sluiting	Pagina 103

Presentielijst van de leden van Provinciale Staten van Limburg voor de vergadering van 5 april 2024

Voorzitter

Roemer, E.G.M.

Statengriffier

Pregled, mr. A.O.J.

Leden

Partij

Aanwezig

Absil, mevrouw drs. M.G.J.A.C.	CDA
Berghorst, mevrouw mr. A.	PvdA
Bijnen, H.M. van	PVV
Blijlevens, R.P.	JA21
Bloi MA, J.M.	VVD
Bommel, C.P.G. van	BBB
Bosch, M. Th.	PVV
Claassen, drs. R.A.B.	PVV
Dautzenberg, A.G.P.M.	GroenLinks
Depondt-Olivers, mevrouw M.L.H.	CDA
Driessen, R.B.	Forum voor Democratie
Fischer, mevrouw A.M.J.N.	50PLUS
Franssen, R.F.R.P.	BBB
Franssen, R.J.H.	LOKAAL-LIMBURG
Goossen, I.J.G.	BBB
Hanegraaff, dr. M.C.	CDA
Hoks, F.J.R.	PVV
Huizing, J.	BBB
Ijpelaar, W.A.J.	CDA
Jenneskens, MA, mevrouw M.T.P.	D66
Jetten, mevrouw T.G.M.	GroenLinks
Jiménez Hastenrath, mevrouw C.L.	PVV
Koopman M SEN, mevrouw S.N.	VVD
Kuiper, mevrouw L.Y.M.	SP
Loomans, ir. P.J.M.	Horizon
Maillé, S.	VVD
Megens, B.J.M.H.	PVV
Mertens, mevrouw mr. K.G.M.	GroenLinks
Nijenhuis, D.J.	BBB
Nijskens, H.L.M.	VVD
Pelzer, ing. E.M.	VVD
Peters, A.C.P.	LOKAAL-LIMBURG
Plusquin, mevrouw P.S.M.L.	Partij voor de Dieren
Pol, mevrouw H.A. van der	BBB
Queisen, A.G.M.	BBB
Schoolmeesters, mevrouw A.M.A.	BBB
Schuuring BA, mevrouw E.A.	PvdA
Schyns MSc, P.F.M.	JA21
Smeets, C.A.H.	SP

Sol MSc, H.P.A.	GroenLinks
Vaessen, L.A.P.	D66
Waajen-Crins, mevrouw drs. A.P.H.	CDA
Wesseling, mevrouw A.	D66
Wetemans, C.C.M.	BBB
Wolters, mevrouw L.C.C.M.	PvdA
Wolters Gregório, J.	SP
Zeedzen, D.	BBB

Het college van Gedeputeerde Staten

Roemer, E.M.(CdK)
Caldenberg, M. van
Demollin-Schneiders, mevrouw E.A.M.B.
Faassen, L.
Kuntzelaers, J.J.M.
Satijn, S.H.M.
Theuns, M.L.M

Afwezig

Hermans, L.J. PVV

Overige aanwezigen

De heer T. Rempelberg namens Limburgse Land- en Tuinbouwbond
De heer T. Schulteis namens Stichting Klankkleur Limburg

Notulist

Het Notuleercentrum

1 Opening, mededelingen voorzitter en vaststelling agenda

De voorzitter: Een heel goede morgen allen. Ik heet u allen van harte welkom bij deze Statenvergadering, de eerste Statenvergadering in een reeks waarbij we onder andere de beleidskaders behandelen. Er is vandaag een bericht van verhindering ontvangen van de heer Hermans van de PVV, namens de zijde van Provinciale Staten. Een woord van welkom aan iedereen op de publieke tribune of degene die via de digitale weg de vergadering volgt, en uiteraard zeer welkom – fijn dat u weer aanwezig bent – de vertegenwoordiging van de pers. Er is ook een fotograaf aanwezig voor de installatie, het afscheid, in ieder geval de installatie, van een nieuw Statenlid, en hij zal dus op dat moment zich ook even op de vloer bevinden. Bij de opening van de vergadering van vandaag is een quorum vereist. De griffier en ik heb voorafgaand aan de opening aan de hand van een presentielijst geconstateerd dat hieraan is voldaan. Indien moties vreemd aan de orde van de dag nog aanwezig zijn, dan zouden ze moeten worden ingediend voordat de agenda van de Statenvergadering is vastgesteld. Dus dan moet u heel snel zijn. En ik vraag u dringend om eventuele moties en amendementen bij de stukken snel digitaal aan te leveren indien u dat nog niet heeft gedaan. Mocht er vandaag een verzoek komen voor een hoofdelijke stemming, dan zal ik door middel van een loting bepalen bij welke persoon op de presentielijst die stemming zal starten, en dat zal zijn bij de heer Sol. De heer Sol, aan u de eer, eventueel. Voor zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten geldt dat u het in de eerste en tweede termijn vanaf het spreekgestoelte kunt doen. Interrupties van Statenleden gaan via de microfoons bij de interruptietafel. U heeft vandaag vijf keer de mogelijkheid tot een interruptie, en per interruptie is het mogelijk om maximaal twee vervolgvragen te stellen. Dan komen we nu bij het vaststellen van de agenda. Er zijn geen moties vreemd aan de orde van dag, en na de vaststelling van de agenda kunnen die dan ook niet meer worden ... Is er wel een motie vreemd?

Griffier Pregled: Nee.

De voorzitter: Hier is even een toelichting nodig.

Mevrouw Wolters (PvdA): U geeft aan dat er geen moties vreemd aan de orde van de dag zijn, maar die zijn er wel. Die zijn gisteren in de middag ingediend tegen 17.00 uur, en dat gaat over het behoud van de NCH's in de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek. De titel is niet helemaal correct, maar er is nog een tekstvoorstel gekomen. Ja, motie Gering.

De voorzitter: Wij hadden ingeschat dat die uitstekend past bij het kader bestaanszekerheid, en daarom stond die bij ons daar op de lijst, dat die gewoon daar ingediend kan worden. En u kunt hem nog steeds bekijken, dus dan wordt ie gewoon vandaag geagendeerd.

Mevrouw Wolters (PvdA): Nou goed, in goed overleg hadden we die als motie vreemd ingediend, dus ik weet niet precies ...

De voorzitter: Alles kan, maar wij hadden hem zo geïnterpreteerd dat die daarbij paste, dus vandaar dat die bij ons op die lijst stond.

Mevrouw Wolters (PvdA): Oké.

De voorzitter: Het is uiteindelijk aan de indiener.

Mevrouw Wolters (PvdA): Laat hem maar bij bestaanszekerheid staan.

De voorzitter: Oké, dank u wel, dan komt die daar aan de orde. En excuus voor het feit dat we dat even anders geïnterpreteerd hadden. Dan komen we bij het vaststellen bij de agenda. Ik kijk even rond. Kunnen we de agenda vaststellen zoals die voorligt? Dat is het geval. Dan is het conform besloten.

2 Afscheid en installatie nieuw Statenlid tot Provinciale Staten

De voorzitter: Dan komen we bij afscheid en installatie van een nieuw Statenlid tot Provinciale Staten. En alvorens we kunnen overgaan tot installatie, vraag ik eerst aandacht voor het afscheid van mevrouw Plusquin. Geachte leden van de raad, College van Gedeputeerde Staten, aanwezigen. Beste Pascale, sinds 11 december 2015 zet jij met hart en ziel in voor de publieke, groene zaak. Dat doe je niet om te beginnen in woord. Wie niet zelf spreken kan, kan dat namelijk ook via jouw geluid laten doen in deze zaal, en dat heb je menig maal met verve gedaan. Telkens weer wijs je jouw collega's op de gezamenlijke opdracht om de planeet en al haar flora en fauna zorgvuldig te beschermen. Pascale, waar jouw woorden altijd duidelijk en vol overgave zijn, laat je ook daden spreken. Jij inspireerde de Provincie om een regenboogprovincie te worden. Jij haalde het landelijk nieuws toen je een kalfje uit de Maas wist te redden. En in de mediawereld waarin we leven, bereikt zo'n verhaal soms meer mensen dan via de reguliere politiek, waar we onze democratie bedrijven. En in dat reguliere democratische proces zat je overigens ook niet bepaald stil. Je hebt meer dan 100 moties ingediend, heb ik inmiddels geteld, over uiteenlopende onderwerpen. Het begon in 2016 en 2017 met voorstellen over zonnepanelen, bergtoerisme en biologische landbouw, en daarna verbreedde je overduidelijk je blik. Naast moties over intensive veehouderij, slechte luchtkwaliteit, Maastricht Aachen Airport, kernafval, komt bijvoorbeeld ook het thema van goed bestuur op jouw vizier. In jouw ontslagbrief noem je uiteraard de thema's waar je zo bezorgd om bent: het dierenwelzijn, de natuur, het milieu en de landbouw. Maar daar laat je het niet bij. Ik las met genoegen ook jouw terugblik op hoe je hier jouw negen jaar als volksvertegenwoordiger hebt doorgebracht. Je spreekt je dank uit naar je collega-Statenleden en naar het College, je noemt dat onverwachte verbindingen zijn ontstaan die heel mooi zijn en je wijdt mooie woorden aan de Griffie, de bodes en de fractiemedewerkers. Je bent open richting alle ambtenaren die zoveel werk hebben verricht om de zaken voor te bereiden hier in huis, die inhoudelijk betrokken zijn bij de onderwerpen die jouw aandacht hebben. Want je bedankt ze en zegt erbij dat je ze vast wel eens tot wanhoop hebt gedreven via de talloze vragen die je ze kon stellen. En dat klopt denk ik wel ja. En dan je ben in jouw brief vervolgens ook nog eens gastvrij om mij een echte Limburger onder de Limburgers te noemen. Danke, ik doe mijn best. Beste Pascale, nu maak je de overstap naar de Natuur en Milieufederatie Limburg, een plek waar je jouw missie gaat voortzetten met ongetwijfeld net zoveel dadendrang en energie. Tot in het diepst van je wezen voel je verantwoordelijkheid voor de generatie na ons, las ik in de berichten over jouw overstap. Ik hoop dat dat besef jou altijd de wilskracht blijft bieden om stap voor stap en plan na plan een positief verschil te blijven maken. Ik wens je het allerbeste toe, en we zien je ongetwijfeld echt wel weer terug hier op het Gouvernement. Pascale, bedankt voor jouw inzet voor een beter leven in Limburg. Pascale zegt zo mooi: de streekproducten worden groter. Dit is geen pakketje streekproducten, want die we binnenkregen, daar zat een stuk vlees in. Ik denk dat gaan we echt niet doen, dus je hebt een heel mooi bijenhotel gekregen. Ik stel gelijk voor ... ga nog heel even zitten op uw plek. Er is dadelijk na de installatie gelegenheid tot handen schudden van zowel Pascale als ook dadelijk van het nieuw Statenlid. Vanwege het afscheid van mevrouw Plusquin zal een nieuw Statenlid toetreden tot de Provinciale Staten. Volgens het proces-verbaal van het centraal stembureau van de verkiezingen van Provinciale Staten is dat mevrouw Boven. Ter voldoening van hetgeen gesteld in het reglement van orde voor de vergadering van Provinciale Staten, is een commissie van drie leden ingesteld voor het onderzoek van de geloofsbrieven van het nieuwe Statenlid. De commissieleden zijn de heer Bloi, de heer Driessen en mevrouw Mertens. Voor het onderzoek van de geloofsbrieven zijn overeenkomstig het bepaalde in het reglement van orde voor de vergadering van Provinciale Staten overlegd: een opgave van alle door haar beklede openbare betrekkingen en een gewaarmerkt afschrift uit de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, waaruit de huidige woonplaats, geboortedatum en plaats, alsmede het Nederlanderschap en het niet uitgesloten zijn van het kiesrecht blijkt. Ik wil de heer Bloi vragen als voorzitter van de commissie voor Onderzoek van de Geloofsbrieven vanaf het spreekgestoelte verslag uit te brengen. Aan u het woord.

De heer Bloi (VVD): Dank u wel. De commissie voor Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven onderzocht van mevrouw Boven. De commissie heeft de geloofsbrieven in orde bevonden.

Mevrouw Boven is door de voorzitter van het centraal stembureau op 29 februari 2024 benoemd tot Statenlid. Deze benoeming is op 22 maart 2024 door haar aangenomen. Mevrouw Boven heeft een verklaring van openbare betrekkingen aangereikt. Vervolgens heeft de commissie aan de hand van een uittreksel uit de basisregistratie personen vastgesteld dat zij voldoet aan alle in de Provinciewet gestelde eisen. Er is niets gebleken van met het lidmaatschap van Provinciale Staten onverenigbare betrekkingen. De commissie adviseert Provinciale Staten dan ook om de benoemde toe te laten tot Provinciale Staten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik nu graag de leden van de commissie voor Onderzoek van de Geloofsbrieven danken voor de verrichte werkzaamheden. Overeenkomstig het verslag van de commissie voor Onderzoek van de Geloofsbrieven, constateer ik dat er geen wettelijke beletstelen zijn om het kandidaat-Statenlid toe te laten. Ik verzoek dan ook de bodes om het kandidaat-Statenlid via de grote deuren naar de interruptiemicrofoon te begeleiden. Aan de orde is de beëdiging, respectievelijk het afleggen van de verklaring en belofte overeenkomstig artikel 14 van de Provinciewet. Daartoe leggen alle nieuw te benoemen Statenleden in handen van de voorzitter de in artikel 14 van de Provinciewet voorgeschreven eed, respectievelijk verklaring en belofte af. Mevrouw Boven heeft aangegeven de verklaring en belofte af te leggen. De gedragscode bestuurlijke integriteit is al op een eerder tijdstip getekend. Ik zal zo meteen de tekst van de verklaring en belofte voorlezen vanaf de interruptiemicrofoon. Ik verklaar dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dan mag ik u als eerste van harte feliciteren met deze prachtige, eervolle functie. Van harte gefeliciteerd.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u wel.

De voorzitter: Dan schors ik nu de vergadering voor enkele ogenblikken, zodat er even gefeliciteerd en afscheid genomen kan worden. De vergadering is geschorst.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u verzoeken uw plaatsen in te gaan nemen. Ik heropen de vergadering. En alvorens ik het woord ga geven aan de externe sprekers, wil ik als eerste het woord geven aan de heer Bloi. Aan u het woord.

De heer Bloi (VVD): Dank u wel. Collega's, leden van GS, zoals u waarschijnlijk heeft meegekregen, ging het een paar weken geleden even iets minder in de commissie en ik viel letterlijk stil. Het gaat weer goed met me. Dus mocht u zich afvragen van wel hoe is het eigenlijk met hem; het gaat goed. In de dagen of de uren, ja, tot nu eigenlijk, heb ik heel veel warmte van u allen of van jullie ervaren met kaartjes, appjes, telefoontjes, bloemen en alcoholische versnaperingen, waarvoor hartelijk dank. Het wordt zeer gewaardeerd, en bij deze nogmaals hartelijk dank voor de betrokkenheid.

De voorzitter: Dank u wel en blijf vooral gezond.

3 Spreekrecht externen

De voorzitter: Gaan we over naar agendapunt 3: spreekrecht extern. Er hebben zich twee sprekers

gemeld voor de vergadering. In volgorde van binnenkomst geef ik als eerste het woord aan de heer Rompelberg namens de Limburgse Land- en Tuinbouwbond. Hij wil graag inspreken bij agendapunt 8.3. Goedemorgen, meneer Rompelberg, aan u het woord.

De heer Rompelberg: Dank u wel, voorzitter. Goedemorgen, dames en heren. Mijn naam is inderdaad Thijs Rompelberg. Ik ben melkveehouder hier in het Limburgse Eijsden met mijn familie en daarnaast voorzitter van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond, en ik spreek in over het beleidskader “Werken aan een toekomstgerichte economie”. Ik ben blij dat het beleidskader een uitvoeringsprogramma een gezonde toekomst voor land- en tuinbouw kent. Voor de Limburgse economie is de agrarische sector er een van groot belang. De toegevoegde waarde gaat verder dan de bijdrage aan het bruto binnenlandse product en de werkgelegenheid. In de keten is ie een onmisbare schakel, en voor de logistiek de spil in het versnetwerk. Limburg kent daarbij een grote hoeveelheid en diversiteit aan agro-gerelateerde maakindustrie; denk aan de ontwikkeling en productie voor landbouwmachines en kassystemen. Niet alleen de omvang van de agrofoodsector bepaalt het belang. Vooral ook de hoogstaande kwaliteit, diversiteit in teelten en ketens en de innovatiekracht spelen een grote rol. De primaire agrarische productie draagt bij aan de voedselzekerheid voor Nederland, en Europa is ook uit geopolitieke overwegingen waardevol. Daarnaast hebben de land- en tuinbouw een bredere rol in de plattelandseconomie, direct door de producten als recreatie en zorg aan te bieden, maar ook indirect door de zorg voor een mooi landschap dat recreatie en toerisme stimuleert en een aantrekkelijke omgeving die bevorderlijk is voor het vestigingsklimaat voor andere bedrijven. Daarmee is de primaire sector de basis voor innovatie en kruisbestuiving en een voedingsbodem voor jonge ondernemers te binden aan de regio. We maken ons ook zorgen. Veel ook jonge ondernemers staan op het punt om te gaan stoppen door grote onzekerheid, het gebrek aan perspectief en de focus van de overheid op stoppersregelingen. De voedselproductie komt daarmee onder druk, ook vanwege de geopolitieke situatie en klimaatverandering. Uiteraard onderschrijven wij ecologische doelen, de natuur is immers de basis voor de land- en tuinbouw, maar hoe gaan wij hiermee om in een economisch model, en hoe komen we tot een integrale afweging, gegeven de grote druk op de ruimte? Voor de meeste agrariërs wordt de prijs immers bepaald op wereldmarktniveau. We moeten ons zelf daarmee niet uit de markt prijzen, en daarmee op de lange termijn afhankelijker worden van minder duurzame import. Het belang van een veilige en gezonde voedselproductie is groot, maar niet vanzelfsprekend. Dit zouden we graag vaker in beleidskader erkend en onderschreven zien. Het voorliggende beleidskader raakt op vrijwel alle punten de land- en tuinbouwsector, van circulaire economie, gezonde arbeidsmarkt, innovaties voor een maatschappelijke opgave tot een gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg. Ook zien we dat er koppelingen worden gemaakt met andere beleidskaders, “Perspectief voor het landelijk gebied” en het beleidskader “Energie”. We willen benadrukken dat we deze crossovers toejuichen, en er waarde aan hechten dat agrariërs die dit praktisch toepassen, ook zo veel mogelijk worden gefaciliteerd, zowel de koplopers als de groep die daarop volgt. Wij spreken hierbij over de blijvers. U zegt: Elke Limburger telt. Wij zeggen: Elke blijver telt. Daarom pakken wij de handschoen op om samen met u en de stakeholders perspectief te bieden voor de blijvers in Limburg. Aan welke oplossingen kunnen stakeholders concreet bijdragen? Bij het lezen van het beleidskader hopen wij dat u zich afvraagt: hoe draagt dit bij aan het brede perspectief voor de toekomst van de land- en tuinbouw, niet alleen bij dit economisch beleidskader, maar ook bij de beleidskaders rondom energie en perspectief voor een landelijk gebied. We onderschrijven de richting die in het beleidskader staat. Specifiek willen we benoemen dat de focus op innovatie van belang is voor alle ontwikkelpaden. Zo biedt de sector kansen voor de energietransitie, denk hierbij bijvoorbeeld aan groen gas en geothermie, maar daar hebben we wel de hulp van partijen bij nodig die dit kunnen faciliteren met onder meer beleidsruimte, vergunningverlening en financiële middelen. Houd ook zo veel mogelijk grond beschikbaar voor de landbouw. De sector biedt ook kansen voor grondstoffentransitie. In de zoektocht naar hernieuwbare grondstoffen kunnen we niet zonder land- en tuinbouw. Dit kan de sector ook niet alleen. Er moeten nieuwe ketenmodellen worden gevormd. Hiermee zijn wij ook al volop bezig, waarbij we willen opmerken dat het van belang is dat we de lijnen kort houden, gericht op de ondernemer en het boeren-erf waar deze innovaties en ontwikkelingen plaatsvinden. Veel opgaven komen dus samen op het boeren-erf. Dat maakt boeren en tuinders een belangrijk onderdeel van de grote uitdagingen en van de oplossingen. Daar werken boeren en

tuinders al hard aan, maar daar vragen we ook uw medewerking voor. Wacht dus niet totdat er nog meer duidelijkheid is over doelen, maar stimuleer nu ontwikkelingen die no regret zijn voor de blijvers. Voor een gezonde toekomst van de land- en tuinbouw in Limburg, zodat boeren en tuinders op hun beurt Limburg gezond kunnen houden. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Rempelberg. Ik kijk rond, geen aanvullende vragen. Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Schulteis namens Stichting Klankkleur Limburg, die graag wil inspreken bij agendapunt 8.1, het beleidskader "Cultuur en erfgoed". Goedemorgen meneer Schulteis, welkom. Aan u het woord.

De heer Schulteis: Dank u wel, meneer de voorzitter. Goedemorgen, mijn naam is Tim Schulteis. Ik ben voorzitter van de Stichting Klankkleur Limburg, een ondersteuningsorganisatie voor de amateurmuziekverenigingen, en ik doe dat als vrijwilliger. De afgelopen periode bent u onderdeel geweest van een betreuwenswaardige discussie tussen muziekbonden, en ik sta hier vanmorgen om u te vragen voor reflectie op de keuze die voorligt. Wat er staat op het spel? We zijn in Limburg volop de enige provincie met een sectorbrede ondersteuningsorganisatie met kennis van zaken dicht bij de achterban. SKL levert kennis, ondersteuning en visieontwikkeling, en is niet gericht op alleen het voortbestaan van individuele verenigingen maar van cultuur en leefbaarheid door gezamenlijke muziekbeoefening. We doen dit in de dagelijkse praktijk naar tevredenheid van alle partners. Wat is het effect van het voorliggende beleidskader? De stichting SKL is in 2020 als het Huis voor de Kunsten Limburg ontstaan door overgang van de onderneming, met als doel de ondersteuning en advisering van onze Limburgse amateurverenigingsmuziek langdurig te borgen. We wijzen erop dat het voorliggende beleidskader strijdig is met toentertijd tussen privaatrechtelijke partijen bij ontvlechting gemaakte afspraken, en uitvoering van dit beleidskader dus mogelijk aanvechtbaar is. Het voorliggende beleidskader gaat bovendien terug naar iedere bond voor zich. Ik refereerde al aan het feit dat ik vrijwilliger bestuurder ben. Dat geldt voor ons hele construct van SKL-bonden en natuurlijk voor de verenigingen. Van een vrijwillig bondsbestuurder kunt u niet verwachten dat deze bijvoorbeeld specifieke ondersteuningszaken gaat aanbesteden bij verschillende zzp'ers. De Limburgse muzieksector waar we allemaal zo trots op zijn, of zeggen te zijn, heeft een betrokken en professionele ondersteuningsorganisatie nodig om zijn vrijwilligers aan boord te houden. Weegt de mening van alle partners even zwaar voor de Provincie Limburg? In het voorjaar van 2023 heeft het Huis voor de Kunsten, Limburg een notitie aan de toenmalige Gedeputeerde gestuurd met de ambitie de dienstverlening voor alle drie de bonden weer op zich te nemen, gesteund door de Tamboerbond. Het huidige beleidskader is in lijn met deze notitie. Als SKL en overige bonden hebben we deze notitie pas in februari van dit jaar onder ogen gekregen. Het verbaast ons dan ook dat de Provincie met deze partijen heeft gesproken over een voorstel dat strijdig is met bij iedereen bekende ontvlechttingsafspraken, zonder dit te delen met de organisatie die daarmee haar bestaansrecht verliest, namelijk SKL. In het Engels zeggen ze dan: If you are not at the table, you are probably on the menu. Afgelopen december werd door de Provincie mondeling kort verwezen naar een naderend proces van besluitvorming. Om de gezamenlijke ambitie te benaderen is vervolgens door alle partners binnen SKL, inclusief de Tamboerbond, een brief aan de provincie gestuurd, waarbij ze zich uitspreken voor voortzetting van de samenwerking binnen het construct. De Tamboerbond toont echter twee gezichten door binnen een week daarna een tweede brief met tegengestelde inhoud enkel aan de Gedeputeerde te sturen. Ook over deze brief en de gevolgen voor het beleidskader zijn wij niet geïnformeerd. De Provincie zegt geen partij te kiezen. Het verbaast ons echter dat de partners in SKL niet actief zijn geïnformeerd en betrokken. Bovendien komt geen partij kiezen in dit geval neer op een onnodige en radicale koerswijziging met de huidige situatie. Een meer logische invulling van geen partij kiezen, zou zijn het probleem bij de partijen laten, zeker ook omdat de achterban, ook die van de Tamboerbond, naar tevredenheid wordt bediend tot op de dag van vandaag, en er derhalve – behalve bestuurlijk gedoe, waarvan mij nog steeds niet bekend is wat daar de inhoud precies van is – geen enkel probleem is dat om een oplossing vraagt. Hierdoor rijst de indruk dat de wensen van één partij zwaarder wegen dan de wens van de meerderheid van de partners. Natuurlijk, bij onenigheid tussen partijen, is het in het beginsel aan die partijen om er samen uit te komen, maar bij u ligt de vraag voor als Provinciale Staten wat u doet als dat

onverhoopt toch niet gebeurt? Laat u dan de situatie zoals die is of kiest u voor een koerswijziging? Hopelijk realiseert u zich bovendien dat met uw huidige default scenario – als jullie er samen niet uitkomen, dan – net de partij met het afwijkende standpunt en het minste interne draagvlak, wellicht heeft die ook afgelopen zaterdag de krant kunnen lezen, geen enkel belang heeft bij een constructief gesprek en het halen van de gestelde deadline.

Ik concludeer in vijf korte punten: 1, Er is geen enkel signaal dat SKL niet functioneert. 2, Het voorbehoud van eensgezindheid tussen bonden komt in de praktijk neer op het inwilligen van de wensen van één van de partners. 3, Basale transparantie-eisen zijn niet ingevuld. We gaan ervan uit dat u de zweem van achterkamertjes niet boven dit proces wil laten hangen. 4, Het voorliggende beleidskader is om verschillende redenen juridisch discutabel, en 5, Het beleidskader ontmantelt een cruciaal element binnen onze door vrijwilligers gedreven culturele infrastructuur. Ik verzoek u daarom om subsidiëring van SKL overeind te houden en bedank u vriendelijk voor uw tijd.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schulteis. Ik kijk even rond. Dit vraagt niet om nadere toelichting. Jawel, één vraag. Komt u even naar voren alstublieft. Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Dank voor uw inbreng. Ik heb één vraag. De deadline om er zelf uit te komen ligt nu eigenlijk op 1 mei. Zou het u helpen als die deadline verschoven wordt naar later?

De voorzitter: Meneer Schulteis.

De heer Schulteis: Ja, dat is een ingewikkelde vraag. De algemene ledenvergadering van de Tamboerbond is gepland op 20 april. Dit punt stond er aanvankelijk niet op de agenda. Dus aan de ene kant zijn wij als vrijwilligers er allemaal ook wel klaar mee, met deze situatie en denken we elk besluit is goed, maar neem er één bij wijze van spreken. Ja, niet elk besluit is goed, maar uitstel, gaat dat het probleem oplossen? Ik denk eerder aan een wijziging van het default scenario. Dus als jullie er samen niet uitkomen, dán; wat is dan het default scenario? En uiteraard is het denkbaar dat we iets meer tijd nodig zullen hebben om dit allemaal in goede banen te leiden.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, dank ook aan de spreker. Ik voel soms een klein beetje ongemak omdat we ons eigenlijk hier helemaal niet mee willen bemoeien, en in de commissie ging het over kunnen jullie er samen uitkomen. En uit uw inbreng concludeer ik eigenlijk dat dat nóg niet is gelukt, dus mijn vraag is: is dat niet gelukt en is de verwachting dat u daar nog samen uit gaat komen, of heeft u die hoop opgegeven?

De voorzitter: De heer Schulteis.

De heer Schulteis: Ja, dank u wel voor uw vraag. Dat is een goeie vraag. Ik moet geloof ik via de voorzitter praten, dus dank. Nou ja, zoals ik al zeg, de partij die graag iets anders wil, krijgt in het default scenario dat nu voorligt zijn zin, dus heeft in die zin geen belang om met ons in constructief overleg te treden. Dus de enige optie is dat die partij zelf in zijn eigen gelederen een eigen keuze maakt. Dat ligt buiten onze invloedssfeer. Die hoop heb ik niet opgegeven, maar ik vind het wel een ingewikkelde. En u zult hebben gezien dat wij ook niet hebben gereageerd op vragen in de pers, want ik vind dit net zo ongemakkelijk. Ik heb ook gewoon overdag een baan en ik doe dit als vrijwilliger, dus wij proberen het netjes te houden. Alleen, wat ligt vandaag in uw cirkel van invloed? Ja, dat is het default scenario, dus wat gebeurt er als partijen er toch niet uitkomen?

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel, meneer Schulteis, voor uw inbreng.

De heer Schulteis: Dank u wel, meneer de voorzitter.

4 Vragenuur

N.v.t.

5 Notulen

De voorzitter: Daarmee komen wij bij agendapunt 5: het vaststellen van de notulen van de Statenvergadering van 15 december 2023, het voorstel om die ongewijzigd vast te stellen. We kunnen dat besluit nemen, dan is het conform besloten.

6 Voorraadagenda

De voorzitter: Dan ligt voor een voorraadagenda. Kunnen we die ook ongewijzigd, zeg ik dat goed, ja, ongewijzigd vaststellen? Dat is het geval. Dat is ook conform besloten.

7 HAMERSTUKKEN

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt 7, de hamerstukken.

7.1 P-24-001 Statenvoorstel vaststellen Gedragscode bestuurlijke integriteit leden van Provinciale Staten van Limburg

De voorzitter: Als eerste P-24-001, Statenvoorstel vaststellen gedragscode bestuurlijke integriteit bij de Provinciale Staten van Limburg. Dat is conform vastgesteld.

7.2 G-23-017 Statenvoorstel Wijziging bestuurlijke gedragscode integriteit, brief GS van 19-12-2023 (GS DOC-00596626)

De voorzitter: G-23-017 Statenvoorstel wijziging bestuurlijke gedragscode integriteit, brief GS van 19 december, 2023. Ook dit besluit is conform genomen.

7.3 G-24-005 Statenvoorstel Inpassingsplan Veegplan Buitenring Parkstad Limburg 2023, brief GS van 20-2-2024 (GS DOC-00621215)

De voorzitter: G-24-005 Statenvoorstel inpassingsplan veegplan Buitenring Parkstad Limburg 2023 en de brief van GS van 20 februari, 2024, conform besloten.

7.4 G-24-016 Statenvoorstel verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht, brief GS van 5-3-2024 (GS DOC-00626587)

De voorzitter: G-24-016 Statenvoorstel verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht en de brief van de GS van 5 maart 2024, ook dat conform besloten.

7.5 GEWIJZIGD Statenvoorstel G-24-001 nota Participatie onder de Omgevingswet Provincie Limburg, brief GS van 26-3-2024 (GS DOC-00606407)

De voorzitter: G24001, Statenvoorstel in zake nota participatie onder de Omgevingswet Provincie Limburg en de brief van GS van 6 februari, 2024, conform besloten.

7.6 G-24-017 Statenvoorstel inzake voorstel tot opheffen geheimhouding bijlage 6: informatie inzake project N266-N275 Nederweert m.b.t. Infra in Control, brief GS van 2-4-2024 (GS DOC-00636873)

De voorzitter: En tot slot G-24-017 Statenvoorstel inzake voorstel tot opheffen geheimhouden bijlage 6: informatie inzake project en N266-N275 Nederweert m.b.t. Infra in Control en de brief van GS van 2 april, 2024, ook die is dan conform besloten.

8 BEHANDELSTUKKEN

8.1 GEWIJZIGD Statenvoorstel G-24-010 Beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen 2024 – 2027, brief GS van 26-3-2024 (GS DOC-00633138)

De voorzitter: Dan komen we bij de behandelstukken. Aan de orde is het gewijzigd Statenvoorstel G-24-010 Beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen 2024 – 2027 en de brief van GS van 26 maart, 2024. Conform het spreektijdenoverzicht geef ik zo dadelijk als eerste het woord aan mevrouw Jetten, nadat ik heb gezegd dat het voor mevrouw Kuiper, mevrouw Boven, mevrouw Wolters en de heer Queisen de maidenspeech zal zijn. Dan geef ik het woord aan mevrouw Jetten namens de fractie van GroenLinks.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank uw wel, voorzitter, en dank ook aan de sprekers. Nog even terugkomend op de laatste spreker van Stichting Klankkleur Limburg. Ik vind hem lastig. Ik had ook als vraag van zou het helpen om de termijn op te schorten, want het laatste wat wij natuurlijk willen is dat vrijwilligers of deze muziekkorpsen hier de dupe van zijn. En ik zou graag een reflectie willen van de Gedeputeerde van kunnen wij iets, en zo ja, wat? Voorzitter, wij zijn blij met dit Statenvoorstel en trots dat wij ons als Provincie zo inzetten voor cultuur en erfgoed. Uiteraard toch een paar opmerkingen. Als er één sector tijdens corona heeft bewezen over inzet, veerkracht, flexibiliteit en creativiteit te beschikken, dan is het wel de cultuursector. Keihard en innovatief zijn mensen aan de slag gegaan, zodat wij toch nog konden en kunnen genieten van alles wat zij bieden. Want ook dat werd duidelijk tijdens corona: wat hebben we cultuur hard nodig. Het zangkoor, de harmonie, de schutterij, het museum, een voorstelling of concert blijkt zuurstof voor de ziel. En die culturele zuurstof is voor, maar ook van alle Limburgers, en dat is een mooi bruggetje naar de volledige titel van dit stuk: Cultuur en Erfgoed voor iedereen. In de ogen van GroenLinks betekent dit dat cultuur en erfgoed het hele spectrum moet bevatten, van amateurkunst zoals fanfaren en harmonieën, toneelgezelschappen en de schutterij tot de professionele hoek, zoals onze musea, Opera Zuid en de philharmonie zuidnederland. Voor iedereen betekent het dat de cultuur toegankelijk moet zijn, voor jong en oud, jongeren die wat ons betreft minimaal jaarlijks met cultuur in aanraking moeten komen en ouderen, zeker de meest kwetsbaren onder ons die nog kunnen genieten van bijvoorbeeld de Onvergetelijke Museumtafel, een initiatief van het Limburgs Museum. Voor iedereen betekent het een goede spreiding van aanbod, en dus gelden, over de provincie. En hoewel daar al een tijdje extra op is ingezet, dreigen toch weer een hoop Noord- en Midden-Limburgse initiatieven buiten de boot te vallen, en ik heb zo'n vermoeden dat daar later een motie over komt. Voor iedereen betekent ook voor mensen met een kleine beurs. Wij zien daarom graag bij elke toekenning van subsidie dat op z'n minst onderzocht wordt hoe mensen met weinig geld ook kunnen genieten, dat ook die kunst toegankelijk is of die voorstelling. En daarbij denken we onder andere aan de drie musea die geld ontvangen van onze Provincie om bijvoorbeeld één keer per maand hun deuren gratis te openen voor publiek, het Bonnefanten heeft periodiek al de Bonnefanten Free Friday. Op die manier kunnen ook Limburgers met een kleine beurs genieten van kunst, en bereiken we doelgroepen die anders minder een museum of andere voorstellingen zullen bezoeken. We snappen dat dat niet altijd kan, en GS gaf het voorbeeld van het Discovery Museum dat dan echt te veel inkomsten zou mislopen. We vinden het toch belangrijk om per subsidie te kijken naar wat wél kan. Dan kom ik bij de musea. Het Limburgs Museum is zeer ambitieus en bruist, en daarom zijn we GS erkentelijk dat het gezocht heeft een extra bijdrage toe te kennen en die gevonden heeft. En zeker in het licht van het Bonnefanten, dat wederom is voorgedragen voor de BIS-gelden, zijn we hier blij mee. Wat nu volgt is het langjarig traject voor erkenning

voor één maar het liefst twee, maar één, ja, Limburgs rijksmuseum. Gezien de huidige landelijke ontwikkelingen, denken wij dat het Limburgs Museum hiervoor kansrijker is dan het Bonnefanten. Als elke regio telt, is het een must, maar ik moet opschieten, om dit te bewerkstelligen. Wat is daarvoor aan investering nodig en welke stappen zet u om te komen tot deze erkenning? Ja, en dan onze taal. Wij zijn trots op ons Limburgs, maar onze taal is kwetsbaar en staat onder druk, en mede daarom willen we kijken of het de moeite waard is of een deel-3-erkenning kan bijdragen aan bescherming en instandhouding van ons Limburgs. Het hart twijfelt niet en roept volmondig ja, maar de ratio zegt: welke taal kies je dan? Zijn we dadelijk verantwoordelijk voor een dikke vette ruzie tussen een aantal talen? Wat wordt het ABL, en is dit de manier om je doel te bereiken of moeten we meer denken aan stimuleringsmaatregelen, zoals een leerstoel, structurele educatie of kennisontwikkeling? Graag uw reactie. Nog één zin, voorzitter, ja. En tot slot, wij prijzen de inzet van de Provincie voor de verduurzaming van monumenten, en zullen dit met grote aandacht volgen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Kuiper namens de fractie van de SP, en dit is haar maidenspeech.

Mevrouw Kuiper (SP): Goedemorgen, collega's, aanwezige pers en alle Limburgers thuis. Al jaren werk ik als vrijwilliger bij de Luisterlijn. Voor wie de Luisterlijn niet kent, mensen kunnen 24 uur per dag, zeven dag per week hun verhaal kwijt bij een vrijwilliger die luistert en ondersteunt. Eenzaamheid is een van de onderwerpen die vaak ter sprake komt, en we willen die eenzaamheid doorbreken. Eenzaamheid kan worden veroorzaakt door verschillende factoren zoals een laag inkomen, verlies van werk, sociale isolatie en gezondheidsproblemen. Dit is iets wat we niemand toewensen, en gaat volledig in tegen de menselijke waardigheid van de SP. Goed dat we daar verandering in gaan brengen, want dit beleidskader heet niet voor niets Cultuur en erfgoed voor iedereen. Een laag inkomen heeft een grote impact, zowel op volwassenen als zeker ook op kinderen. Zij missen de mogelijkheid om deel te nemen aan verenigingen en zich te ontwikkelen op cultureel gebied, simpelweg omdat hun ouders het niet kunnen betalen. Ook volwassenen ervaren dezelfde problemen, met als gevolg eenzaamheid en gezondheidsproblemen. Juist de mensen die zich financieel geen lidmaatschap kunnen veroorloven, zouden enorm profiteren van deelname aan verenigingen en het kunnen genieten van al het moois dat Limburg te bieden heeft. Naast het Jeugdfonds Sport en Cultuur is er een Volwassenfonds Sport en Cultuur. Voor de SP is gelijkwaardigheid hierbij van groot belang. We zijn het er allemaal over eens dat volwassenen net zo veel baat hebben bij verbinding, ontwikkeling en ontspanning als jongeren. Daarom pleit ik voor een structurele, gelijkwaardige subsidie voor het Volwassenfonds. Het blijkt dat subsidie van de Provincie, gemeenten over de streep trekt om zich daarbij aan te sluiten. Naast sport moet wat ons betreft de cultuur ook met hulp van de Provincie extra aandacht krijgen via de gemeente. Dit heeft een dubbeleffect. Het versterkt verenigingen en andere culturele organisaties door extra leden, en zorgt voor meer bezoekers bij festivals, musea en erfgoedlocaties. Het brengt het nodige toerisme naar onze Provincie, en zorgt voor versterking en toekomstbestendigheid van onze cultuur en het erfgoed in Limburg. Een ander belangrijk onderwerp waar we ons op richten, is de Limburgse taal. Communicatie is een basisbehoefte voor iedereen. Hoewel ik zelf geen Limburgs spreek, kan ik het Venlo's dialect wel verstaan en zelfs meezingen met de vastelaovend, en onze Gouverneur inmiddels ook, heb ik gehoord. Het is opvallend dat privé en bij contact met overheidsinstanties altijd de vraag wordt gesteld of het in het Limburgs mag. Het antwoord is ja, maar toch gebeurt het nooit. Hierdoor wordt het moeilijk om op natuurlijke wijze mee te doen in de Limburgse taal. De enige manier om de taal te leren, is door te luisteren naar Limburgers onderling, maar dit voelt vreemd, net zoals het voor een Limburgssprekende vreemd is om Limburgs te praten met iemand die de taal niet spreekt, stel ik mij zo voor. Voor degenen die dat willen, vindt de SP de mogelijkheid om lessen te volgen een goed idee. Het Limburgs is een regionale taal in al z'n verscheidenheid, en het waard om behouden te worden voor de toekomst. Laten wij wel waken dat wij bij het aanvragen van een speciale status voor onze regionale taal, de kosten van de invoering daarvan voor onze inwoners, scholen, en andere bedrijven en organisaties blijven. Kan de Gedeputeerde, aangezien de vele opgaven die Limburg heeft, hier een toezegging in doen? En als laatste, maar zeker niet het minst belangrijke, het Limburgs Museum dat onze financiële steun verdient. Het museum

is onmisbaar geworden voor onze identiteit, educatie en erfgoed in Limburg. Wij vragen de Gedeputeerde dat het ontwikkelplan van het Limburgs Museum, met de financiële middelen die wij beschikbaar stellen, ook daadwerkelijk mogelijk wordt gemaakt. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kuiper, en gefeliciteerd me uw maidenspeech. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jenneskens namens de fractie van D66.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, cultuur is geen kostenpost, cultuur levert geld op. Het blijkt een van de meest effectieve investeringen die je kunt doen in het vestigingsklimaat, en het maakt Limburgers gelukkiger en geeft een gevoel van saamenhorigheid, en dat is soms meer dan we kunnen zeggen over willekeurig welke economische investering dan ook. Cultuur maakt ons rijk en we mogen trots zijn en ook best wel tevreden in Limburg. Dus eigenlijk is mijn inbreng heel saai, want ik ben eigenlijk best wel content met dit kader. We blijven stevig investeren in cultuur, houden ambities, verzilveren kansen, kijken om naar makers, hebben extra aandacht voor Noord- en Midden-Limburg, en spannen ons extra in voor iedereen voor wie cultuur nog niet vanzelfsprekend is maar dat hopelijk wel gaat worden. Ik heb nog wel vijf aandachtspuntjes, want ik ben wel een politicus, dus als ik zeg ik houd het kort, lukt dat meestal niet. 1, De eerste is eigenlijk, wij zijn absoluut een supporter van de ambitie om de structuur en instellingen in Noord- en Midden-Limburg echt blijvend te versterken. Daarin hebben we al heel veel bereikt, en hebben we gezien dat gemeenten iedereen met dezelfde handschoenen oppakken. Ons pleidooi daarbij is: laat dit niet bij een impuls. Geef ook deze periode nog de ruimte en de middelen om die daadwerkelijke ontwikkeling ook door te zetten zodat die bestendig kan worden. Uit de aanvragen bleek dat de regeling voor Noord- en Midden-Limburg al is overvraagd. Mijn vraag is eigenlijk aan de Gedeputeerde: wat betekent dat nou concreet en hoe gaan we daarmee verder? We willen eigenlijk graag een reactie of een reflectie van de Gedeputeerde, want we zagen ook een motie van de VVD waar we op zich heel enthousiast over zijn, maar waarvan we nog niet helemaal kunnen overzien: is dat nu het middel om dat doel te bereiken? Dan de punten waar we ons zorgen over maken. We zien dat alles duurder wordt, en met de Fair Practice Code betalen we eindelijk een eerlijke prijs voor werk, maar zien we ook dat alle fondsen sterk overvraagd worden, ook landelijk. Dat heeft gevolgen voor de cofinanciering en voor wat we kunnen doen met onze middelen om makers, instellingen en organisaties in onze Provincie mogelijk te maken. Deelt de Gedeputeerde die zorg? Een specifiek punt is daarin dan evenementen. In dit kader hebben we heel erg de ambitie om cultuur dicht bij Limburgers te brengen, en toegankelijk te laten zijn. D66 deelt die ambitie heel erg, maar we zien tegelijkertijd in de realiteit dat steeds meer grote publieksevenementen het ontzettend moeilijk hebben. *Bruis* bijvoorbeeld hier in Maastricht is voor de laatste keer, en we horen steeds vaker dit soort signalen. Herkent de Gedeputeerde die zorg? Wij zouden graag meer zicht hebben op alle regelingen die voortkomen uit dit kader, om te kunnen zien of we met onze middelen nou straks ook die ambities halen. Kan dat? Kan de Gedeputeerde ons toezeggen dat ie voor de voorjaarsnota of begroting jaarlijks een soort analyse deelt van de regelingen en de aanvragen, met een korte reflectie daarop? We gaven het al eerder aan in de commissie, landelijk is het gebruikelijk dat als er een fonds opengaat, dat dan de aanvragen en de toekenningen meteen worden gepubliceerd, gewoon op de site. Kan dat ook hier in Limburg? Dan dingen waar we blij mee zijn: Het Limburgs Museum deed een wat D66 betreft terecht beroep op de Provincie om haar sterke regionale functie en grote publieksbereik te kunnen bestendigen. We zijn blij dat we dat in deze periode nu eens aan de voorkant fatsoenlijk regelen. Complimenten van D66. Dan Klankkleur, en ik voel daar enig ongemak. Ik zien een niet al te geweldig doorlopen proces, waarin partijen toch vooral verder van elkaar zijn geraakt. Wij zien ook een organisatie die verbindend werkt met heel veel vrijwilligers en die heel mooi werk doet. Onze vraag aan de Gedeputeerde is: welke ruimte is er nog om eruit te komen, en hoe ziet u uw eigen rol dan? En dan tot slot, voorzitter, ons dialect, de Limburgse taal. Wij delen de ambitie om in ieder geval goed te gaan kijken of verdere erkenning bijdraagt. Wij zien het Limburgs echter vooral als iets wat gesproken moet worden. We willen het vastleggen, maar het moet vooral geen erfgoed worden voor in een museum. Een taal ontwikkelt zich door als ie veel wordt gesproken. Wij hopen dan ook dat het geen kwestie van geduld meer hoeft te zijn dat die taal de erkenning krijgt die ie verdient, en daarom hebben wij een super complexe motie gemaakt. Want wat ik het allerliefste zou willen, is dat ik eens één keer in deze Statenzaal in mijn

prachtige Noord-Limburgse dialect, en daar mag niemand om lachen, het debat kan voeren, en dat mag niet volgens de wet. Daarom hebben we een motie gemaakt. Die is al zes keer herschreven. Ik sluit niet uit dat daar misschien nog een kleine wijziging op komt, maar de bedoeling is in ieder geval om de eerstvolgende keer dat we spreken over het dialect, dat op een manier mogelijk te maken om dat allemaal in onze eigen taal te doen, in de hoop dat we elkaar dan het allerbeste verstaan. Tot zover, voorzitter. Ik vergat nog trouwens. Wij dienen nog een motie in. Die is voor het Lagerhuis. Dan heb ik dat maar vast gezegd. Dan kan die rondgedeeld worden. Excuus.

De voorzitter: Was u van plan, mevrouw Jenneskens, om de motie nu in te dienen, want dan vraag ik u even om het dictum voor te lezen over die Limburgse taal. Dan is die ook formeel ingediend, en dan begrijp ik dat die tweede motie mogelijk in de tweede termijn komt?

Mevrouw Jenneskens (D66): Dan ga ik dat zo doen. Ik heb deze heel vaak herschreven, en ik zag nu een fout in het Nederlands, dus vergeeft u mij deze. Mijn Limburgs is heel goed. Het voorstel besluiten om de Griffie een concreet voorstel te laten uitwerken ter besluitvorming voor het presidium om binnen de kaders van de wet, zonder dit een belemmering te laten zijn voor de toegankelijkheid van Provinciale besluitvormingen, het, te beginnen met plan Limburgse taal dat voortvloeit uit dit kader, minimaal voor één agendapunt in een Statenvergadering per jaar mogelijk te maken voor de woordvoerders die dat willen en kunnen om hun bijdrage in een variant van het Limburgs uit te spreken, en hun tekst voorafgaand aan de vergadering tevens aan te leveren in het Nederlands, zodat dit kan worden toegevoegd aan de vergaderstukken en voor iedereen beschikbaar en te volgen is.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenneskens. Dan geef ik nu het woord aan de heer Blijlevens namens de fractie van JA21.

De heer Blijlevens (JA21): Dank u wel, voorzitter. JA21 is trots op onze Limburgse geschiedenis. We hebben door de eeuwen heen wonderschone kunst en cultuur voortgebracht. Deze moeten we beschermen en doorgeven aan de volgende generaties. Drempels voor jongeren om met ons cultureel erfgoed in aanraking te komen, moeten worden weggenomen. En een beter cultuurbeleid hoeft niet meer geld te kosten, maar vraagt om een andere en scherpere besteding van bestaande budgetten. Het geld voor cultuur lijkt onevenredig verdeeld over Limburg. Wij dienen daarom de motie van de VVD hieromtrent mee in. Twee opmerkingen nog. De regeldruk die door de vrijwilligers en verenigingen wordt ervaren, we hebben het vandaag nog gehoord, brengt onze Limburgse cultuur in gevaar, dus dat moet echt minder. En tegelijkertijd moeten we ons cultureel erfgoed breder toegankelijk maken. We hebben met z'n allen op 19 januari en 8 maart onze meningen en aanpassingen al in de commissies naar voren gebracht, en voor ons ligt een beleidskader op hoofdlijnen waar wij als JA21 mee kunnen instemmen. Desalniettemin betekent dit niet dat JA21 vanzelfsprekend alle takken van de doelenboom zal onderschrijven. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Blijlevens. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Boven namens de Partij voor de Dieren, en, zoals al gezegd, en hoe kan het anders in een eerste Statenvergadering, voor u ook de maidenspeech.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Het eerste onderwerp waar ik een bijdrage als Statenlid aan mag leveren, is het beleidskader Cultuur en Erfgoed, een onderwerp dat zich gelukkig leent voor wat abstractere bespiegelingen, en ook relaties heeft met de kernthema's van de Partij voor de Dieren. Ik was dus eigenlijk wel blij dat het veegplan Buitenring een hamerstuk is geworden. Het voelt voor mij als een voerecht om nu Statenlid te zijn. Het is een functie met grote verantwoordelijkheid die niet licht opgevat kan worden, maar ik ben vooral dankbaar dat het leven me de mogelijkheid geeft om deze mooie en eervolle taak op me te nemen. De Partij voor de Dieren gaat voor grote veranderingen. Onze huidige cultuur is doordrenkt van welvaartsdenken en economiedenken. In mijn werkzame leven heb ik bij veel verschillende bedrijven gewerkt. Daarbij bleek dat groei, meer geld en carrièrekansen de besluiten vaak bepaalden,

ondanks veel mooie woorden over andere belangen. Wat echt waardevol is, verliest dan, en echt waardevol zijn de natuur, de biodiversiteit, onze planeet. Zij zijn noodzakelijk voor het menselijk leven. Voor de Partij voor de Dieren is het streven daarom om te komen tot een economie die goed is voor Limburg, voor de mensen en een brede welvaart, een economie die binnen de grenzen van de aarde valt en geen doel op zich is. Alle mensen hebben een mening over dieren die vaak gevormd is door gewoontes of door economische belangen, en soms zijn dieren op z'n best schattig en aibaar, terwijl dieren van de aarde waarop we leven ook een wezenlijk onderdeel zijn van ons erfgoed en een eigen recht van bestaan hebben. Laat het niet altijd zo zijn dat dieren zich aan de mens moeten aanpassen, maar ook andersom. Jammer genoeg heeft de Tweede Kamer onlangs een kans gemist om daaraan handen en voeten te geven, maar wij blijven hiervoor vechten. Een deel van onze huidige cultuur is ook de overtuiging dat als jij succes behaalt, dat een eigen verdienste is in plaats van het geluk te hebben gehad op de goede plek te zijn geboren met een paar mooie genen en omstandigheden die tot weinig moeilijkheden en teleurstelling leiden. Maar velen hebben dat geluk niet. In mijn huidige functie bij WerkvoorHeerlen is die werkelijkheid van veel mensen in onze maatschappij maar al te zichtbaar. Respect en mededogen is wat alle mensen zouden moeten krijgen, en een steun in de rug om mee te kunnen doen als dat nodig is. Dat kan ook in zogenaamd kleine dingen zitten, zoals het regelen van opvang voor huisdieren als mensen hun huis moeten verlaten. Maar ook kleine dingen kunnen een groot verschil maken. Het lijkt de politiek eigen te zijn om vooral naar de korte termijn te kijken. Je wilt immers de volgende keer weer gekozen worden. De Partij voor de Dieren blijft naar de lange termijn kijken, en de daarvoor gewenste oplossingen, ook als deze misschien in het eerste gezicht niet haalbaar en betaalbaar lijken. Haalbaar en betaalbaar is een kwestie van prioriteiten, van wat je belangrijk en waardevol vindt. Daar mag je geld aan uitgeven, zoals in dit beleidskader over cultuur en erfgoed belangrijke elementen voor het welzijn van mensen. Vrijwilligerswerk is daarin heel belangrijk, maar dat heeft wel een steun in de rug nodig, een professionele kern, en daar kan de Provincie inspringen. Daar moet je dus die niet op bezuinigen. Tenslotte, voorzitter, wil ik mijn voorgangster, Pascale Plusquin, bedanken. Zij heeft negen jaar lang met grote bevologenheid gewerkt aan de idealen voor de Partij voor de Dieren. Als kleine partij is dat niet altijd makkelijk, maar haar resultaten inspireren mij om op hetzelfde pad verder te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Boven, en gefeliciteerd met uw maidenspeech. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Koopman namens de fractie van de VVD.

Mevrouw Koopman (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD-fractie wil de opstellers van dit mooie beleidskader bedanken. Wij zijn blij en heel trots op dit kader, en ook dank voor wijze waarop de input vanuit de commissievergadering is verwerkt en meegenomen, bijvoorbeeld een gelijkwaardige verdeling van middelen voor provinciale musea. Een bijdrage in middelen, passend bij de taakstelling en de ambities is dan ook een heel mooi resultaat dat vanuit de commissie is ontstaan. Een ander aspect dat de VVD-fractie heeft aangekaart, heeft geleid tot de motie Maatwerkmiddelen. De aanleiding voor de huidige motie die we vandaag gaan indienen, was die te krappe tenderregeling die er nu is voor de culturele infrastructuur van Noord- en Midden-Limburg. U weet wel, die regeling waar Zuid-Limburg alleen al € 1.560.000 krijgt, en Noord- en Midden-Limburg samen € 705.000. Het is vanuit de historie zo dat Zuid-Limburg meer geld krijgt dan Noord- en Midden-Limburg vanwege het aanbod dat er daar al was, en de grotere instellingen die daar zaten en zitten. Mevrouw Jenneskens heeft aan de lat gestaan om een gelijkwaardigere verdeling te krijgen, en ook de Gedeputeerde, toen nog Statenlid, heeft ook aan de lat gestaan om een gelijkwaardigere verdeling te krijgen. Er bleken wat onmogelijkheden te zijn om tot een andere regeling te komen, maar het heeft dus in ieder geval geleid tot deze huidige te krappe regeling, en dat zou er dan onbedoeld voor zorgen dat er veel initiatieven of nieuwe initiatieven vanuit Noord- en Midden-Limburg buiten de boot gaan vallen. Het ontbreekt nu al aan voldoende plekken, en er is nu bij het opstellen van deze regeling niet van uitgegaan dat er zoveel animo zou zijn. En uiteraard beoordeelt Cultuurtank Limburg de aanvraag opgestelde subsidievoorwaarden, maar er zou dus maar € 615.000 nodig zijn, want dat is eigenlijk wat er nu te kort is. Als je daar wel voor zou kiezen om dus dat aan te vullen of, ja, een nieuwe subsidieregeling op te stellen, dan zou dat betekenen dat je dus ook kiest voor een gelijkwaardigere verdeling voor Noord- en Midden-

Limburg ten opzichte van Zuid-Limburg. Soms zijn implicaties van het beleid dus pas later zichtbaar of te laat zichtbaar. Maar, beste collega Statenleden, door nu geld te oormerken voor een aanvullende subsidieregeling, kunnen we een debacle voorkomen. We kunnen maatwerk leveren, en gelukkig hoeven we niet op zoek te gaan naar geld, want er is nog € 3 miljoen, en dat is voor het groeiplan, de stimuleringsgelden Noord- en Midden-Limburg. Het coalitieakkoord zegt met deze incidentele middelen een kwaliteitsinhaalslag en een rijker aanbod te willen realiseren. En wat deze motie vraagt, is om een aanvullende subsidieregeling te creëren zodat er én een gelijkwaardigere verdeling ontstaat én er recht kan worden gedaan aan het cultureel potentieel in Noord- en Midden-Limburg, oftewel de motie Maatwerkmiddelen, culturele infrastructuur Midden-Limburg. Het dictum van de motie: 'we verzoeken GS een aanvullende subsidieregeling te creëren vanuit de stimuleringsgelden cultuur, Noord- en Midden-Limburg, ten behoeve van de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg. De volgende fracties dienen mee in: GroenLinks, JA21, LOKAAL-LIMBURG, hartelijk dank daarvoor. We hopen natuurlijk op nog meer steun zo meteen en, ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Wolters namens de fractie van de Partij van de Arbeid, en ook voor mevrouw Wolters is het de maidenspeech.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Vandaag wil ik eerst beginnen bij waar het voor mij ook begon, want, dames en heren, ik heb heel veel geluk gehad in mijn leven. Ik heb geluk gehad om te zijn geboren in een gezin met sterke schouders. Dankzij mijn ouders en mijn grootouders, kreeg ik de kansen die ik nodig had om ook sterke schouders onder Limburg te zetten. Ik kreeg kansen die niet elke Limburger krijgt, en zet mij daarom bijzonder in voor die extra ondersteuning bij anderen die dat geluk ook nodig hebben. Want sterke schouders heb je niet alleen voor jezelf, die heb je om je medemensen te helpen, en dat is ook precies wat onze Limburgse cultuur nodig heeft: sterke schouders die onze Limburgse cultuur beschermen, ondersteunen en doorgeven. En we hebben geluk, want sterke schouders telt Limburg volop. We kennen talloze kunstenaars, muziekgezelschappen, vrijwilligers en cultuurmakers die hun sterke schouders inzetten voor de Limburgse cultuur. Ze brengen niet alleen hun tijd en energie, maar ook hun passie en expertise in, waardoor culturele activiteiten mogelijk worden gemaakt die anders niet kunnen plaatsvinden. Zij vormen het kloppende hart van de culturele sector, en verdienen daarom sterke schouders van de Provincie Limburg, waar wij vanuit deze zaal erkenning, waardering en ondersteuning moeten uitdragen, en waarin Zuid-Limburg een sterke culturele structuur heeft, heeft Noord-Limburg nog ruimte nodig om te groeien. En met dit kader vragen wij daar extra aandacht voor, zodat ook Noord-Limburg de ruimte krijgt om sterke schouders te creëren. Extra aandacht vraag ik ook voor het behoud van Limburgs industrieel erfgoed, waaronder het rijke mijnverleden essentieel van belang is voor het behoud van de culturele identiteit en de historische rijkdom van onze regio. Deze monumenten vertellen niet alleen het verhaal van de mijnbouw in Limburg, maar ook van technologische vooruitgang en de economische geschiedenis. Volgend jaar is het 50 jaar geleden dat de mijnen gesloten werden. De restanten van onze Limburgse mijnbouw herinneren ons eraan dat Limburg gebouwd is op sterke schouders, maar er is nog een ander aspect dat sterke schouders nodig heeft en dat is onze Limburgse taal. We maken ons zorgen of het behoud en de versterking van de Limburgse taal voldoende tot z'n recht komt. Onze taal is een essentieel onderdeel van onze identiteit, van wie wij zijn als Limburgers, en het is belangrijk dat we er alles aan doen om het behouden en te bevorderen zodat onze Limburgse taal in al haar verschijningen niet verdwijnt. Daarom brengen wij vandaag de motie Onderweg naar deel drie in om ervoor te zorgen dat het stevig verankerd wordt. Daarbij roepen we de Gedeputeerde Staten op om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor financiële ondersteuning van het Rijk voor het ondersteunen van het Limburgs als deel twee status, en welke verplichtingen het Rijk in deze deel twee status heeft, te onderzoeken welke onderdelen voor een deel drie al zijn bereikt voor de Limburgse taal, te onderzoeken of onderdelen van de deel drie erkenning van de Limburgse taal gebruikt kunnen worden voor de versterking van de Limburgse taal, te onderzoeken op welke wijze deel drie erkenning van het Limburgs succesvol bereikt kan worden, en hierbij ook aan te geven welke structurele en incidentele kosten voor de Provincie Limburg zijn die behoren bij het implementeren van een deel drie erkenning voor het Limburgs, en hierover terug te koppelen naar de

Staten, uiterlijk Q3, 2024. Laten we onze sterke schouders gebruiken door het door te geven aan toekomstige generaties, zodat zij diezelfde liefde en trots kunnen voelen die wij voelen voor ons prachtige Limburg. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wolters, en ook u gefeliciteerd met uw maidenspeech. Dan geef ik nu het woord de heer Loomans namens de fractie van Horizon.

De heer Loomans (Horizon): Voorzitter, door het terugbrengen van het grote aantal beleidskaders uit de vorige collegeperiode naar nu, is het beleidskader Cultuur en Erfgoed een bundeling geworden van een zeer divers aantal onderwerpen die ons allemaal aan het hart gaan. Bij het doornemen van het grote aantal plannen en voornemens heb ik dan ook vaak instemmend geknikt. Tegelijkertijd bekroopte me het gevoel dat er jarenlange ervaring nodig is om overzicht te kunnen houden over alle regelingen en subsidies die worden gestart, beëindigd of aangepast, en dat maakt het kader ongrijpbaar. Het blijft vaak onduidelijk wat we in deze collegeperiode anders gaan doen dan in de vorige periode, waardoor het ook lastig is in te zetten waar we nu precies onze handtekening onder zetten. En daarnaast is de Provincie voor realisatie van veel van de voornemens afhankelijk van externe partners waar we als Provincie geen zeggenschap over hebben. Wat in ieder geval positief is, zijn de plannen om te toegang tot allerlei vormen van cultuur voor jong en oud zo laagdrempelig mogelijk te maken. Per slot van rekening is de beleving en de erkenning van cultuur iets wat ons leven de moeite waard maakt, dat ons een identiteit geeft, en dat ons eraan herinnert dat er naast werken en geld verdienen ook nog andere zaken belangrijk zijn in het leven. Hoewel we in Limburg een rijke cultuur en een cultureel aanbod hebben, is er ook nog wel het een en ander te verbeteren en te behouden. Bij behandeling van dit kader in de commissie heb ik al vragen gesteld over de staat van het erfgoed in Limburg, en ik zie de conclusies van het onderzoek dat wordt uitgevoerd met interesse tegemoet. Ook ben ik blij dat de Gedeputeerde extra geld voor het Limburgs Museum heeft gevonden. Per slot van rekening bruist het daar van de creatieve ideeën, en het zou zonde zijn als beschikbaarheid van geld hier spelbreker wordt. Ook is in de commissie veel gesproken over de Limburgse taal, en zonder ook maar iets af te willen doen aan het belang van het Limburgs voor de Limburgse identiteit, ben ik van mening dat we met het opschalen naar deel drie van het handvest voor regionale talen het doel voorbijschieten en ons veel problemen en kosten op de hals halen. Ik denk dat dat geld beter bestemd kan worden, en dat er ook andere manieren zijn om het Limburgs ook in de toekomst continuïteit te geven. Met betrekking tot de situatie met het HKL, LBM, LBT, VNKL en SKL, en ik hoop dat ik geen afkortingen vergeten ben, hoop ik dat de Gedeputeerde dit beter kan overzien dan ik. Aangezien in de correspondentie die voorbijgekomen is, meermaals gewezen wordt op de rol van de Provincie, die niet altijd even transparant geweest zou zijn, is het misschien goed als de Gedeputeerde nog een gespreksronde met de betrokken partijen organiseert, om te reflecteren op de beleving van de Provincie, en na te gaan of een gedragen oplossing nog mogelijk is. Om af te ronden, nog een opmerking over de verdeling van de cultuurgelden. Als ik het goed begrepen heb, beoordeelt nu de Cultuurtank Limburg alle binnengekomen aanvragen op hun waarde, maakt een ranking en besluit dan welke aanvraag welk geld krijgt. Gelijkmatic verdelende van de gelden over de verschillende Limburgse regio's zou dan dus betekenen dat ook minder interessante aanvragen gewaardeerd moeten worden, en ik vraag me af of we daar nou in Limburg iets mee opschieten. Is het niet verstandiger om ervoor te zorgen dat de leden van de Cultuurtank zorgvuldig geselecteerd worden uit de verschillende regio's? Dan worden diverse belangen toch ook meegewogen? Graag een reactie van de Gedeputeerde hoe hij tegen deze situatie aankijkt. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Loomans. Dan geef ik nu het woord aan de heer Queisen namens de fractie van BBB, en ook voor de heer Queisen is het de Maidenspeech.

De heer Queisen: Sorry, de maidenspeech. Eerst, voorzitter, het is Queisen. In het woordenboek staat: QU spreek je in Nederland uit als KW.

De voorzitter: Ik doe het even opnieuw. Dan geef ik nu het woord aan de heer Queisen, namens de fractie van BBB.

De heer Queisen (BBB): Dank u wel. Ja, daar sta je dan aan de maidenspeech als een lid van de BBB. Ik heb niks compleet uitgeschreven. Het gaat mij om iets uit het hart. En om uit het hart te spreken, wil ik eerst even een beetje een terugblik geven over mijn achtergrond, en dan kom ik dan vanzelf uit op het beleidskader Cultuur en Erfgoed. Ik ben geboren, getogen en op dit moment woonachtig op een boerderij die sinds 1863 familiebezit is, gelegen in de Broekstraat in Sittard. De wijk Leyenbroek is een beschermd dorpsgezicht, en sommige mensen, of velen, zeggen in Sittard: het is het mooiste straatje van Sittard. Allemaal boerenhofjes, en tot jaren geleden waren er allemaal boeren maar nu er is niemand meer. De hofjes met afgesloten poorten zijn vaak een bezienswaardigheid, en als buurt worden die ook vaker opengesteld. Alleen, die openstelling wordt door allerlei regels gewoon tenietgedaan. Er was jaarlijks een kersmarkt, gewoon op een vrijdagavond van 17.00 uur tot 21.00 uur, met op de hofjes, mooi verlicht, overal wat kraampjes, wat Glühwein en koekjes en dergelijke, maar de vergunningen zijn zo streng dat het risico voor bewoners gewoon te groot is geworden. Hierin participeerden ook de scouting, de fanfare, de zorgboerderij Ophovenerhof en allemaal organisaties die zich samenpakken voor nabuurschap. Het wordt gewoon tenietgedaan. Veel mensen in Sittard vragen: wanneer gaan de poortdeuren open? Ja, ze mogen niet meer open. Vervolgens is er één keer in de vijf jaar het Höfkestreffen. Daar treffen zich cultuurorganisaties zoals amateurschilders, amateurgroepjes, amateurmuziekgezelschappen, amateurkunstenaars die op de hofjes onder het genot van drankjes alles kunnen tonen en ook kunnen uiten. En onder het genot van een drankje komen er vele bezoekers, waardoor de cultuur en de samenleving duidelijk wordt getoond. Echter, de vergunningaanvraag is niet meer in te halen, want het vraagt zo veel van vrijwilligers, ook al is er geen entree, dat het gewoon niet meer haalbaar is, en ook daar is de strekker eruit. En dan kunnen we hier praten over dat het gaat om het beleid, om samenleving, om vrijwilligers, het wordt allemaal tenietgedaan als gewoon overal de stekker uit moet omdat er gewoon niet aan de steeds strengere regels kan worden voldaan. Dus dat alvast. Kijk, en dit is maar een voorbeeld, maar dit speelt niet alleen in Sittard, dat speelt in Eckelrade, in Ysselsteyn of noem maar op. En juist bij die samenhang, bij het samenbrengen van mensen, komen contacten meer en meer tot uiting. Er ontstaat nabuurschap, en, ja, dan wordt het gewoon allemaal tenietgedaan. Hetzelfde wat ik dan ook zie is bijvoorbeeld als kind kwam ik op agrarische evenementen, op fokveedagen, op trekker trekken, ploegwedstrijden. Nu is er nog één trekker trek over, een agrarisch evenement, en ook daar lopen tal van beveiligingsmensen in zwarte pakjes rond. Dan denk ik: jongens, waar zijn we mee bezig. Ik kan wel nog honderden voorbeelden noemen. We hebben het ook over het wijkbeheer, over het Vastelaoveskamp in Venlo, over Heerlen-Noord, En als ik dan zie dat die zich samen willen pakken met de wijk Lindeheuvel, die ik dan ook een beetje in die richting heb, dat die zich samen willen pakken en dat dat de gemeente zegt nee, jullie krijgen geen vergunning voor een buurtfeest, omdat toevallig de broer van Dré, Big Benny, daar een optreden doet en de gemeente helemaal in de paniek raakt. Een buurtfeest, dat is afgelopen zomer geweest. Nou ja, we kunnen nog meerdere hebben, waar het om gaat is, ik weet het zijn maar gemeentelijke zaakjes, de vergunningen aanvragen, maar het is een landelijke trend, ook een tendens hier in Limburg, en ik roep en ik vraag het College op om toch te kijken om meer druk op gemeentes uit te oefenen, en eventueel ook samen de samenwerking te gaan zoeken met gemeenten en met de veiligheidsregio's om te komen tot een organisatie voor evenementen met weinig financiële risico's, met makkelijkere, hoe heet het, zaken om vergunningen aan te vragen. Om nog een voorbeeld te geven, voor de optocht van Sittard zijn minimaal 100 uren nodig om aan alle formaliteiten te voldoen. Vervolgens word je geconfronteerd met er mogen geen vrijwilligers meer worden ingezet, alleen maar duur betaalde beveiligingsmensen en EHBO-mensen. Nou, dat loopt gewoon in de duizenden euro's, en ook dat is een punt waarvoor ik aandacht vraag. Ik heb maar achttien seconden. Ik ben pas met mijn inleiding bezig. Nou, dus mijn vraag is eigenlijk: kijkers, College, wat is mogelijk om het toch voor de verenigingen en vrijwilligers eenvoudiger te maken. Ten slotte, voorzitter, open ik even, en dat is ook door de vorige sprekers ook al een aantal keren aangestipt, het dialect. Ons Limburgs, en of het nou Venloos is of Zittesj of Kirchröadsj, dat maakt niks uit, het is gewoon een kwestie van geduld voordat heel Nederland Limburgs lult. We zouden het College dan ook zeer erkentelijk zijn als ze de verplichting met

betrekking tot deel twee, en het convenant die de Provincie Limburg in het verleden is aangegaan met betrekking tot onze Limburgse taal, wil nakomen, kan het College dat toezeggen. Dat was het. Ik kan nog een uur verder gaan maar ...

De voorzitter: Dank u wel, meneer Queisen, en gefeliciteerd met uw maidenspeech, en ook echt uit het hart, chapeau. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jiménez Hastenrath, namens de fractie van de PVV.

Jiménez Hastenrath (PVV): Dank u wel, voorzitter. Nou, allereerst had ik dus totaal niet eraan gedacht dat we de tijdlijn deze Statenvergadering nog zullen ontvangen, dus dank daarvoor, en ook dank dat zodoende ook mijn vraag is beantwoord door middel van deze tijdlijn. Ik heb de conclusie kunnen trekken dat alles aan projecten die in dit stuk worden benoemd, bij dezen dus ook wordt afgehamerd als dit stuk wordt aangenomen. In het cultuorkader zullen twee voorstellen nog onze kant op komen volgens de tijdlijn, de rest is van tafel, en deze zullen uitsluitend als informatieve of sonderende stukken onze kant op komen, of per mededeling portefeuillehouder. Oftewel, met andere woorden, we hebben gewoon niets meer voor het zeggen en verliezen de grip en kunnen dus ook onze controlerende taak gewoon niet op de juiste manier uitvoeren. Absolute transparantie, dat is waar wij naar streven, voorzitter. En er zijn me meerdere dingen opgevallen in dat stuk, bijvoorbeeld dat het uitstellen van een blanco check volgens ons ... Daar gaan we gewoon echt niet aan beginnen, voorzitter. En als u denkt wat bedoelt ze ermee? Op bladzijde 7 van de één-minuut-versie staat een alinea over de resterende middelen die er nog beschikbaar zijn de komende vier jaar. Dat is € 1 miljard. € 207 miljoen ervan is gereserveerd voor structurele projecten die doorlopen. En er wordt gewoon letterlijk gezegd dat er bewust voor gekozen is, en dat die € 207 miljoen die er gereserveerd is, slechts een klein deel is van wat de komende periode wordt uitgevoerd, of de ambities van het College worden uitgevoerd. Behalve dat het kader, zoals ik al vaker aangaf, veel te algemeen is geformuleerd, wordt hier ook te vaak naar de begroting en dergelijke verwezen. Wat ook opviel is dat er in dit kader veel onderzocht gaat worden. Hier vraag ik me af wat de totale kosten voor al die onderzoeken in dit kader zullen gaan zijn en wat de visie van GS is wat we door middel van deze onderzoeken gaan bereiken? Graag reflectie van GS hierop. Wat het toepassen van het uitgangspunt van het Verdrag van Faro betreft, vind ik het nog best zwart-wit geformuleerd. Iedereen beleeft cultuur anders, dus als een groep iets verbindt met cultuur, betekent dat nog lang niet dat heel Limburg dit dan ook zo ziet. En zo blijven wij maar dingen oprichten en nieuw ontwikkelen, maar misschien is het toch een idee het gaspedaal wat minder ver in te trappen en ons meer op de belangrijke dingen te richten en te stoppen de reserves zo leeg te halen tot er gewoon niets meer overblijft, want zo lees ik dit kader: dat we gewoon alles eruit gaan gooien wat er beschikbaar is.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, ik hoor de PVV zeggen dat we blanco cheques uitschrijven en meer grip en controle willen hebben. Tegelijkertijd was het de PVV die geen inbreng leverde in de commissie, omdat ze dat sonderen niet wilde. En ik hoor u eigenlijk alleen maar dingen zeggen over de controle, maar wat ik heel erg mis is: wat is het dan wat de PVV zou willen beïnvloeden? Wat is dan die visie op cultuur? Wat is inhoudelijk nou hetgeen waarom het zo lastig om toch van dit kader, wat volgens mij prima is op hoofdlijnen, te zeggen, hé, dat is gewoon goed? Dus wat wil de PVV dan veranderen inhoudelijk gezien?

Jiménez Hastenrath (PVV): Concentreren op ...

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Sorry, via u, voorzitter. Dat wij ons concentreren op de echte Limburgse identiteitsdragers en niet een of andere hobby van anderen gaan financieren. Dat is waar ik het over heb.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, dan ben ik wel even benieuwd naar de definitie van hobby's van iemand anders, want wat mijn identiteit is, is misschien al iets heel anders dan hoe u de uwe definieert, dus wat wilt u dan precies veranderen?

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dat we alleen in iets investeren wat onze Limburgse identiteit draagt. Noem het monumentale gebouwen, fanfares, schutterijen, carnavalsorganisaties, dat is wat ons als Limburg uitmaakt, en niet een of ander popmuziekevent waar gewoon echt maar slechts misschien een heel klein van de jongeren interesse in heeft.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Maar wie, voorzitter, via u, sorry, bepaalt nou wat dat dan is, en was het dan niet slimmer geweest als de PVV vindt dat zij dat kan bepalen, dat u dat in een motie had gevat of meegegeven in deze inbreng?

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): U bent in deze zaal tot 80% allemaal voor dat wat aan advies rondkomt bij de Cultuurtank, en dat wat de cultuurtank adviseert, gaan wij uitvoeren. En dan kan je met een motie doen wat je wil, maar als 90% hier in de zaal er gewoon om zit te springen dit kader vast te stellen.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Even kijken, dan had ik nog ...

De voorzitter: Volgens mij is er toch nog een vraag op komen borrelen bij mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik werd getriggerd over dat popmuziek voor een klein groepje jongeren. Ik weet dat de PVV zich enorm heeft ingezet voor het behoud van het Orlando Festival in de vorige periode, en ik vroeg mij af, ook dat is juist voor een klein groepje, met alle respect, welgestelde ouderen, dus wat is het verschil dan? Dat begrijp ik niet helemaal. Dat zou ik graag willen horen.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dat wij daarmee ook de eenzaamheid ...

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Sorry, via de voorzitter. Dat wij daarmee ook de eenzaamheid van de ouderen hadden tegengewerkt in die zin als we het Orlando hadden gesteund. De ouderen komen daar op dat moment samen, en dat is dan weer een punt waar wij zeggen, oké, daarmee kunnen we wel leven. Als je een beetje sturing kunt geven waar welk geld heen gaat in zo'n groot kader, dan tenminste op een goede manier.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb een vervolgvraag, eigenlijk meerdere vervolgvragen, want is dat ooit onderzocht dat mensen die naar het Orlando Festival gaan eenzaam zijn en

dat dat eenzaamheid oplost? En het tweede, jongeren die naar popmuziekfestivals gaan, we weten juist dat eenzaamheid onder jongeren heel erg groot is, of dat ook onderzocht is, want juist dat zou dan ook de eenzaamheid bij jongeren op kunnen lossen. En ten derde, is het een taak van cultuur? Het is misschien een mooie bijvangst om eenzaamheid op te lossen, maar is dat de taak van cultuur? Dus ik ben enigszins in verwarring.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Nogal. Het gaat wel om het samenkomen van groeperingen, en dat werkt in elke zin tegen eenzaamheid wat mij betreft.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, tot slot. Mag ik dan toch wel concluderen dat de PVV de eenzaamheid bij ouderen hoger, ja, beter wil belonen dan de eenzaamheid voor jongeren? En wat GroenLinks betreft is die eenzaamheid dan gelijkwaardig, en willen wij ons voor jong en oud inzetten op het gebied van cultuur.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Zeker, daar geef ik u gelijk in, maar ik denk wel daarbij aan de coronaperiode, waar heel veel ouderen gewoon echt regelrecht vereenzaamd zijn, en dat was ook toen een hot item noem ik het maar.

De voorzitter: De heer Driessen had ook nog een vraag.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, voorzitter, de reeks aan interrupties verwarren een beetje mijn begrip voor het betoog van mevrouw Jiménez Hastenrath, dus ik wil graag even een verduidelijkende vraag stellen. Heb ik het goed dat de PVV voorstelt dat als we cultuur financieren, dat dat dan voornamelijk bedoeld is om die culture zaken te financieren die bijdragen aan de Limburgse identiteit, of in ieder geval aan de samenhang in de samenleving?

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Ja, absoluut, correct.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Dank u wel. Via u, voorzitter, en de tweede vraag: is de PVV het dan ook eens dat de festivals die eventueel gesubsidieerd worden, ook elders plaatsvinden zonder subsidies, en dat dan dus met belastinggeld een concurrent wordt opgericht van iets wat commercieel kan bestaan?

De voorzitter: Mevrouw Jiménez?

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Kunt u die vraag verduidelijken?

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, is de PVV het er ook mee eens dat als we met belastinggeld festivals financieren, dat er ook genoeg concurrenten zijn van die festivals die gewoon commercieel bestaan, en dat we dus met belastinggeld concurrentie van andere festivals aan het financieren zijn?

De voorzitter: Mevrouw Jiménez?

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Ik ben er om eerlijk te zijn helemaal geen fan om allerlei festivals financieel te ondersteunen. Als de vraag groot genoeg is, zullen de mensen ook er € 5 tot € 10 entree ervoor kunnen betalen, en als het echt zo belangrijk is, dan zal de vraag ook groter zijn.

De voorzitter: Tot slot, de heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Dank u wel, heel duidelijk.

De voorzitter: Oké, gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dan kom ik nog even terug op de restauratieopgave. Ik noem het maar de kracht van herhaling. Het is belangrijk dat we blijven onderhouden. Als het onderhoud wegvalt, zal de restauratieopgave uiteindelijk veel meer eisen dan dat ons onderhoud gaat kosten. De druk op restauratieopgaves zouden wij op die manier kunnen verminderen. Wat een van de restauratieprojecten betreft, heb ik wel een vraag die opkwam. Er zal € 2 miljoen aan restauratieopgaves voor het St. Anna in Venray worden verstrekt, en volgens het Annapark is het grootste deel onlangs gerenoveerd. Tevens werd het complex in 2018 verkocht. Nu wordt hier dus € 2 miljoen ingepompt om te restaureren, en tegelijkertijd staat het in de verkoop van de huidige bezitter. Hoe staat het College hierin, of dat zo allemaal juist is, of dat kan dat ze subsidie voor iets krijgen, en dan verkopen en nog eens geld krijgen van de verkoop? Dan nog het stukje Filmfonds. Dat stond ook nog op mijn lijstje. Hier had ik de vraag of de Gedeputeerde nog eens heeft nagekeken of dat de juiste gang van zaken is om meerdere subsidies aan een en dezelfde productie te verlenen? Ja, goed, ik heb echt geprobeerd om mij te focussen op de positieve aspecten in dat kader, maar na meer dan vier keer het hele stuk gelezen, gemarkeerd en volgeklieerd te hebben, werd het me elke keer dat ik het las wat slechter. Ik kan er ook niks anders van maken, voorzitter, maar ja, dat kader is me nog te vaag. En, ja, dat was het voor eerst, voorzitter. Ik wacht de antwoorden van GS af.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jiménez Hastenrath. Dan geef ik nu het woord aan de heer Peters namens de fractie van LOKAAL-LIMBURG.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Voorzitter, geachte collega's, ik ben eigenlijk echt voor het eerst aangenaam verast in deze zaal door alle positieve geluiden die ik gehoord heb, en ook aangenaam verrast door het stuk wat hier voorligt. Een compliment aan de mensen die daaraan meegewerkt hebben. En dat wil niet zeggen dat we overal hoera, hoera bij roepen, want wij kunnen ook het pleidooi van de PVV begrijpen, want ik luister iets anders daarnaar als de doorsnee aanwezige hier. Dat zal ik dadelijk even toelichten. Het doet mij ook van het hart dat de mensen die een maidenspeech hier hebben gedaan, dat voortvarend hebben gedaan, een compliment. En zoals de Gouverneur al zei, dat was echt vanuit de pens zeggen wij in Limburg. Vanuit de pens, dat is een woord dat hoort bij de 5000 woorden die alle Statenleden moeten kennen om Limburgs te kunnen praten. Pens hoort daar ook bij. Goed, voorzitter, voor ons ligt het beleidsstuk Cultuur en Erfgoed. We hebben het beleidsstuk tot ons genomen met als rode draad de titel Iedere Limburger Telt. Als we kijken door onze financiële bril, dan moeten we constateren dat het onderwerp wel erg laag op de prioriteitenladder staat, terwijl wij in de Staten hebben uitgesproken dat de Limburgse cultuur en erfgoed een hoog goed voor ons allen moet zijn. Ons erfgoed willen wij beschermen en behouden voor de toekomst. Daarbij willen wij er zeker niet aan voorbijgaan dat onze Limburgse samenleving ook een multiculturele samenleving is. Voorzitter, dan is natuurlijk de vraag, hoe gaan wij met dit erfgoed om dat onze multiculturele samenleving eigenlijk koestert, want ook dat zijn Limburgers, onze Limburgers telt, iedere Limburger telt. Wij lezen en horen dat diverse gemeenten aan de slag zijn met verduurzaming van erfgoed, maar beluisteren ook dat er nog veel te winnen is in zake regelgeving en subsidieregels. Wij ondersteunen het belang van laagdrempelige subsidieregelingen voor de diverse organisaties en hun vrijwilligers. LOKAAL-LIMBURG roept het provinciebestuur dan ook op om snel aan de slag te gaan met de

voorgenomen beleidsregels. Voorzitter, het zal u niet verbazen dat we toch een opmerking willen maken over onze Vastelaovend, een cultureel evenement dat in de haarvaten van vele Limburgers zit. De Vastelaovend verbindt Limburgers met elkaar. Hier in dit huis hebben wij al grote stappen gezet om carnavalsverenigingen uit te nodigen, waardoor wij elkaar kunnen ontmoeten. Wij zijn er echter nog niet. LOKAAL-LIMBURG blijft voorstander ervan dat iedereen in het gouvernement onder dezelfde condities welkom is, en dat moet ook gelden voor Vastelaovendsverenigingen. Voorzitter, in de commissievergadering werd volop gediscussieerd over het Huis voor de Kunsten en de aangesloten muziekverenigingen. Diverse bezwaren werden geuit, en ons verzoek aan de Gedeputeerde is om de verenigingen meer tijd te gunnen om onderling hun geschillen bij te leggen. Daar werd vanmorgen door een van de sprekers ook om gevraagd. Dan rest ons nog de vraag: hoe is de stand van zaken op dit moment? Dan nu, voorzitter, het onderwerp onze Limburgse taal. Door LOKAAL-LIMBURG werd in het najaar een motie opgesteld omtrent de Limburgse taal, en deze werd unaniem aangenomen. We zijn verheugd dat hierna ook nog meer politieke partijen de Limburgse taal stevast op de agenda zetten, en zelfs met ideeën zijn gekomen. Sindsdien verheugen wij ons dat wij in tal van bijdrages lezen en horen dat met de uitvoering van de eerdergenoemde motie aan de slag is gegaan met onze Limburgse taal. Zelfs onze Gouverneur beheerst nu de Limburgse taal. En, voorzitter, wat zou het mooi zijn als ook alle Statenleden een inspanning zouden doen om de Limburgse taal te kunnen verstaan en spreken. Daarom een oproep aan mijn collega Statenleden: volg het voorbeeld van onze Gouverneur, en 'aon de gang'. LOKAAL-LIMBURG heeft het goede voorbeeld van andere partijen gevolgd en het idee van die Limburgse pas voor jongeren neergelegd bij de verantwoordelijke portefeuillehouder. Wij wachten met spanning het verloop hiervan af. Om de taal goed te kunnen beheersen, heb ik net al gezegd, moet je 5000 woorden kennen in het Limburgs. Goeie zaak om in de meivakantie dat te gaan bedenken en eens gaan te benutten. En als u denkt ik moet eens even een hulplijn hebben, bel de Gouverneur. U zult begrijpen dat LOKAAL-LIMBURG elke motie zal steunen die betrekking heeft op ons dialect. En ook vandaag hebben de we de moties die voorbij zijn gekomen, die het dialect aangaan, van D66 maar ook van een paar andere partijen, van harte ondersteund, want wij staat daar helemaal achter. Cofinanciering door de Provincie maakt het mogelijk om bovenlokale evenementen te behouden voor de toekomst. Hoewel het de subsidieregeling tot dusver naar verhouding in grote mate ten goede komt aan het platteland, onderstrepen wij als LOKAAL-LIMBURG deze richting. Deze evenementen dragen bij aan een leefbaar platteland voor zowel de bewoners als de ondernemers. En nu een waarschuwing. Ik begrijp, en dat geldt niet alleen voor de provincie maar dat geldt ook voor de steden, dat de grote evenementen steeds meer gesubsidieerd worden, omarmd worden, maar daardoor krijgen we een totale leegloop in de dorpen. Als in Roermond een 11devande11de wordt gevierd of een Sjtasiefestatie, dan loopt het in de omgeving leeg. Dus onze cultuur ter plekke, en dan heb ik het over de dorpen rondom Roermond, maar dat geldt ook voor Venlo, en dat geldt ook voor andere steden, die bloeden dood. En als er iemand vanuit zijn hart heeft gesproken, dan was het Guus wel, want die vertelde daar dat als Big Benny komt, dan heb je een volle tent. Maar Big Benny komt niet op die dorpen, en dat geldt voor alle andere artiesten die in hetzelfde genre zitten, die kunnen die dorpen niet meer betalen. En die grote evenementen worden gesubsidieerd, worden omarmd, en die kleine dorpen, de carnavalsverenigingen gaan naar de knoppen, de culturele verenigingen gaan naar de knoppen, en mijn oproep is dan ook: let vooral ook op, subsidieer niet alleen die grote evenementen, maar kijk ook uit, en dat hebben we in al onze plannen staan, naar de mensen in de dorpen en de kernen, zodat we in ieder geval daar de cultuur ook hooghouden. Dat zou mijn oproep zijn, en voor de rest een dik compliment voor dit eerste stuk. Ik zal in de loop van de dag wat kritischer zijn, maar dat is ook een ander stuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Peters, en ik ben trots dat ik al mijn eerste stapjes gemaakt heb. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Absil namens de fractie van het CDA.

Mevrouw Absil (CDA): Voorzitter, Ik begin met de woorden van Dirk de Wachter, een vooraanstaand psychiater, auteur en hoogleraar aan de KU Leuven. Hij heeft een speciale focus op het concept van geluk in de hedendaagse westerse samenleving. Hij pleit voor een meer empathische, verbonden samenleving, waarin we zorg en aandacht hebben voor elkaar. Hij legt uit hoe het vinden van betekenis en verbondenheid

met anderen, cruciaal is voor ons eigen welzijn. U denkt wellicht verkeerde kader. Dat komt zo. Dit is Cultuur en Erfgoed, maar juist daarom. Want verbinding met ons collectieve verleden in bijvoorbeeld erfgoed, verbinding via culturele uitingen, is ook altijd verbinding met de ander en met jezelf, en levert daarmee een belangrijke bijdrage aan ons aller welzijn. Die verbinding, dat ontmoeten, het betekenis geven door ontwikkeling en creatie, is voor ons de essentie van cultuur en erfgoed, en gelukkig is daarvoor, zeker in dit kader, voor ieder wat wils, voor ieder wat wils, want elke Limburger telt. Traditie en vernieuwing gaan in dit kader hand in hand. We staan naast elkaar, voor ons uitdrukkelijk een én én. Voor ieder wat wils, wil ook zeggen dat wij als Provincie in dit kader een belangrijke rol nemen in de toegankelijkheid, bijvoorbeeld voor mensen met een kleine portemonnee via het Jeugdfonds. Toegankelijkheid heeft voor ons ook alles te maken met nabijheid, met dichtbij. Wij noemen dat de kracht van klein. Een festival in de buurt, Vastelaovend in een eigen dorp, een toneel- of dansvoorstelling, de fanfare of een koer, en kruisen & kapellen naast de weg. Vaak wordt dit erfgoed of deze culturele uitingen, initiatieven en evenementen geïnitieerd en in stand gehouden door vrijwilligers. Zij worden nog te vaak onvoldoende meegenomen, geïnformeerd, maar vooral gehinderd door regels, procedures en protocollen, vaak afgesproken in de veiligheidsregio en gemeenten, maar ook door ons zelf. Ik wil van het College graag een toezegging dat juist op onze eigen regelgeving kritisch gekeken wordt, dat wij onze eigen regelgeving onder de loop nemen. Bijvoorbeeld regelgeving op het gebied van onze provinciale wegen zorgt voor onnodige kosten voor professionele verkeersregelaars, of zorgt ervoor dat soms gewoon een evenement ten einde komt omdat het niet meer uitvoerbaar is. Wij pleiten daarom voor een eigen regeldrukcheck. Verbeter de wereld, begin bij onszelf. Dit willen we dan ook graag terugzien in het actieplan Regeldruk in een later kader, maar ook in het actieplan Vrijwilligers. Toegankelijkheid is wat ons betreft ook geografische spreiding. Wij zijn verheugd dat het Limburgs Museum extra gefinancierd wordt uit de middelen die we hiervoor gereserveerd hebben. We horen graag van GS hoe u de verdere versterking van de culturele infra in Noord-Midden wil gaan vormgeven, ook in relatie tot de motie van collega Koopman. Eén regio lijkt weer het kind van de rekening te worden. Wij zien Sittard-Geleen nog onvoldoende terug bij de vier grote restauratieopgaven, of in bijvoorbeeld een subsidiëring van de grote carnavalsactiviteiten. Het Kanón van 't Balkón doet in onze ogen niet onder voor de Sjtasiefestatie. We zien graag dat GS dit repareert, en willen graag weten wat de criteria zijn? We moeten willekeur voorkomen. Vanochtend hebben we in de krant kunnen lezen dat er wellicht een operatie Mozart aankomt, en wij zien graag dat u bij het Rijk de lobby start om daar eens over de brug te komen. Dat geldt ook voor onze taal, ons Limburgs, daar zijn we trots op. We onderschrijven daarom de motie van collega Wolters van de Partij van de Arbeid. We vinden het belangrijk dat we goed zicht krijgen in de baten, lasten en financiële consequenties van de deel drie aanvraag, zodat we straks hierover een goede afweging kunnen maken. En dan last but not least, de Monulisa. De kracht van dichtbij is ook letterlijk de kerktoeren. Die is vaak beeldbepalend in ons landschap en in ons eigen stads- of dorpsgezicht, maar ook klein groen erfgoed en molens horen bij deze regeling. Wij dienen samen met een aantal collega's een motie in om de rol die de Provincie al heel wat jaren heeft in het onderhoud te handhaven, en niet alleen te beperken tot onderhoud van de grote kerken die buiten de Sim vallen. Ik kan het dictum nu lezen. Wij verzoeken het College de Monulisaregeling in stand te houden, dan wel een vergelijkbare regeling te incorporeren in de herziene kerkregeling. Wij horen daarop graag uw reflectie, en kunnen ons voorstellen dat u in de kadernota of de jaarrekening daarop terugkomt. Voorzitter, ik rond af. Er ligt hier een goed doordracht kader waarmee GS wat ons betreft vol aan de slag kan, en ons als Staten voldoende ruimte geeft om bij te sturen waar nodig. Dank ook voor de tijdlijn waardoor wij dit inzicht hebben kunnen krijgen. Nog veel belangrijker is dat dit iedere Limburger en bezoeker aan onze mooie provincie de ruimte geeft om op zijn of haar manier ons erfgoed en cultuur te kunnen beleven, verbindingen te kunnen maken en betekenis te kunnen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Absil. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Fischer namens de fractie van 50PLUS, en u doet dat vanuit uw huidige plek. Aan u het woord.

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ja, dank u wel, voorzitter. Alle goeie dingen komen in drie, of, anders gezegd, driemaal is scheepsrecht, maar de vraag is: is dat vandaag ook zo? Vandaag spreken we voor de derde

keer over het Statenvoorstel Cultuur en erfgoed voor iedereen. In de aanpak is het zogenoemde BOB-model gehanteerd. Nou, daar wordt niet bedoeld de BOB in het wegverkeer, en ik weet precies wat je daar moet doen, want ik ben altijd het haasje als ik met mijn rolstoel op weg ga, dus wat dat betreft, daar was ik heel goed in. Maar terug naar het BOB-model wat hier bedoeld is. De B van beeldvorming van het Statenvoorstel bij de sonderende bespreking, de O van oordeelsvormende bespreking in de Statencommissie EZA en vandaag in de PS-vergadering, en de B van besluitvormend oordeel. Voorzitter, 50PLUS heeft bij de besprekingen van acht beleidskaders een consistent geluid laten horen. Het meest zwaarwegende punt van 50PLUS is dat de te hanteren indicatoren pas bij de Voorjaarsnota 2024 in de Statenvergadering op 28 juni 2024 aan de orde komen, en dat is voor ons dus eigenlijk onaanvaardbaar. Onze fractie blijft van mening dat voor het vaststellen van de beleidskaders zonder de te hanteren indicatoren, niet concreet genoeg is, en dat we de controlerende taak onvoldoende kunnen doen. 50PLUS vindt dat de financiële effecten van de beleidskaders nu al zichtbaar hadden moeten zijn. We hebben eerder uitgesproken of we een goede afweging kunnen maken - zonder de te hanteren indicatoren - om in te stemmen met de beleidskaders bij de bijgevoegde begrotingswijzigingen. Het antwoord op deze vraag hangt voor ons nog in de lucht. Voorzitter, we treffen pagina's vol met beschrijvingen van de huidige situatie. De beleidskaders zijn op hoofdlijnen beschreven en daardoor te algemeen, en de inhoud is niet concreet genoeg. Er zijn geen heldere keuzes en er is nog veel te onderzoeken, en vaak staat in de tekst ondersteunen van. Dit alles is voor 50PLUS te onduidelijk. Voorzitter, op één punt wil ik ingaan, en dat is de verdeling van subsidies tussen Zuid-, Midden- en Noord-Limburg. Heb ik het goed gelezen dat Zuid-Limburg 28% van de subsidies krijgt en Midden- en Noord-Limburg dus de overige 72%? Noord en Midden, als ze eerlijk delen, hebben dan 36% van het geld, en dat is 8% meer dan dat Zuid-Limburg krijgt, terwijl daar toch de meeste mensen wonen en dat daar ook de meeste gelegenheid is om alle vormen van cultuur tot je te nemen. Wij vinden dat namelijk in Zuid-Limburg voor ons niet verkeerd als je zegt Zuid-Limburg krijgt 28% van de subsidies. Tenslotte hebben we allemaal, nee, de meeste van ons, een auto of openbaar vervoer als de treinen dan nog rijden en de bussen, dus er moet geen onoverbrugbare situatie ontstaan waardoor je minder naar culturele evenementen zou kunnen. Ik wil nog heel kort ingaan op de Orlando passage, wat collega Jetten zei. Dat zijn echt niet alleen de gefortuneerde ouderen die daar zitten. Ik kan het zeker weten. Ik zit er ook. Ik voel me geen oudere, en gefortuneerd ben ik met mijn man en mijn gezin. Maar ja, dus ik bedoel dat wat dat betreft is het voor jong tot oud. Je hebt een speciaal oor nodig, maar echt iedereen vindt het mooi, en ik vind het zo ontzettend jammer dat ze niet meer door kunnen gaan op de weg zoals ze bezig waren. Maar ze hebben iets anders erop gevonden. Ze beginnen van onderop. Onze cultuur, en het erfgoed trouwens, dat was gewoon een reactie op mijn collega. Onze cultuur en het erfgoed toegankelijker maken, dat is een nobel streven. De inhoud kan brede interesse opwekken, een concert wat ten fantastisch is voor de één, kan een gruwel zijn voor de ander - Orlando - een opera en een klucht, een museum met werken van beroemde schilders of helemaal anders zoals de zandsculpturen, en zo kan ik nog wel meer verzinnen. 50PLUS juicht toe dat een voorstel gedaan wordt voor het welzijn van alle Limburgers, en 50Plus verwacht dat de spreiding in heel Limburg merkbaar moet zijn. 50PLUS kan zich vinden dat meer prioriteit wordt gegeven aan Midden- en Noord-Limburg, toch wel. Het verkleinen van de fysieke afstand tot culturele evenementen voor de inwoners van Midden- en Noord-Limburg zien we als een goede zaak. De vraag om met ideeën te komen op welke wijze onze subsidierelaties op te pakken, blijft een flinke uitdaging. We zorgen ervoor dat ons erfgoed behouden blijft, en dat het meegenomen wordt in alle ontwikkelingen die zich voordoen binnen onze leefomgeving. En tot slot, voorzitter, we zijn het zeer eens dat we ons Limburgs dialect op alle niveaus en alle generaties gaan bevorderen, te beginnen in de peuterklas tot maximaal groep 8 en zeker op ludieke avonden, zo ook in dit huis. Tot zover mijn eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Fischer. Dan geef ik tot in de eerste termijn van uw Staten het woord aan de heer Driessen namen Form voor Democratie.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, voorzitter, we bespreken het eerste van een aantal beleidskaders. En allereerst een vorm van dank aan het College dat deze beleidskaders beknopt zijn en grotendeels de hoofdlijnen betreffen. Dit is iets waarover wij ook veelvuldig geklaagd hebben in voorgaande

jaren, en het vervallen in details is een ongewenst voorval dat de langetermijnvisie vertroebelt. Nu dan eerst van die kaders het kader Cultuur. In die commissie hebben wij thans gepoogd onze visie op cultuur, cultuurbeleid uiteen te zetten, en deze visie houdt in dat de Provincie zich zoveel mogelijk zou moeten onthouden van het selecteren van immateriële culturele zaken. Natuurlijk heeft de Provincie deze oordelende taak belegd buiten haarzelf, maar dat wil niet zeggen dat zij indirect niet zowel financier is als oordeler is, en daarmee in de grote mate de culturele koers bepaalt van de Provincie, een culturele koers die wat ons betreft maatschappelijk gedreven moet zijn. Er hoort vraag en dus behoefte te zijn naar datgene wat wordt aangeboden. Welke investeringen beogen wij dan wel. Nou, indien er publiek geld vloeit naar cultuur, zou in de eerste plaats moeten worden opgezet om de randvoorwaarden te creëren voor cultuur, dat wil zeggen musea, erfgoed, muziekpodia, cultuurcentra et cetera. Op deze is er namelijk geen oordeel nodig, maar kan de invulling worden bepaald door de vraag van de inwoner. De inwoner stemt immers met diens aan- of afwezigheid bij deze evenementen. Mocht er toch publiek geld naar immateriële zaken gaan, dan hechten we er waarde aan dit zoveel mogelijk educatie of identiteit betreft. Publiek geld kan goed besteed zijn als het gaat naar zaken die ons bindt of onze inwoners informeert over hoe wij als hechte Limburgse samenleving tot stand zijn gekomen. Aan deze heldere criteria mag u ons dan ook zeker houden. Dan een aantal individuele stukken uit het beleidskader, tevens gelegd naast de lat die wij zelf voorstellen. Het Limburgs Museum is een bijna perfect voorbeeld van hoe een doel binnen onze visie op cultuur past. Het betreft hier duidelijke culturele infrastructuur. Het museum vervult een zeer goede rol in het onder de aandacht brengen van onderbelichte aspecten van onze geschiedenis en cultuur. Onze complimenten dan ook dat de Gedeputeerde een deel van de extra verzochte middelen vrij heeft kunnen maken waar het Limburgs museum een aanvraag voor had gedaan, en ook dat dit kan binnen het kader. Wen maar niet aan die complimenten trouwens. Dan materieel erfgoed zoals kerken, kastelen en monumentale panden zijn een ander belangrijk thema. We hebben slechts een enkele kans om deze mooie relikwieën uit het verleden te houden. Immers, eenmaal verdwenen, is onze prachtige historie niet zomaar meer in beeld terug te vangen. Des te belangrijk is dus de inzet op het onderhouden en restaureren van dit erfgoed. Wij dienen dan ook van ganser harte motie 3046 van het CDA over de Monumisregeling mee in. En tot slot het Limburgs dialect. Het Limburgs dialect is een prachtige taal. Zelfs buiten de Provincie bindt onze gemeenschappelijke taal oud-provinciegenoten aan elkaar. En wie heeft het niet anders meegemaakt: u bent buiten de Provincie met een groep Nederlanders, er is een Limburger en het is verrekte lastig om dan niet Limburgs te gaan praten met deze persoon. Het draagt bij aan een gezamenlijke identiteit en herinnert ons met haar mooie spreekwoorden en gezegden aan onze mooie historie, om maar een voorbeeld te noemen van deze enorme verwevenheid van onze taal. In Horst vindt men zelfs een standbeeldje gewijd aan een oud Limburgs versje. Voor een combinatie van alle aspecten van cultuur die we belangrijk vinden. Om ons dialect in leven te houden, is wat ons betreft echter geen status of meer geld nodig, maar gebruik van een goed voorbeeld. De Limburgse taal is immers complex met verschillende dialecten, verschillende schrijfwijzen, verschillende uitspraken. Dus we dienen dan wel de motie van D66 mee in over het voeren van een debat in het dialect, want dat goede voorbeeld is belangrijk, maar over die status en die extra gelden zijn we een stuk kritischer. Voorzitter, wij schrokken er ook van, maar wij kunnen ongeacht de enkele voornemens om zaken te financieren die buiten onze visie vallen, dit voorstel prima steunen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Driessen. Ik kijk even naar de Gedeputeerde of die direct over kan gaan tot de beantwoording. Dat is het geval. Dan geef ik het woord voor een eerste termijn aan de Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter, en ook meteen dank aan alle sprekers. Ik zal er zo dadelijk ook nog als eerste op reageren. En uiteraard ook de felicitaties aan de vele maidenspeeches die ik hier gehoord heb. Ze waren allemaal van kwaliteit. Dat is echt hartstikke mooi. En de ene meteen helemaal vanuit het hart en vanuit de onderbuik en de andere meteen op de inhoud, hartstikke mooi. Dank jullie wel daarvoor. Dan ga ik eerst beginnen met de spreker namens het SKL, en ik zal ook meteen alle vragen adresseren die we hier van de verschillende fracties gehoord hebben. Namelijk, de onenigheid tussen de drie verschillende muziekbonden die we hier hebben in de Provincie, die is lastig. Het zijn besturen die allemaal van ganser harte staan voor de achterban, voor de vrijwilligers waar ze voor werken, en die

allemaal het beste willen voor de tamboers of voor de blazers, of voor de koren die wij hebben hier in de provincie, en daarboven zat dan een koepel die ze allemaal zou moeten samenbrengen omdat ze ooit in gezamenlijkheid aan dit project gestart zijn. Nou, die gezamenlijkheid staat wat onder druk. Dat heeft u door niet alleen de inspreker van vandaag, maar ook de sonderende sessies en de oordeelvormende vergadering kunnen meekrijgen, en de boodschap die ik destijds gehad heb naar de drie bonden toe is: zorg nou dat je er samen uitkomt want de stelling is namelijk: onze leden willen dit, dus moet SKL blijven bestaan. En aangezien al de drie bonden in de komende tijd hun ledenvergaderingen hebben, is dat ook het moment dat de leden zich tot hun bestuur moeten keren om samen te zorgen dat ze een eensgezinde boodschap hebben, en het College wil daar van ganser harte ondersteuning aan geven. Echter, als er één club is die niet meer mee wil doen, dan zorgen wij ervoor dat in ieder gevel de verenigingsondersteuning overeind blijft, want ons doel is dat de verenigingen en al die mensen die in hun vrije tijd muziek maken, ondersteund moeten blijven. En dan kiezen wij voor een variant waar we de verenigingsondersteuning plaatsen bij het Huis voor de Kunsten. Die hebben ervaring hiermee, en die kunnen dat borgen, ook voor de toekomst. En de drie verschillende bonden krijgen dan weer individuele projectsubsidies zodat ze dat kunnen kiezen voor datgene wat voor hen belangrijk is. We dwingen niemand tot samenwerking, maar we hopen van harte dat het binnen Limburg lukt om op dit niveau wel samen te werken. En als het lukt, dan moet dat voor 1 mei duidelijk kunnen zijn. Dat is de huidige situatie op dit moment.

De voorzitter: Daar is een vraag over van mevrouw Jenneskens. U hoeft niet te rennen hoor.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ja, ik had mijn sneakers aan moeten hebben. Even een vraag, aan de Gedeputeerde. Ik hoorde eigenlijk wel de inspreker ook vrij duidelijk zeggen dat het default scenario waar u op hint als ze er niet samen uitkomen, dat betekent nogal wat voor die Stichting Klankkleur Limburg, die zich eigenlijk ook een beetje, ja, nou ja, voor de gek gehouden, in ieder geval niet fijn betrokken voelt in het proces, waarvan ik niet kan inschatten, nou ik wil dat ook niet inschatten in hoeverre dat een rechtvaardig gevoel is. Maar op het moment dat de Provincie, dat is dus mijn vraag, zegt komt u er samen maar uit, twee van de drie besluiten, hé, is prima dan komt het naar mij, de ballen, dan is Stichting Klankkleur Limburg wel een beetje de dupe van dat geheel. Klopt het nou wat ik zeg? En mijn vraag is eigenlijk: is dat dan ook waar de Provincie op koerst en op stuurt?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, hetgeen wat wij niet kunnen doen is dwingen tot samenwerking. Je kunt niet drie partijen dwingen om met elkaar samen te blijven werken. Dat is niet de taak van ons. Beter gezegd, er is expliciet drie jaar geleden door deze partijen besloten dat zij zich los wilden maken van het Huis voor de Kunsten om gezamenlijk deze nieuwe koers in te gaan. Zij zouden samen de verenigingsondersteuning beter kunnen organiseren, en we zijn nu drie jaar later en één van de drie bonden wil eruit weg. Ja, wij gaan niet dwingend zeggen: jullie dienen op deze manier samen te werken. Dat was een eigen keuze, en daar gaan wij niet verenigingen in een keurslijf dwingen. Dat is niet onze taak. Ja, en als je niet meer met elkaar samenwerkt, ja, dan betekent dat wij op een andere manier de ondersteuning wel gaan regelen. Dus de bonden blijven projectsubsidies krijgen. Ja, alleen de koepelorganisatie valt weg. Ja, natuurlijk valt de koepel weg als de samenwerking ook verdwijnt.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, en toch, wat mij niet helemaal lekker zit is het volgende. Als we met z'n drieën samenwerken, er ontstaat gedoe en we krijgen de opdracht om eruit te komen, maar een deel van de partijen die onenigheid hebben, die weten sowieso al zeker dat hun opdracht gerealiseerd is, dan is dat gesprek om er uit te komen toch niet voor iedereen even, ja, hoe zal ik het zeggen, dan kan ik me voorstellen dat niet iedereen in dat gesprek even gemotiveerd is omdat misschien dat alternatieve scenario,

waar de Provincie ergens wel, nou ja, een klein beetje op stuurt of in ieder geval mode mogelijk maakt, aantrekkelijker wordt. Zie ik dat nou verkeerd?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Laat ik een voorbeeld geven, voorzitter. Als bij de rechtbank een man en vrouw een scheiding aankondigen, en de vrouw zegt ik wil echt uit dit huwelijk, en de man zegt nee ik wil getrouwd blijven, dan zegt niemand ik stel voor dat u dit plan dat u samen heeft ingezet, verplicht voorzet naar de toekomst toe. Zo werkt het natuurlijk niet. Samenwerking is niet we hebben ooit besloten tot een koepel en iemand kan daar niet meer uitstappen. Wat ik wel zie is namelijk, het zijn verenigingsorganisaties, en dan kan het zijn dat besturen een koers kiezen waar de vereniging niet achterstaat, en de reden waarom we de tijd hebben ingebouwd is zodat de leden van die vereniging tegen hun bestuur kunnen zeggen maar wacht even, u wil uittreden uit deze samenwerking. Dat is niet in het belang van onze leden, dus herstel die koers die u heeft ingezet en ga juist wel weer samenwerken. En die tijd wil ik hen bieden zodat de leden die de basis vormen van deze verenigingen, de kans krijgen om zich uit te spreken, daar gaat het om, zodat we niet alleen de besturen gehoord hebben, maar ook de mensen die geholpen worden door deze organisaties. Dat is de stap eigenlijk die wij nog inbouwen. Als dan blijkt dat de leden van een bepaalde vereniging echt niet willen samenwerken, dan zullen wij ze daar niet toe dwingen.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, als we dan even verder gaan op die metafoor van die rechtbank. Het natuurlijk wel wat anders als ik bij de rechtbank kom en in zeg ik wil scheiden maar ik weet zeker dat ik de auto, het huis, het salaris et cetera houdt. De positie van die partijen is in dit geval niet gelijk, dus ik steun heel erg uw oproep, in die zin het is aan de leden van die verenigingen, maar als ik lid ben van een vereniging en ik weet dat het voor ons sowieso geregeld is en ik zie misschien zelf niet per se die meerwaarde van die samenwerking omdat het voor mij niet relevant is maar collectief gezien wel, dan is dat natuurlijk een heel ander verhaal. Dus mijn verhaal is toch een klein beetje: stuurt de Provincie op het moment dat er ze niet uitkomen, niet toch stiekem op een uitkomst waardoor dat gesprek ongelijkwaardig is op dit moment?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, het antwoord daarop is nee.

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Voorzitter, een prangede vraag aan de Gedeputeerde. Op de plaats heb ik respect voor het feit dat u zegt dat die bonden individueel bediend worden, maar van de andere kant legt u ook gelijk ook bom onder die samenwerking, want als ik onderdeel word van zo'n bond, van het Tamboerkorps om die maar even te noemen, dan zou het voor mij natuurlijk een vrijbrief zijn om tegen het bestuur te zeggen, bekijk het maar, we krijgen toch de subsidie van de Provincie. Dus van één kant respect dat u dat zegt, dat geeft in ieder geval rust in die verenigingen, maar aan de andere kant geeft u ook een vrijbrief af. Kunt u dat met mij delen of dat al bekend is bij de die bonden dat u al zegt nou ja, jongens, als jullie het niet met mekaar doen, dan doen we het individueel? Want zo denk ik dat een SKL eigenlijk ten dode is opgeschreven, want ik zou het wel weten als ik deelgenoot was van een van die bonden.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. Ik heb denk ik met geen enkele culturele richting zoveel gesproken in de afgelopen drie jaar als met deze drie bonden. Ik heb met ze alle drie individueel gesproken.

Ik heb ze in december nog een keer apart geïnformeerd over de procedure zoals we die nu met elkaar doorlopen, en daarin heb ik dus ook geschetst van als u met elkaar er niet uitkomt, dan zijn dit de vervolgstappen die wij kunnen nemen. Ik heb aan iedereen gezegd: we houden de subsidie overeind. En een van de belangrijkste zaken, denk ik, waar SKL toe dient is het werkgeverschap dat zij hebben voor een aantal mensen, die namelijk de verenigingen fysiek van ondersteuning voorzien. En ik heb nu een koers gekozen waarmee we verzekeren dat deze mensen hun werk kunnen blijven doen, want als je een derde van de subsidie zou afhalen, zeg maar omdat er een bond wegvalt, dan kunnen ze dus niet diezelfde structuur en ondersteuning bieden, en dat kan wel als ze onder het Huis van de Kunsten die verenigingsondersteuning krijgen. Dus ik leg geen bom onder samenwerking, maar ik zorg ervoor dat de mensen die nu dat werk doen, op een andere plek toch die verenigingen kunnen blijven ondersteunen. En het allerliefste heb ik dat ze voor 1 mei allemaal tegen mij zeggen, onze leden hebben gezegd we gaan dit samen doen, we gaan samen voor die Limburgse fanfares, harmonieën en tamboerkorpsen zorgen en ook voor de koren, en dat we samen weer in Limburg voor die trotse Limburgse cultuur gaan staan. Ik hoop dat dat iedereen duidelijk is.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Bedankt voor het antwoord.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Peters. Gedeputeerde, gaat u verder met uw betoog.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Goed, dat vanwege de sprekers en het verhaal dat daarbij hoort. Dan gaan we nu naar de beantwoording van alle partijen die hun inbreng gedaan hebben, en ik wil daarbij eerste zeggen, dank voor de vele complimenten voor het stuk. Het wordt gewaardeerd, en degene die daar heel hart aan gewerkt en geschreven hebben, die doen hun best. En tegen de heer Driessen wil ik zeggen: ik zou er best aan kunnen wennen die complimenten, dus laten we dat vooral voor de komende periode zo houden. GroenLinks, dat was de eerste inbreng, en zij spraken over kunt u de koersrichting, een rijksmuseum met ons delen. En zoals u in de tijdlijn kunt zien die wij gedeeld hebben, nog voor dit kader, is er aangegeven dat we met het plan om te komen tot een rijksmuseum nog bij u terug gaan komen, en dat heeft een goede reden. Ik denk afhankelijk van welk nieuw kabinet er komt, de kansen wel eens zouden variëren zeg maar, want ik denk dat een museum dat gaat over Limburgse identiteit en over onze Limburgse trots misschien wel kansrijker zou kunnen zijn dan een ander museum. Laten we daar een afweging in maken. Maar bovenal zou ik willen zeggen, misschien verdient deze provincie wel twee rijksmusea, laten we daar eens met z'n allen over nadenken, want het feit dat er 29 in Nederland zijn en er geen een onder die rivieren ligt, dat is natuurlijk het ware pijnpunt in dit geheel. Dan de deel drie status, het Limburgs, de Limburgse taal. Volgens mij door bijna alle partijen gezegd laten dat we nou eens gaan doen. En dat plan gaat er ook gemaakt worden. Het kost ons wel, moet ik zeggen, veel energie, want er worden heel veel vragen gesteld natuurlijk. Enerzijds natuurlijk wat doen we met deel twee, de ambities die daar al in liggen, hoe gaan we die maximaal met elkaar realiseren. Dat is ook een vraag die nog door de heer Queisen werd gesteld, QU is KW, ik heb het onthouden, dus ja, dat gaat ook in dat plan dat we gaan maken en dat ook aan het eind van dit jaar bij u terugkomt, en hetzelfde geldt daarin voor de kansen en keuzes die je gaat maken voor deel drie. Die wil ik daar graag in meenemen, dus daarmee ook meteen de appreciatie voor de motie. Ja, wij kunnen dat meenemen, op 1 detailpunt na. U vraagt Q3 en het zou ook wel eens net Q4 kunnen worden, dus als mij die ruimte biedt, dan kunnen wij zeker deze motie onderdeel Staten laten dadelijk. Goed, dat voor wat betreft het Limburgs, wij omarmen het van ganser harte, en wij zullen ons ten volle inzetten om de koers naar meer en goed gesproken Limburgs in de komende jaren voort te zetten. Dan de bijdrage van de SP, en die concentreerde zich op het onderdeel armoede en kinderen. Daar begon het verhaal eigenlijk mee, en dat sloot ook enigszins aan bij het verhaal van mevrouw Jetten daarvoor. Er het is ons uit het hart gegrepen als de toegankelijkheid van cultuur een van de speerpunten is waar wij ook op letten deze periode, en dat komt terug natuurlijk in het feit dat wij het Cultuur en het Sportfonds met elkaar hier delen als een gemeenschappelijke ambitie, maar ook dat de zoektocht naar is het mogelijk om onze musea gratis te

maken voor kinderen, ja, dat we daarmee doorgaan. Een museum doet dat al, en voor de anderen gaan we daar nog naar sterven. Dat is een ambitie die we in het coalitieakkoord met elkaar gedeeld hebben, en daar gaan we ook nadrukkelijk mee verder. Met name ook in het proces van de visitatiecommissies die binnenkort alle musea gaan bezoeken, en daar gaan we ook sowieso kijken naar welke kwaliteit er wordt geleverd, eigenlijk een diepte-analyse maken en dus ook de kansen voor eventueel gratis bezoek van kinderen. Dat wordt daarin meegenomen. U vroeg even naar de kosten rondom de Limburgse taal, en hoe we daar mee omgaan. Ja, dat zal ook een nadrukkelijke keuze bij ons vergen natuurlijk in, als je gaat voor een niveau 3 status. Welke maatregelen kies je dan uit dat pakket, en wat betekent dat dan voor de Provincie in kosten. Welke subsidieregelingsmogelijkheden kun je krijgen vanuit het Rijk, maar ook wat is de Limburgse samenleving zelf bereid om mee te investeren. Dan bedoel ik de gemeenten en de andere organisaties, want op het moment dat je je eigen taal zeg maar naar een hoger niveau trekt, dan moet je ook van elkaar verwachten dat we vertalingen op websites krijgen, en op andere manieren gaan terugzien dat die Limburgse taal gedragen wordt. Want het kan niet alleen een overheidsgedachte zijn. Juist een brede samenleving die dat belangrijk vindt, is wat we met z'n allen natuurlijk willen stimuleren. Goed, D66. Noord- en Midden-Limburg, en dan ga ik ook meteen indirect, of direct misschien ook wel, in op de motie die door de VVD is ingediend. We streven er in deze periode naar om de verdeling van middelen over de provincie te verbeteren. En mevrouw Fischer, ik moet zeggen, de verdeling is bijvoorbeeld bij de culturele infrastructuur, 70% voor Zuid-Limburg en 30 % procent voor Noord-Limburg, dus andersom. En vandaar dat er in het coalitieakkoord middelen zijn opgenomen om de kwaliteit in Noord-Limburg te laten toenemen, want in de vorige periode was er geen onderscheid tussen Noord- en Midden-Limburg en werden culturele instellingen gewoon op kwaliteit beoordeeld. En het effect daarvan was dat Zuid-Limburg vanwege die enorme, grote culturele infrastructuur substantieel meer middelen binnenhaalde in die regeling. En om dat verschil te mitigeren, is er ooit een 70/30-variant afgesproken. Maar als je wil dat de kwaliteit in Noord- en Midden-Limburg omhooggaat, zodat het in de toekomst verbetert, dan kun je een additionele regeling maken. Wij zien de motie van de VVD dan ook als datgene wat in lijn is met datgene waar het College al mee aan de slag wilde. Het wordt nog iets wat verstrakt zeg maar. De subsidieregeling gaat over culturele infrastructuur. Daar moet u zich op gaan concentreren op het versterken van dat verschil wat we in het verleden gezien hebben. Nou, goed, in dat opzicht, het oordeel Staten past helemaal in datgene wat het College als interactie had. U haalde mij zelf aan als Statenlid inderdaad. Het rechte trekken van dat verschil is zeker wat dit College omarmt.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, ik ben altijd blij als Gedeputeerden dingen omarmen maar, ik vraag me hier wel even af wat nu anders in deze motie ten opzichte van hetgeen wat er in het kader staat? Dus wat gaat u nu anders doen wat u zonder deze motie niet had gedaan?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat mevrouw Koopman met haar motie eigenlijk een stapje voor is op datgene wat ik misschien al zou gaan doen. Namelijk, het maken van een subsidieregeling met deze koers. Maar zo expliciet dat het een subsidieregeling is, het had ook een tenderregeling, het had ook een ander instrument kunnen worden natuurlijk waarmee je hiermee aan de slag gaat. Dat is eigenlijk de verdiepingsslag. Ik denk dat de koers die mevrouw Koopman inslaat, één en één is met datgene waar ik zelf ook, en waar het College ook, heel graag naartoe zou willen.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, dus eigenlijk was u dit min over al van plan, maar nu gaat u het sowieso doen? Dat is niet slecht denk ik. De zoektocht is voor mij, we hebben een probleem, namelijk dat er veel goede voorstellen zijn, dat de regeling overtekend is, en landelijk heb je dan de systematiek van de

zaaklijn, dus dan ontstaan er soms potjes voor eigenlijk al die voorstellen waarvan je zegt het is een keigoed voorstel alleen we hebben we te weinig geld, en dan repareer je dat. Zo'n regeling is technisch supercomplex. Je mag niet zomaar dingen toevoegen. Wij hebben zitten denken over die zaaklijn, en of we daar niets mee zouden moeten. Dus mijn vraag is eigenlijk: in hoeverre is deze motie in deze vorm nu de oplossing voor dat probleem van wel goede plannen in Noord- en Midden-Limburg, regeling overvraagd, probleem.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. De regeling in Noord- en Zuid-Limburg is overvraagd, laten dat we dat wel dat met elkaar vaststellen. Dus niet alleen in Zuid-Limburg is het precies passend. Nee, in Zuid-Limburg is de overvraging misschien nog wel groter dan in Noord-Limburg. En over de kwalitatieve beoordeling, ja, daar gaat de Cultuurtank over, en dat oordeel is nog niet geveld, dus je weet ook niet of de inschrijvers überhaupt zich kwalificeerden. Ze hebben iets ingeleverd, maar is datgene wat ingeleverd is, überhaupt passend binnen de criteria? Is het ambitie die gestaafd kan worden naar o, dat kunnen ze ook realiseren? Dat soort vragen die moeten nog allemaal beantwoord gaan worden in de komende maanden. Er komt ook nog een speciale presentatie over hoe compleet dit is. Ik kijk even indirect naar de heer Loomans van Horizon, die vroeg: kunt u me alstublieft de manier van werken van de Cultuurtank en de culturele infrastructuur nog een keer duiden? Op 17 mei, als u vooraan in de zaal zit, zorgen we dat dat gebeurt. En tegen u zou ik willen zeggen, mevrouw Jenneskens, laten we vooral geen koppeling maken tussen de tenderregeling en de subsidieregeling die we nu maken. Omdat je namelijk niet mag zeggen: o, we gaan dit deel afvangen als die regeling mensen of partijen die ingeschreven hebben uitsluit. Je mag namelijk niet interveniëren in een tenderregeling. Anders, en dat is een andere provincies gebeurd, wordt de hele regeling stopgezet en moet alles over, en dan zitten onze culturele instellingen dadelijk zonder de subsidie waar ze allemaal naar snakken.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, die snap ik best. En ik weet ook dat je in een bestaande regeling niet mag interveniëren, maar we gaan hier nu een maatwerkregeling doen, en ik vraag me gewoon de hele tijd af of dit nou dit de oplossing voor het probleem is? Dus ik heb u eerder gevraagd: het zou fantastisch zijn als ik daar een toezegging op kreeg. Kunt u ons voor de voorjaarsnota of voor de begroting dat inzicht bieden in die overvraging en over, nou ja, eigenlijk het aantal aanvragen zowel Noord-, Midden- als Zuid-Limburg, die eigenlijk op inhoud goed worden beoordeeld, maar waar gewoon de middelen voor zijn, en kunnen we dan misschien met elkaar het gesprek voeren voor een gericht potje of iets voor dat soort initiatieven?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Het hele proces rondom de culturele infrastructuur, voorzitter, is in juli afgerond, dus de eerste week van juli, dus dat is na de voorjaarsnota. Dan worden alle resultaten met u gedeeld. Dat is in de vorige periodes ook gemeengoed geweest. Dan krijgt u te zien wat de resultaten zijn. Dan zit er ook nog een bezwaarprocedure, want het is een juridisch traject, in natuurlijk, waarin instellingen die zich miskend voelen, of om welke reden ontevreden zijn, nog bewaar kunnen aantekenen, en dan zit u ergens in september als dan de definitieve conclusie en de definitieve toekenning bestaat. En van daaruit kunt met z'n allen oordelen over de kwaliteit en de verdeling en het resultaat, maar laten we vooral eerst het proces ook keurig afronden. En dan, als u in september denkt, nou, het is weer wat, dan gaan we dan verder. En ondertussen starten wij met het uitwerken van de lijn zoals mevrouw Koopman die aangeeft in haar motie, namelijk dat die versterking van dat culturele veld in Noord- en Midden-Limburg alvast gedaan kan worden.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ik zie u bij de begroting.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, het voelt toch als een belofte zeg maar, laat ik het zo zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Voorzitter, nog één verduidelijkende vraag over die infra in Noord- en Midden-Limburg in relatie tot een motie, want wij hebben ... Als ik het goed zie, wordt hier gevraagd om een potje binnen de regeling, een potje binnen de regeling van de € 3 miljoen die we nog hebben. Het is mij niet geheel duidelijk. En dat zou ik ook jammer vinden als we daar de hele € 3 miljoen mee op gaan maken, want dat zou willen zeggen dat we de aankomende vier jaar geen ruimte meer hebben voor andere initiatieven die niet in deze nog te maken subsidieregeling gaan vallen, dus daar zou ik graag wat meer duidelijkheid over willen.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, de intentie was wel om één goede subsidieregeling te maken die het hele spectrum dekt voor stimulering voor Noord- en Midden-Limburg. Dat was de intentie inderdaad. Als u denkt, ik had graag nog andere uitwijkmogelijkheid of andere invulling, dan is dat niet deze lijn zoals die in deze motie staat, laat ik dat op die manier zeggen, en dat is dus ook niet de opdracht zoals ik hem hoor van de VVD.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, want in mijn inbreng vroeg ik u ook van: goh, hoe zie u die verdere versterking van de infra? Dan is dus de conclusie dat u dat ziet in één subsidieregeling, en daar wordt deze motie tegen uitgevoerd. Helder. Dank u.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Wat mevrouw Absil zegt klopt, voorzitter.

De voorzitter: Prima, gaat u verder met de beantwoording.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Goed, ga ik doen. Het punt van regeldruk, door heel veel verschillende partijen aangehaald, ik denk het meest gepassioneerd door de heer Queisen, en iets waar we ons als College erg bewust van zijn. En er werd door enkelen van u ook gevraagd: kunt u een toezegging doen dat u hiermee aan de slag gaat? En ik keek al toen ik daar zat richting mijn collega Demollin. Ja, zeker. **Wij willen als College in de brede zin natuurlijk aan de slag met regeldruk.** En, zoals de heer Queisen al terecht aangaf, zeker als het gaat over evenementen en veiligheid, dan ligt dat vaak buiten dit huis als het gaat over regelgeving. En vanuit het kader Midden in de samenleving kunnen we dan ook met elkaar aan de slag om met gemeentes, de veiligheidsregio et cetera aan de slag te gaan en te spreken over hoe je die regeldruk kunt gaan aanpakken, of dat wij in ieder geval het signaal geven dat die regeldruk lager zou moeten zijn. Het andere onderdeel, en dat was mevrouw Absil die daarom vroeg, kunt u ook naar uw eigen regels kijken om te kijken of daar niet zeker over de kaders heen regeldruk ontstaat die misschien niet de bedoeling is maar wel die effecten heeft, neem bijvoorbeeld dat je als Gedeputeerde Mobiliteit een provinciale weg afsluit, dat je daar bepaalde veiligheidsmaatregelen voor moet nemen. We kunnen in ieder geval kijken of we hier intern met elkaar dat gesprek aan kunnen gaan om af te wegen wat dan de belangrijkste keuze is, want we willen allemaal niet omgereden worden, en zeker niet onze kinderen, door snel verkeer dat niet goed op het

goede moment is tegengehouden. En van de andere kant wil je niet iedere organisatie van een cultureel evenement belasten met een enorme regeldruk om alle onzekerheden van de wereld, ja, te vermijden. Ik zie mevrouw Absil naar voren sluipen, voorzitter.

De voorzitter: Laat ik dat ook net gezien hebben. Mevrouw Absil, aan u het woord.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, voorzitter, de vraag is of ik dat als een toezegging op die regeldrukcheck kan aannemen, maar ook wat wij zoeken is eigenlijk niet alleen het goede gesprek. Ik denk dat die provinciale wegen en het veiligheidsrisico wat daarbij zit, een heel mooi voorbeeld is. Alleen, nu is het zo dat die afweging eigenlijk nauwelijks plaats kan vinden. Wij vragen u dus ook om ons, als dat nodig is, nieuwe verordeningen voor te leggen, zodat er een hardheidsclausule komt, zodat juist in die gevallen van bijvoorbeeld een carnavalsoptocht, een kinderactieweek wat een provinciale weg over moet steken, in ieder geval de mogelijkheid geboden wordt om daar anders mee om te gaan. Dit is een voorbeeld, maar zo zien wij meerdere verordeningen, regelingen in uw handen, waar we heel erg de vrijwilligers, die initiatieven, de evenementen mee ten dienste zouden kunnen zijn.

De Voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, ik denk dat we hem in twee stukken uit elkaar kunnen halen. Deel 1 zullen we vanuit het kader Midden in de samenleving kunnen beantwoorden en alle regels die daarmee te maken hebben, en ik denk dat een ander onderdeel van regeldrukvermindering en hoe daarmee om te gaan, zal moeten landen in het kader Vrijwilligers, wat ik samen met mijn collega Van Caldenberg mag gaan doen. Dat heeft natuurlijk deels met cultuur te maken, maar dat heeft ook met alle andere vrijwilligersorganisatie te maken die we hebben op het gebied van sport, op het gebied van maatschappelijke organisaties. Dus als we in twee verschillende stukken die ... Volgens mij in ieder geval vrijwilligerswerk komt terug naar de Staten, en ik kijk even, komt er nog een apart stuk over regeldruk richting de Staten vanuit Midden in de samenleving? Daar wordt geknikt. Dan in die beide onderdelen zullen we dit dan laten terugkomen, en van daaruit ook doorpakken.

De voorzitter: Gaat u verder met de beantwoording.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Goed, dat was eigenlijk omdat JA21, de heer Blijlevens, inderdaad ook regeldruk genoemd had als één van de punten om op te letten. Bij de Partij voor de Dieren wil ik met name een felicitatie uitdelen voor de goeie maidenspeech. Dank u wel daarvoor. En bij de VVD maak ik de vervolgstap meteen even naar, ja, de motie. Die hebben we uitgebreid met elkaar besproken. En ik hoop dat de duiding van hoe dit College dit gaat uitvoeren, enigszins is met de lijn zoals u die zelf ook ziet dan. De motie Op weg naar deel 3 van, Óngerwaeg noa deil III om het goed uit te spreken, van de Partij van de Arbeid, ook daar is de appreciatie al voor geweest met de voorwaarde inderdaad dat het Q4 mag worden waarin het terugkomt. En de Partij voor de Arbeid noemde ook is er aandacht voor industrieel erfgoed, datgene wat ook natuurlijk een deel van de identiteit van onze provincie uitmaakt, of het nou de mijnen zijn of op andere grote plaatsen waar grote ... de ENCI-groeve, niet altijd even positief in het nieuws maar ook een, natuurlijk een prachtig onderdeel als het gaat over erfgoed van deze provincie. Ja, natuurlijk, binnen de grote restauratieregeling is daar gewoon geld voor. En dan kom ik ook op het punt van monumenten en erfgoed. Wij hebben als Provincie de taak, de verantwoordelijkheid om restauratie van monumenten te faciliteren. Daarvoor krijgen wij geld van de nationale overheid, ongeveer € 8 miljoen, en die worden wij dan geacht te matchen met nog een keer € 8 miljoen om ervoor te zorgen dat we de restauratieopgave, het verbeteren van dat onderhoud van datgene wat ons allemaal zo aan het hart gaat, of dat nou een kasteel is of een molen of een kerk, goed doen. En als je aan het begin van deze periode met elkaar afsprekt dat het budget voor erfgoed en monumenten substantieel zakt ten opzichte van de vorige periode, dan betekent het dat onderhoud daardoor meer in de verdrukking komt, en dat is lastig, want wij hebben in deze Provincie een traditie om onderhoud ook onderdeel uit te laten maken van de provinciale opgave. De Monumisaregeling, de

regeling waarop wij een extraatje toevoegen aan de landelijke regeling, namelijk voor onderhoud van monumenten, krijgt 60% gesubsidieerd door het Rijk voor het onderhoud van je monumenten. De Provincie leverde daar 10% bovenop de afgelopen jaren. Die ruimte is er financieel gezien niet op dit moment, binnen het kader dat nu voorligt. Dat maakt het lastig om de oproep van het CDA, die ze per motie doet, in te vullen. Het lastige is namelijk dat als we ervoor zouden kiezen om de Monulisaregeling deels of volledig weer terug te brengen, dat het bijvoorbeeld de kerkenregeling wegdrukt. En juist voor die kerkenregeling weten we zien we al aankomen, daar zitten een paar hele mooie herbestemmingselementen en nieuwe maatschappelijke functies aan te komen, zodat die kerktoren die wij allemaal zo belangrijk vinden in de dorpen en steden, wel z'n plek kan blijven houden, maar dat we dus daarin moeten beknotten ten faveure van een regeling waar het Rijk eigenlijk financieel voor verantwoordelijk is, namelijk onderhoudsregeling.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez Hastenrath.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dank u wel, voorzitter. Mag ik vragen waarom het onmogelijk is 10% op dat bedrag van het Rijk nog eens op te stokken?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Sorry, als er immers nog € 1 miljard in dat potje zit, waarom is dat zo onmogelijk?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, ik ben blij dat de PVV nog eens vraagt naar die € 1 miljard, want als de PVV hem gevonden heeft, dan hoor ik het graag. Ik hoop dat dat bedrag niet in het kader staat, want € 1 miljard, dat is meer dan de begroting van deze hele provincie. Dus als er € 1 miljoen over zou zijn, dan zou dat kunnen, maar ik weet niet over welk bedrag u het nu heeft?

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Bladzijde 7 van niet het voorwoord, dat was de één-minuutversie, bladzijde 7. Ik kan het ook even ... Ik heb hem uitgeprint.

De voorzitter: Ik stel voor dat u zorgt dat u beiden over dezelfde stukken ...

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ik zal dadelijk even kijken waar de € 1 miljard van de PVV gevonden kan worden. Ik kom daar in de tweede termijn bij u op terug. Ik kan u wel zeggen waarom het niet mogelijk is binnen de voorliggende begroting van dit kader. Het is namelijk zo: het gaat over een paar miljoen in de komende jaren om aan onderhoud te spenderen. Als ik het goed heb, hebben we € 19,7 miljoen voor dit kader als ik alles bij elkaar op zou tellen, en daardoor is die ruimte er voor onderhoud onvoldoende als we ook onze wettelijke taken waar we cofinanciering bij moeten leveren, nog gaan uitvoeren. Dus dat is de echte praktische reden. En over de vraag over het miljard, daar kom ik dadelijk bij u op terug, want ik ben ook nieuwsgierig hoe dat in elkaar zit.

De voorzitter: Er is nog een vraag van mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, want voor minder als een miljard ben ik ook blij, en volgens mij zouden we het probleem daarmee oplossen, want zoals u al zei, het is een traditie in deze Provincie dat wij, los van het feit dat het niet onze primaire taak was, die was al van het Rijk, toch hebben gekozen om bij te plussen. Ik snap wat u zegt. Dan verdrukt u daarmee de restauratieopgave maar ook de onderhoudsopgave in de kerkenregeling, maar ik wil wel scherp hebben dat het technisch dus wel kan. Het is een andere keuze.

Zouden we die keuze maken in het huidige financiële kader, dan drukt dat op de kerkenregeling, dat kan niet anders als ik het goed begrijp. En als ik het ook goed begrijp, dat stel dat het miljard toch een beetje minder is, maar dat we ergens nog middelen over hebben, bijvoorbeeld in de jaarrekening of in de voorjaarsnota, dan zou dat op die manier wel opgeplust kunnen worden zonder dat dat die op die restauratieopgave en die herbestemmingsopgave van die kerken gaat drukken. Spreek ik mij correct uit?

De Voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, ja, u spreekt zich correct uit. Ik zie mijn collega van Financiën wel enigszins gniffelen, want ja, natuurlijk als er overschotten zijn op een jaarrekening of bij een voorjaarsnota nieuwe keuzes gemaakt worden, ja, zeker dan kunt als Staten die budgetrecht hebben, daarin keuzes maken om ook de Monulisa-regeling bijvoorbeeld volwaardig te financieren. Die optie ligt dan op tafel. De appreciatie daarvan laat ik graag over in een toekomstig debat aan mijn collega van Financiën of die dat ook een goed idee vindt, maar zeker daar liggen de kansen om dat te doen.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Voorzitter, want dan klopt het volgens mij ook dat als deze motie nu aangenomen wordt, u deze Monulisa in de kerkenregeling kunt incorporeren, dat drukt dan weg, en dan zou het aan u zijn om met een voorstel te doen in goede samenwerking met uw collega voor de jaarstukken of de voorjaarsnota waarin dit te repareren is, zodat wij ook als Staten nu een goed beeld hebben waar wij ja tegen kunnen zeggen, want technisch is het volgens mij wel degelijk mogelijk.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, ik denk dat om dat echt te kunnen doen, dan zou u in de motie die u indient, ook daadwerkelijk moeten zeggen: maar dan wil ik dat er € 3 miljoen extra uitgetrokken wordt. En dat u daarnaar gaat zoeken. Want als die opdracht bij mij neerlegt, zeg maar zonder dat u als Staten zich nadrukkelijk over die financiële consequentie ook uitspreekt, ja dan denk dat we in een conflict met elkaar komen omdat ik niet het mandaat heb om nog extra geld op te gaan halen. Geeft u die opdracht als Staten, dan is het een heel ander verhaal.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Dank u hartelijk voor de tip.

De voorzitter: Gedeputeerde, gaat u verder.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, het is altijd goed als Statenleden danken voor een tip, dan betekent dat meestal dat er iets aangepast wordt, en dan nog maar zien of we daar heel gelukkig van worden. Maar goed, de heer Loomans vanuit Horizon vroeg naar de informatiesessie over de Cultuurtank en de culturelere infrastructuur. Nou die komt er dus aan die extra infosessie om dat complexe onderdeel ook nog een keer uit te leggen, want het gaat dan zowel over de huidige regeling die nu al loopt, en waar de beoordeling nu over plaatsvindt, maar het is ook een informatiesessie, die dient natuurlijk ter inspiratie voor u allen om na te denken over hoe die vervolgregeling die aan het einde van deze Statenperiode naar u toekomt, omdat ie automatisch gekoppeld is aan de landelijke regeling die daarbij hoort, denkt u dan ook vooral na over hoe u de toekomst zou willen zien, hoe u bijvoorbeeld over verdelingen rondom Noord en- Midden-Limburg denkt. De heer Loomans had daar een kwalitatieve interpretatie van, en sommigen hebben er een kwantitatieve interpretatie van. Ga vooral goed luisteren, en dan hoop ik dat u tot briljante ideeën komt die u met ons wil delen.

Dan, de heer Queisen. Het is altijd fijn als in betoog niet de standaard grote steden Heerlen, Venlo,

Maastricht, Sittard kwam wel terug trouwens natuurlijk, maar als voorbeelden Eckelrade, Ysselsteyn of Kessel, of welk ander dorp een keer genoemd worden, want dat is hartstikke belangrijk hier in deze zaal dat niet alleen die aandacht er is voor die grote steden, maar juist ook voor die plekken. En aangezien mijn vader aanwezig is, Tegelen, ga ik dan toch gewoon ook even noemen als dorp. Nou ja, je kunt maar beter van de nood een deugd maken. Goed, de aandacht voor de regeldruk, die heb ik net al toegezegd en ook waar die gaat plaatsvinden, en ik hoop dat met die toezegging juist ook het effect geresulteerd wordt waar u om smeekte want het was uit de grond van uw hart dat u zei: zorg nou dat er die kleinere evenementen in die dorpen, in die wijken, dat die gefaciliteerd worden. En naast het feit dat ik dat vanuit GS van harte ondersteun, die oproep, en ook dat wij aan de slag gaan met die opdracht die u ons daar meegeeft, denk ik ook dat het een fantastisch betoog was om uw kandidatuur voor de gemeenteraad van de desbetreffende stad alvast aan te kondigen, want het lijkt me ook fantastisch als u dit soort signalen daar in die gemeenteraad, die echt over die besluitvorming agaat, laat horen. Doe dat vooral. Dat is ook een manier om te komen tot die resultaten waar u naar snakt.

Dan PVV, die miljard doen we in de tweede termijn. En het stuk over identiteit, daar wil ik wel even op ingaan, want het was wel een interessante beschouwing die u gaf, want ik denk dat ik in dit kader waarin ten opzichte van alle voorgaande periodes meer geld gaat naar het Limburgs Museum gaat als drager van juist die Limburgse identiteit, als het museum dat het verhaal van onze historie misschien wel het meeste naar voren brengt. Ik denk dat dat in lijn is met wat het Forum voor Democratie ook in haar betoog vertelde. En juist ook dat we in dit kader voor het eerst ook weer de middelen van het OLS en de schutterijen en het Gilde en het schutterswezen voor het eerst verankerd hebben voor de lange termijn, structureel in de begroting. Juist die aandacht voor identiteit en het eigen verleden is terug te vinden in dit kader. En ik snapte dan ook niet dat u die lijn waarin we die aandacht voor datgene wat Limburgs is, ook de Limburgse taal, voor het eerst echt geconcipieerd in het cultuurkader, dat u dat niet meer waardeerde, want dat vond ik wel spijtig, want dat zou juist iets kunnen zijn wat past binnen de gedachte waar u voor zegt te staan.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez Hastenrath.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Ja, ik wil dat even verduidelijken. Dat zijn bijvoorbeeld een paar van de projecten waar het ... waar mijn betoog nou net niet onder viel, noem ik het maar. Maar het grote geheel, het is gewoon veel te algemeen en er staan dadelijk ook gewoon ... Ja, laten we zeggen: het gaat er ook grotendeels om dat wij de grip verliezen, Er wordt nu zoveel afgehamerd, zonder dat wij überhaupt de ins en outs van alles kennen, en daar zit ik eigenlijk ook wel veel mee te worstelen, moet ik zeggen. Maar het zijn nou bijvoorbeeld het Limburgs Museum, oké, dat draagt onze identiteit, de schuttersverenigingen, absoluut, ben ik het zeker mee eens. Maar het negatieve overwoog toch wel een beetje meer dan de goede dingen die erin staan, om dat even te verduidelijken. Niet alles is slecht.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Nou, voorzitter, ik heb dat we ergens naartoe aan het werken zijn samen. Niet alles is slecht. Als we dit debat nog even voortzetten, dan komen we echt in die goeie richting waarin ik hoop dat ook de PVV haar steun aan dit beleidskader zou kunnen geven, en wel, laat ik daar nog aanvullend op doorgaan, want ik denk dat we specifiek ook nog additionele aandacht hebben voor het onderhoud van monumenten en het erfgoed in onze provincie. Beter gezegd: een groot deel, misschien wel de helft van dit kader, gaat juist over het onderhouden en met name het restaureren van ons erfgoed. Het onderhoudsdeel is inderdaad substantieel kleiner dan in het verleden is geweest, ik heb daarvan al de budgettaire uitleg gegeven net richting mevrouw Absil, maar wil ik wel aangegeven dat het restaureren van die gebouwen die zo iconisch zijn voor de provincie Limburg, dat dat iets is waar wij als juist College juist veel aandacht voor willen hebben, en dat ook bijvoorbeeld, u noemde het Filmfonds, ook daar juist weer aandacht is extra aandacht voor Limburgse verhalen, Limburgse makers, juist voor dat eigen verhaal van ons of van makers die hier hun roots hebben liggen en juist hierover willen vertellen. U vroeg nog een specificatie over: kan een initiatief twee keer indienen bij het Filmfonds? Niet binnen één regeling, maar binnen het Filmfonds zijn af en

toe wel verschillende regelingen open, en dan kan het zijn dat een aanvraag in bijvoorbeeld twee categorieën een deel van de subsidie kan krijgen. Dus dat bestaat wel binnen het Filmfonds. U vroeg daarna additioneel nog naar de vraag over het Annapark, en dat zijn bijvoorbeeld die grote restauratieopgaves waar we met z'n allen mee bezig zijn. En ik ben er zelf op visite geweest om eens goed te gaan kijken wat we daar voor iets prachtig moois aan het doen zijn. Ik kan het u alleen maar aanraden om daar een keer te gaan kijken. Dat is zo'n prachtig park, zo mooi in het groen met een stukje Limburgs erfgoed in een gebouwde omgeving van ongekeerde schoonheid. Echt, een grote aanrader, en daarbinnen worden juist in die oude gebouwen die daar staan, nu woon-zorgcomplexen gerealiseerd voor oudere mensen die daar zorgbehoevend zijn, die daar nog een appartement kunnen krijgen in de buurt van verzorging, dus met ook nog hulp daarbij. Ik kan u alleen maar zeggen, als we daar ons geld aan uitgeven, dan denk ik dat u net zo enthousiast bent als u daar geweest bent, als dat ik het ben. Ga vooral kijken. En die € 2 miljoen waar het over ging, die zijn uit de vorige periode, en die zijn nu al bijna allemaal uitgegeven, dus vandaar dat u al zoveel resultaat kunt zien van de in het stuk genoemde voorbeelden die we in de vorige periode ook al met elkaar hebben afgesproken. Dan, LOKAAL-LIMBURG ...

De voorzitter: Maar dat heeft ondanks u positivisme toch een vraag opgeleverd.

Gedeputeerde Kuntzelaers: O, maar misschien leidt het wel tot enthousiasme voor mijn werkbezoek.

De voorzitter: Wie zal het zeggen.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, je weet het niet. Het kan.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez aan u het woord.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Ja, nou ik vroeg mij dus af, dus bent u ervan op de hoogte dat het complex en in de verkoop staat op de website van de <onverstaanbaar> groep?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij doen juist heel vaak subsidies richting bedrijven die de onrendabele top van hun restauratie financieren, zodat ze dat gebouw juist in die oude glorie kunnen herstellen, zodat kunnen laten zien hoe mooi dat Limburgs erfgoed is, en als ze dat dan aan andere partijen verkopen, of het nou, eh, er zit een tandartsinstelling of ze gaan nu de woningen verkopen, de appartementen verkopen, zodat mensen daar die zorgwoningen ook in kunnen hebben, dan hebben we daar helemaal geen moeite mee, want we hebben namelijk die restauratieopgave gerealiseerd, die is publiek toegankelijk, je kunt daar prachtig wandelen. Je kunt het allemaal gaan bekijken, en ze hebben nog veel meer ambities daarboven altijd nog. Maar als je nu al ziet wat het resultaat is, het is alleen maar een aanrader.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Nog een vervolgvraag. Dus als de initiatiefnemer nu had besloten dat het geen wooncomplex voor kwetsbare ouderen zou worden geweest maar een hele andere doelstelling daarachter had om, ja, ik maak er een Disneyland van bij wijze van spreken, zou u dat dan ook zo hebben bekeken wat de verkoop betreft?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, het doel van de restauratiesubsidie is natuurlijk dat het pand of de panden, want dit is een enorm complex met heel veel verschillende gebouwen, dat die worden hersteld, en

dat men daarbij men ook juist die historische elementen terugbouwt, die je als een normale restauratie van een woning doet, misschien denkt: ah, even lekker de kosten besparen om hier even snel de oude dakgoten ervan af te trekken en daar een gewone rechttoe, rechtaan Ikea-variant tegen aan te duwen. Dat is juist wat je stimuleert. Je stimuleert dat we die oude gebouwen in hun oude luister terugbrengen, ongeacht eigenlijk de invulling die daarbinnen zit. Maar over het algemeen krijgen zulke panden toch ook weer een bestemming die in ieder geval aan de buitenkant laat zien dat Limburg mooi is, en hopelijk ook nog aan de binnenkant een hele nuttige functie krijgt. Ja, zelden komt daar Disneyland binnen. Het zijn eerder woningen, of een tandartsenpraktijk was er toevallig op het andere park in gevestigd, maar het kan ook heel wat anders dan een zorginstelling, of een school. Het kan van alles zijn.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dus die moeten gewoon aan bepaalde eisen voldoen zodat het allemaal zo zijn weg kan gaan?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, voorzitter, ons doel is juist om te zorgen dat die oude glorie van dat erfgoed te zien is voor iedereen, dat we daar allemaal van kunnen genieten. Daarom subsidiëren wij natuurlijk ook met publiek geld zodat mensen dat nog naar kunnen kijken en van kunnen genieten, en ja, als iemand het pand van de hand doet naar iemand anders, dan hebben wij in ieder geval een prachtig gerestaureerd gebouw.

De voorzitter: Gaat u verder met de beantwoording.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja zeker, voorzitter, LOKAAL-LIMBURG, de heer Peters, dank je wel voor de vriendelijke woorden die u uitsprak. Daar zijn we uiteraard zeer erkentelijk voor. U had het in het laatste deel van uw betoog nog over die evenementenregeling, en u zei al van het merendeel van onze regeling bovenlokale evenementen gaat naar gemeenten op het platteland, gaat juist naar die kleine kernen. Ik denk dat het wel iets is om met elkaar op te blijven letten, enerzijds vanuit het perspectief dat niet verandert naar een meer stedelijke subsidiëring, dus dat die balans begint te verdwijnen, en aan de andere kant dat we in ieder geval zorgen dat die inflatiecorrectie daar plaatsvindt, want dat is een hele kleine subsidie. Het zijn ook allemaal kleine evenementen, maar die moeten wel ook steeds meer kosten gaan dragen. Laten we er dan ook voor zorgen dat er binnen die regelingen in ieder geval iets ruimere bedragen zijn die rekening houden met de gestegen kosten voor die kleine evenementen, zodat Big Benny ook daar nog een keer ergens op de markt van een of ander dorp kan optreden.

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Ja, ik refereer even aan het antwoord aan de heer Queisen, van, ja, u moet bij de gemeente zijn voor die kleine evenementen, want hij sprak over hetzelfde, maar volgens mij is het kwartje er niet helemaal gevallen, want ik ben weer helemaal met u eens, maar we moeten wel zorgen dat bij die gemeenten ook daar de rol goed gespeeld wordt, maar ook vanuit uw kant uit, want als u te veel van die grote evenementen subsidieert, en bij wijze van spreken enkel hier en daar in het platteland, maar je hebt ook kernen in gemeenten die buiten schot vallen, hè. Als u in Roermond kijkt, Swalmen ligt 8 kilometer van Roermond af. Als je daar iets organiseert, dan zit je al niet meer in de kernen, en dat is ook geen platteland meer, hè, dus om daar wel even de juiste balans te vinden. En u zegt: dat zijn kleinschalige evenementen, en dat moet u misschien een beetje opschalen. Maar het moet misschien ook een beetje opschalen in wat is platteland en wat zijn kernen en hoe gaan we ermee om? Want dat is eigenlijk ook de boodschap, en die kan ik natuurlijk in de gemeente wel gaan vertellen, maar het blijft toch altijd binnen die singels als u begrijpt wat ik bedoel, de grote evenementen waar het grote geld naartoe gaat, en dat gaat ten

koste van de wijken en dat gaat ook ten koste van onze ouderen die ook graag een evenement bezoeken, en de mensen die niet zo ver kunnen reizen. Dat was eigenlijk mijn boodschap.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, voorzitter, ik kan goed meegaan in datgene wat de heer Peters zegt. Laten we gaan kijken dat het niet alleen die binnenstad is of het dorp op het platteland, maar dat de Swalmers en de Tegelers van deze wereld, dat we daar ook de aandacht voor hebben die ze verdienen.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Dank je, helemaal goed.

De voorzitter: Dat was het. Dank u wel, meneer Peters. Gaat u verder met de beantwoording.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Zeker, voorzitter. Het CDA, de Monulisa-regeling, daar hebben we het uitgebreid over gehad, en ook het stukje regeldruk is geadresseerd, blijft Mozart over. En er was een prachtig ingezonden stuk van een deel van onze Statenleden woonachtig in Sittard, die nadrukkelijk de aandacht vestigde op deze stad en het feit dat daar wel eens wat extra aandacht naartoe mocht. In een brede zin vanuit de Rijksoverheid en misschien in een zijlijn ook vanuit dit huis. Nou vind ik de aanvliegroute, het project heet Mozart dus het hoort bij cultuur thuis, misschien wel een oprekking van dit begrip als het gaat onder andere over het verstevigen van de positie van Chemelot, maar ik wil best vanuit dit kader even meedenken richting de stad Sittard-Geleen, want ik denk dat bijvoorbeeld die monumentale dorpsgezichten en het stadshart prachtig mooi is en dat zeker ook bij de restauratiegelden die wij hebben, dat daar enorme kansen liggen, ook voor Sittard-Geleen, want volgens mij na Maastricht met de meeste monumenten in de binnenstad, ja: laten we met name de focus daar ook houden en ook binnen die regeling, waar wel de middelen voor zijn, zowel vanuit Rijk als vanuit onze eigen zijde, dat we daaruit de blik richting Sittard richten en ook het gesprek met de gemeente aangaan hoe we daar samen slagen kunnen maken. En of het Kanón van 't Balkón de volgende keer ook in de regeling zit voor culturele Limburgse evenementen, zullen we het maar even breed trekken, ja dat zal bij de uitwerking gaan blijken, want om willekeur niet in de hand te werken, gaan we niet op individuele casussen hier in de zaal in.

Goed, dan 50PLUS. Ik had de correctie op Noord en Zuid alvast medegedeeld. Ja, u vroeg nog om die indicatoren die niet in deze kaders terug te vinden zijn, of in ieder geval maar deels, niet volledig. Daarvan hebben we in de sonderende en ook in de andere fasen hiervoor nog even met u gesondeerd en gezegd: sommige indicatoren moeten nog ontwikkeld worden, sommige indicatoren zijn nog niet klaar. Dan heb je wel het doel al, maar hoe ga je dat dan meten, dat ontwikkel je dan nog in de komende tijd. Daar zijn we druk mee bezig om te zorgen dat die wel in de voorjaarsnota voor u verschijnen, zodat we met elkaar toch dat stukje Limburgse cultuur verder kunnen brengen. Ik hoop dat ik u daarmee kan helpen.

En dan ja tot slot de FvD. Dank wil ik alleen maar zeggen als we op deze manier kunnen blijven samenwerken vier jaar lang, dan wordt dit een prachtige, prachtige periode. Wie weet wat kunnen we dan ooit nog op een positieve appreciatie voor een aanlegsteiger regelen, maar dat is bij andere kaders. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, Gedeputeerde, en complimenten, ruim binnen de tijd. Het kan. Laat dat een motivatie voor de anderen zijn. We gaan over naar de tweede termijn van uw Staten, en dan kijk ik eerst even naar mevrouw Jetten, Ja aan u het woord.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter, dank voor de beantwoording van de vragen. Wat betreft <onverstaanbaar> zijn wij enorm blij dat hoe dan ook die verenigingsondersteuning hoelang dan ook overeind blijft, want daar wil je de vrijwilligers niet mee belasten. Ik zie dat ie nog heel druk in gesprek is.

De voorzitter: Ja, ik zat ook al even te kijken of ik even ...

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Maakt niet uit.

De voorzitter: Maar de Gedeputeerde is er weer helemaal bij. Ja, fantastisch. Gaat u verder.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Nee, maar daar zijn wij blij mee. En het tweede wat ik nog wilde noemen is, wij zeiden ook van: voor iedereen betekent ook voor mensen met een kleine beurs, en daarbij vroegen wij of het College wilde kijken dat bij toekenning van subsidie op z'n minst onderzocht zou kunnen worden hoe mensen met weinig geld ook kunnen genieten. En het mooie is, aan de SP deed u al een toezegging dat u met name wilde kijken of het gratis voor kinderen zou kunnen zijn. Wij zouden dat heel graag breder willen trekken, want helaas is het zo dat ook volwassenen, ouderen niet altijd beschikken over de middelen die nodig zijn om te kunnen genieten van cultuur en erfgoed, dus die vraag zou ik graag nog beantwoord willen zien. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. Ik kijk even naar mevrouw Kuiper? Ja, aan u het woord.

Mevrouw Kuiper (SP): Dank u, voorzitter, de Gedeputeerde ook bedankt voor de duidelijke antwoorden. Ik wil even wat vragen of zeggen over de motie Esse mich versjteis: debat in het plat. Krijgen we dan niet te maken met uitsluiting, want stel dat niet iedereen elke volksvertegenwoordiger hier evengoed de taal verstaat, komt ie dan niet een beetje op een achterstand te staan? Er zijn ook natuurlijk mensen die niet helemaal perfect ABN spreken. Gaan we die dan ook lesgeven om dat te regelen? En ja, dient het de democratie vraag ik me af om mensen, ja, toch een beetje op achterstand te zetten door hun taalgebruik. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kuiper. Ik geef het woord aan mevrouw Jenneskens. Ik wil u er nog even aan herinneren, maar dat was u misschien al van plan, het dictum nog, juist.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, een van de mooiste anekdotes vind ik van Chantal Jansen, die vertelde dat ze ooit De Lift zag met daarin Huub Stapel, en dat ze toen dacht die komt uit Tegelen. En mensen uit Tegelen kunnen dus blijkbaar acteur worden op de landelijke televisie. En we hadden hier een gesprek over identiteit en eigenlijk het stukje wat ik zou toevoegen is, als jij om je heen zoveel mensen waar je op lijkt. Als je je soms een beetje alleen voelt, dan is die representatie om welke reden dan ook extra belangrijk. Laten we het daarom niet te smal maken met identiteit. We zijn hier met allemaal verschillende mensen, met allemaal verschillende achtergronden. Ik hoop dat al die Limburgers zich gezien, gehoord voelen. Goed, ik reageer eerst heel even op mevrouw Kuiper. De bedoeling is juist dat tweetalig is, zodat het voor iedereen toegankelijk blijft. En ik wil niemand op achterstand zetten. Ik wil eigenlijk vooral ons Limburgs een beetje voorsprong geven. En dit is gedaan in als ik het goed heb het Drents parlement en in Overijssel. En het betekent dus gewoon dat de inbreng eerst ook al gewoon op papier duidelijk is, en vervolgens ook hier in deze zaal dan eenmalig in het dialect mag worden uitgesproken, maar ook interrupties, want ik weet niet wat er wel mag en niet, zijn in Nederlands. Dus laten we proberen om enerzijds wel dat dialect een plek te geven, en anderzijds te zorgen dat het voor iedereen begrijpelijk blijft.

De voorzitter: Mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Ik onderschrijf die lijn van mevrouw Jenneskens heel erg, maar om alle technische zaken te besparen die we dan vervolgens in het Limburgs moeten doen, en we hadden al de onenigheid over het woord drie hoe dat werd uitgesproken. Ik kijk even naar mijn eigen Gedeputeerde. Is het misschien verstandig als we dit gaan doen, dat we dit vooral in het kader Cultuur laten landen, zodat we ons daar ook mooi op kunnen focussen?

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, dat ben ik helemaal eens met collega Wolters. Ik heb ook begrepen dat blijkbaar dit soort dingen wel mogen als het een culturele uiting is, maar misschien moet u het

echt niet zo zien, en ik wil niemand aanmoedigen. Nee, maar de bedoeling is dus in het Nederlands, voor iedereen begrijpelijk, maar tegelijkertijd wel je inbreng soms, of in ieder geval een keer, in de taal van je hart mogen doen, want dat is zoals ik in ieder geval het Limburgs zie, en dat is ook waarom ik als ik vloek in de auto, dat altijd in mijn eigen dialect doe op de een of andere manier. Dan hadden wij nog een mooie motie, en die is van collega Wesseling, want dat is ons jongste Statenlid, en die heeft het met collega Koopman onder andere op zich gepakt om een motie in te dienen over de financiering van het Lagerhuis. En het was heel mooi geweest als ze die zelf kon indienen, maar ik doe dat dan. Ik voel me inmiddels al een beetje oud tegenover collega Wesseling. Ik doe dat namens haar, en dat doen we met het verzoek om tot en met 2027 middelen vrij te maken voor de financiering van Op weg naar Het Lagerhuis, en dit te dekken binnen de middelen van het beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen, was getekend collega Wesseling, maar er staat Jenneskens. En dan tot slot nog heel even over ...

De voorzitter: Er is nog een vraag over.

Mevrouw Jenneskens (D66): O, sorry.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez, gaat uw gang.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dank u wel. Hoeveel heeft u nodig aan budget voor die motie?

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Welke middelen komen er vrij?

Mevrouw Jenneskens (D66): Ik word gesouffleerd, want het is echt mevrouw Wesseling's motie. € 30.000 euro, € 10.000 per jaar gaat het om.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): En uit welke middelen wilt u dat gaan halen?

Mevrouw Jenneskens (D66): De middelen van het beleidskader Cultuur en Erfgoed, zoals dat in het dictum staat.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dus gewoon uit de programmareseve?

Mevrouw Jenneskens (D66): Nou, de Gedeputeerde zegt dat hij dat daar uit gaat halen, dus dat neem ik dan aan.

De voorzitter: Dank u wel, en met hulp van allerlei souffleurs in deze zaal zijn we er toch uitgekomen. Gaat u verder.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, en dan tot slot nog heel even over Noord- en Midden-Limburg en de verdeling van middelen. Een ding is de ervaring van mijn vorige periode. We sturen de Cultuurtank op pad, en wat ze ook adviseren, we zijn het daar altijd niet mee eens uiteindelijk, en dan komt er altijd een interessant gesprek op gang. Ik denk dat het goed is om dat op basis van de aanvragen en hun adviezen met elkaar te voeren, en dan hoop ik dat we ook een oplossing kunnen vinden voor goeie voorstellen waar we net te weinig middelen voor hebben, en dat gesprek voeren we dan bij de begroting. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenneskens. Dan geef ik nu het woord, als daar behoefte aan is, aan de heer Blijlevens. Niet het geval. Ik kijk even naar mevrouw Boven? Niet het geval. Mevrouw Koopman? Ja, aan u het woord.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, even een korte reactie op de moties. Motie 3043 motie Esse mich versjteis: debat in het plat. Nou, u hoort gelijk al een probleempje, maar toen ik hier in Limburg kwam wonen en mijn favoriete vlaai is nog steeds kruisbessenschuim, maar dan heb je dus <onverstaanbaar>. Ik was helemaal in de war, maar oké, als ze elkaar maar begrijpen, dan kunnen wij dit steunen. We kijken er met speciale aandacht naar uit. Motie 3044, wil ik mee aan toevoegen dat de SP mee indient, waarvoor dank. Motie 3045, o dat is er weer zo'n een: Óngerwaeg noa dei. Dat willen wij steunen, eigenlijk voor ons is deel twee voldoende. Maar we willen natuurlijk onderzoek niet in de weg staan dus vandaar onze Steun. En ten aanzien van de motie 3046, de Monulisaregeling in stand houden, daar volgen wij het college.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koopman. Dan kijk ik even naar mevrouw Wolters, behoefte aan een tweede geval? Aan u het woord.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank, voorzitter. Een meesterwerk kost tijd, en daarmee wil ik de Gedeputeerde die vroeg aan ons om wat meer tijd en wat meer ruimte voor het ontwikkelen van het kader rond de motie, en die wie willen we hem van harte gunnen bij deze. Ik hoor de Gedeputeerde vervolgens ook zeggen, het actieplan Vrijwilligers komt terug naar de Staten. Ik kijk even naar zijn collega aan de rechterhand van hand van hem. Als besluitvorming is dan vervolgens de vraag achter, en vervolgens wil ik even ingaan op de motie van de VVD. Die steunen wij harte, zoals de Gedeputeerde hem heeft geïnterpreteerd. En de motie van D66 zoals ik net al vroeg, het liefst in het kader cultuur om de technische verhandelingen te besparen bij andere moeilijkere kaders. En dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wolters. Dank kijk ik even naar de heer Loomans? Geen behoefte. De heer Queisen? Aan u het woord.

De heer Queisen (BBB): Ja, meneer de voorzitter, het zal nu een beetje rustiger zijn. Ik wil eerst even de toezeggingen die de Gedeputeerde heeft gedaan wat betreft de regelgeving en dialect en ook de schone Sittardse binnenstad. Bedankt dat in elk geval dat gaat gebeuren. Nou heb ik iets van goh nu is het samen een hand aan de ploeg te slaan. Alleen ik zit met een probleem. Jaren geleden is de erosie convenant, ingetreden, en we mogen niet meer ploegen in Zuid-Limburg, dus in Noord-Limburg zullen we met de handen aan de ploeg staan, en in Zuid-Limburg pakken we de cultivator. De grond is bewerkt, alles is ingezaaid. Nu in de komende maanden, komende regeerperiode tot de gewassen gaan groeien en een goeie bemesting, een goeie gewasbescherming, en dan hopen we namens de BBB dat we over een aantal jaren, van en voor de Limburgers ook goeie resultaten op cultuur en erfgoed hebben bereikt.

De voorzitter: Dank u wel meneer Queisen. Dan kijk ik even of er behoefte is bij mevrouw Jiménez Hastenrath. Dat is het geval, aan u het woord.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dank u, voorzitter. Ja, ik kan het echt heel kort houden. Ik had nog een vraag open dat betreft onderzoeken, wat dat in totaal ongeveer, zo'n inschatting, gaat kosten al die onderzoeken in dat kader wat er benoemd wordt. Er worden meerdere benoemd, daarom. Misschien dat de Gedeputeerde nog een kleine inschatting kan maken. Ja, en die miljardkwestie hoor ik straks wel tegemoetkomen.

De voorzitter: Zeker, dat is de open vraag. Kijk ik even naar de heer Peters, aan u het woord.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel, voorzitter. Op de eerste plaats even naar het lokale verhaal als wij naar het dialect gaan, naar D66. Als wij het hier provinciaal gaan doen, dan leggen wij natuurlijk ook een uitdaging bij de lokale. Ik probeer dat al jaren, al was het alleen maar om de culturele agendapunten, maar dat doen we wel met dit verhaal, en ik hoop dat ze daar lokaal ook iets van oppakken. Maar als ik nou mevrouw Koopman hoor spreken, en als ik hoor die <onverstaanbaar> uitspreekt, dan is dat

natuurlijk een hele stap voor iemand die nog niet zo heel lang in het Limburgse loopt, dus wij sluiten dat niet uit. Ik wil ook even, ik heb dat nog even de Deputé straks gezegd in mijn woordvoering. Ik pleit voor een Limburgpas voor jongeren, en de Limburgse pas voor de Jeugd, dus vanaf twaalf jaar. Mijn voordeel is dat ik een jongere thuis heb, kleinzoon, inpandig, twee jongeren trouwens. En die kleinzoon heb ik gevraagd wat zou je ervan vinden als je een Limburgse pas hebt? O, opa, dat zou helemaal te gek zijn, en wat moet ik ervoor doen? Het Limburgs volkslied zingen in het Limburgs, daar begint het mee. Op school een test doen enzovoort, en dan krijgen ze een eigen pas, en dan mogen ze zich in ieder geval Limburger noemen. En dat geldt niet alleen voor jou, maar dat geldt ook voor een vriendje op school die niet uit Limburg komt maar Marokkaan is maar wel plat praat. En dat bedoel ik even te zeggen. Dat heb ik even gedeeld met de Deputé daar moeten we misschien overdenken en over nadenken met Veldeke samen, met de BCL die erover nadenkt. Maar dat is even een gevoel, en zo komen er heel veel ideeën. Het werd al net door mijn vriend uit Sittard gezegd alleen hij had het over ploegen. Dat is hem zijn werk en zaaïen, en ik probeer gewoon een tulpenbol zo in het land te gooien maar er komt niks uit als je dat niet onder de grond doet, dus dat moet geregeld worden. Dan ga ik even terug naar het Lagerhuis, dat werd ook net even gememoreerd. Ik heb twee kleinzonen, en die andere kleinzoon, die heeft hier in het Lagerhuis gezeten, en als hij ergens op trots op was, was het op het moment dat ie hier gewonnen had, en dat ie ook naar Den Haag mocht gaan. En ik toen pasgeleden, jongstleden las dat het waarschijnlijk niet door zou gaan, toen dacht ik, zei ik dat tegen hem. Ik zeg jongen, dat Lagerhuis gaan ze afschaffen. Zijn die gek geworden. Daar moet je voor gaan liggen. Ik zeg, ja, dat gaan we doen. En dat betekent namelijk dat ik heel blij ben met dat Lagerhuis, want het zijn toch onze jongeren voor de toekomst die strakjes deze provincie of onze stad of ons land moeten besturen, en dat moeten we zeker even doen. Ondertussen is mijn kleinzoon al volop actief in de Roermondse politiek, en kwam ie zeventien stemmen te kort om in de raad te komen, en toen was ie pas zestien. Oom even aan te geven. Dan ga ik naar de motie van mevrouw Koopmans. Ja, hij is al denk ik zo goed als overgenomen, en ik ben blij dat u dat als zodanig hebt gedaan, en wij zijn ook blij dat we dat hebben kunnen steunen. Alleen het is dus een beetje triest hoe wij met elkaar omgaan. We hebben zaterdag al een motie ingestuurd naar alle fractievoorzitters, en we krijgen nul komma nul reactie. Wanneer gaan wij die cultuur hier nog een keer veranderen bij de Staten, dat wij moties eerder met elkaar delen? Maar hoe moet dat op de dag van? Dat werkt niet, dat kun je niet bestuderen. Daar kun je niet met elkaar over spreken, want als je pech hebt, dan liggen er straks twintig en dan roept de voorzitter tien minuten leespauze voor de moties te bekijken, dat functioneert niet. En ik weet dat in de verordening staat dat we moties met elkaar eerder delen. Niet een motie aan de orde van de dag, dan kun je het de dag nog, maar als moties al een paar dagen weet, deel dat nou met elkaar zodat we met elkaar deze provincie besturen en met elkaar nadenken over moties, want nu is het vaak kunst en vliegwerk, en dat is nog een keer een oproep. Ik heb dat eerder al een keer gedaan, daar hebben we zelf baat bij. En nu moeten we, ja, ik wil even zeggen shoppen, gaan we bij elkaar: Heb je mijn motie gelezen? Wat bedoel je ermee? Ja, nog niet over nagedacht. En ook de moties via de apps, Er zijn mensen die sturen moties via de apps. Er zijn mensen die sturen moties via de apps, en niet via iedereen. Dus als je dan toevallig de tweede bent in de partij en niet een fractievoorzitter, weet je je vaan een motie vaak niks af. Dus het is een oproep puur goed. Dat heb ik één slotstuk want...

De voorzitter: Misschien voordat u daaraan beginnen gaat, de heer Driessen had hier een vraag over.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, voorzitter, ik wil hier toch even een kleine kanttekening bij maken, want natuurlijk is het fijn als moties op tijd gedeeld worden, dat klopt. Trouwens, moties vreemd aan de orde van de dag moeten bij aanvang van de vergadering bij moties betreffende het stuk kunnen tijdens de vergadering, maar dat is natuurlijk ook niet voor niets. Als wij alle moties van tevoren bespreken buiten de staande vergadering, dan is het proces totaal niet transparant. En het feit dat hier ook moties ingediend kunnen worden staande vergadering naar aanleiding van een debat, maakt dat we hier geen schijn debat aan te voeren zijn. Dus, voorzitter, ik moet er een vraag van maken. Ik zou graag mee willen geven, bent u dat met me eens?

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): In de verste verte niet want ik vind wel dat ik een motie, en ook een amendement moet kunnen bespreken met mijn fractie. En als de fractie heel klein is, gaat dat makkelijk. In uw geval zal dat veel makkelijker gaan. En die moet even goed aan de orde komen, maar wij hebben een zeskoppig team waar we alles mee bespreken, en dat wil ik ook graag. En als het een beetje diepgaand is, wil het ook bespreken met mijn achterban, als u begrijpt want ik bedoel, want dan kan het zomaar zijn dat ik denk ja ik zit er zo in, maar hoe zit mijn achterban erin. Dus ik vind met alle respect in het belang van waar heb ik het over. Als het een goede motie is, dan moet ie gewoon gesteund worden. En als het een goede motie is, en ik heb hem niet kunnen bespreken met wie dan ook, dan vraag ik me af natuurlijk, ik begrijp wat u zegt. Ik begrijp wat u zegt, maar het is voor fractie, als je met tien mensen bent daarachter, dan zeg je nou hier voeg moties toe, twee mooi aan toe, maar dan heb je ook geen overleg, het overleg moet gewoon gebaard gaan in een fractievergadering, zoals ik dat ook gewend ben in de gemeentepolitiek. Dat deel je met elkaar en er kan altijd een motie komen waarin het... En de burger krijgt het mee hoor, want de moties worden natuurlijk ook even hier voorgelegd, dus ik denk niet dat dat zo'n groot probleem is.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Voorzitter, dan denk ik dat we kunnen concluderen dat het fraai is als moties op gedeeld zijn maar dat het ook een grootgoed is dat bestaande vergaderingen ook nog steeds moties kunnen inzien.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Zeker, dat heb ik ook gezegd. Ik heb nog één vraag aan de deputé.

De voorzitter: Overigens, meneer Peters voordat u verdergaat, is het ook gewoon de wet dat staande de vergadering altijd een motie kan worden ingediend. Dat terzijde.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Kijk, en ik ga ook voor de wet dus, wie ben ik dan om er iets van te vinden he. Dan ga ik even terug naar de Deputé, die had het net over de 10%-regeling, die bij de 60%-regeling kwamen van het voorstel van het CDA en toen dacht ik bij mijn eigen, ja, 10% dat kunnen we niet meer doen zei u. Daar hebben we de <onverstaanbaar> niet meer voor. We hebben het geld niet meer voor. En toen dacht ik ja, als je geen 10% hebt, zou het dan wel 5% kunnen zijn of 8% dat is eigenlijk de vraag die ik aan u wil zeggen, want als zegt ja ik heb die 10% niet meer, dan ga ik zeggen, nou heb he dan 8 % of 7% dus die vraag wil ik even. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Peters, dan geef ik nu het woord aan mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Voorzitter, om op dat laatste door te gaan 5%, 8%, € 3 miljoen, € 2 miljoen, ik weet niet, en ik zie het ook als uw taak om dat verder uit te werken, dus ik kwam bijna in de verleiding om er € 3 miljoen uit te plussen. Maar echt, wij zien dit als een belangrijk onderdeel, en wij vragen u als College: kom met een tegenvoorstel terug in de uitwerking, want anders wordt het inderdaad, ja, nu toch een soort van willekeur van moeten we de regeling afbouwen in percentage, hoeveel geld moet daarbij. Wij horen u in ieder geval zeggen, eigenlijk moet de pot groter, en wij zien graag een dekkingsvoorstel daarvoor bij de jaarstukken. Dat lijkt mij de geëigende route, en dat zullen wij toevoegen aan onze motie, daar moeten wij straks wel voor schorsen. Dan, <onverstaanbaar> met schuim, het komt goed uit collega Koopman, dat dat ook mijn lievelingsvlaai is. De liefde gaat door de maag heb ik thuis geleerd. Dus wij willen ook graag uw motie steunen, roepen wel ons allen op he, om daar ook te kijken als dat die regeling terugkomt per sondering aan de Staten. Want het is ook wel aan ons om dan een vinger aan de pols te houden, gaan wij daadwerkelijk die infra op die manier mee ondersteunen zoals wij dat nu samen bedenken. Daarom ook mijn voorbehoud van ik zou het jammer vinden als we die € 3 miljoen daar helemaal aan opmaken en in de loop van de vier jaren dingen komen die wij nu niet kunnen voorzien, ja, waardoor wij eigenlijk een beetje de boot

zouden missen als Noord- en Midden-Limburg. Dus nou met die opmerking en ook graag de reflectie nog van de Gedeputeerde, gaan wij uw motie steunen. Dan de motie van het Lagerhuis. De motie van D66 gaan wij ook absoluut steunen, en de motie over het debatteren in het plat, dat vinden we uiteraard een goed idee. Wat wij daar lastig aan vinden is, wij vinden het heel logisch en ook heel passend als wij het over de Limburgse taal hebben. Als u dat bedoelt met ieder jaar dat wij het over de Limburgse taal hebben, dan doen wij dat in het dialect en doen wij daar extra moeite voor, want dat is kennelijk nodig, is dat geen enkel probleem. In die lijn willen wij de motie van harte ondersteunen, want dat is ook ons doel. Als wij het over de Limburgse taal hebben, dan moet het gewoon in ons eigen plat kunnen. Volgens mij heb ik dan de moties van collega's gehad. Ik heb nog even gekeken bij mevrouw Hastenrath, en het klopt. Daar staat wel degelijk € 1 miljard, dus ik was blij verast. Dus die miljoenen zullen geen probleem meer zijn.

De voorzitter: De Gedeputeerde heeft wat uit te leggen dadelijk.

Mevrouw Absil (CDA): U heeft het over criteria in de beantwoording over het project Mozart. Daar zit voor ons een dubbele boodschap in. Ga actief in de lobby naar het Rijk en vandaar is dit gewoon het mooiste voorbeeld, maar ook juist in het culturele veld waar steden, dorpen en platteland elkaar kunnen gaan concurreren. Laten we heel zuiver zijn in die criteria, dus dat is juist de oproep. Dus nu niet gaan shoppen voor het kanon waarvan balkon, maar laat het helder zijn voor de indieners wanneer het wel kan en wanneer het niet kan. Dat is juist de achtergrond van onze oproep. Wij zijn heel blij met de toezegging dat de regeldrukcheck ook in het actieplan vrijwilligers land, dus niet alleen in het kader midden in de samenleving, maar ook juist in ons actieplan Vrijwilligers. Wij zien dat het allerliefste terug in de Staten zoals u net zei. Maar zo staat het nu niet in de tijdlijn. Dus ook even de vraag van collega Wolters kwam daar ook al mee van hoe zien wij dat terug.

De voorzitter: Komt u tot een afronding.

Mevrouw Absil (CDA): Ik kom tot een afronding. Hoe mooi ons Limburgs is, ik hoop dat wij met ons aller inbreng dit kader nog kunnen versterken, en ik hoop dat wij bij de jaarrekening tot een passende oplossing kunnen komen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Absil. Ik heb begrepen dat u nog nadenkt, maar dat is afhankelijk van de beantwoording door de Gedeputeerde of een motie nog gewijzigd moet worden, dus ik stel voor dat ik na de beantwoording u even vraag of dat inderdaad wel of niet het geval is, en u dan nog even de gelegenheid geef om wellicht een nieuw dictum even voor te lezen. Dan kijk ik nu naar mevrouw Fischer of er behoefte is aan een tweede termijn? Aan u het woord.

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ja, dank u wel, twee dingen. De indicatoren zijn voor 50PLUS heel erg belangrijk en ze ontbreken toch grotendeels dus wij kunnen nog niet in stemmen met het Statenvoorstel. Maar als we er zijn en we kunnen erover nadenken en wij kunnen het met elkaar bespreken, dan denk ik dat het geen probleem zou moeten zijn. En dan we hadden het net even over de moties en over het feit dat je eigenlijk meer tijd nodig hebt dan we hebben om die moties te bespreken. Ja meneer Peters zij dat geloof ik. Ik ben het er helemaal mee eens, want, en dat snap ik ook, iedereen kan heel snel opstaan en iets met een ander bespreken. Maar de weg tot hier is waarschijnlijk erg lang, want dat komt maar een enkele voor. Dus dat ik hier meegewogen word in dat gesprek, dat is gewoon een reminder aan andere collega's. En dan wil ik nu al aangeven dat ik straks een kwartiertje schorsing wil hebben om de moties met mijn collega's even door te spreken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Fischer. Dan tot slot kijk ik even naar de heer Driessen. Is er nog behoefte aan een tweede termijn. Ja, aan u het woord.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, voorzitter, even kort want ik ga niet mijn volledige tijd gebruiken en ook niet alle moties appreciëren, anders zitten we hier tot heel laat nog. Maar ik was wel een dingetje vergeten, en volledig in lijn met onze eigen visie op cultuur. Ook in de sonderende behandeling of in die behandeling daarna nog even het Filmfonds ter sprake gekomen, en daar kwam tussen neus en lippen door even ter sprake dat het project een band met Limburg moest hebben. En dat kan dan ook een Limburger zijn, maar persoonlijk vinden we een Limburger die buiten Limburg woont een vrij summiere band. Zou de Gedeputeerde a.u.b. kunnen toelichten wat precies die criteria zijn, en wanneer inderdaad een Limburger die buiten Limburg woont een film maakt die niet over Limburg gaat, of dat dan al genoeg zou zijn voor een toekenning vanuit dat filmfonds? Wij waren laatst namelijk bij een bijeenkomst, en daar sprak iemand over de documentaire Gedraag Ow die over zinloos geweld, en die had heel veel moeite met het binnenhalen van gelden. En dat soort voorbeelden zijn natuurlijk heel schrijnend, want die dekt wel alle zaken wat we juist zouden willen beogen met zoiets, en als iets voorrang krijgt of dat potje is al leeg omdat we gekozen hebben voor een Limburger die niet meer in Limburg woont en toevallig een film maakt, zou dat een heel schrijnend geval zijn, dus daar graag een korte toelichting op.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Driessen. Daarmee zijn we aan het einde van de tweede termijn, behoudens eventueel het aanpassen van de motie. Dan komen we nu bij de tweede termijn van de Gedeputeerde. Dan kijk ik even of die direct kan beantwoorden. Dat is het geval. Aan u het woord.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. Laten we maar meteen beginnen met de € 1 miljard op pagina 7 voor de PVV. Dat is al het geld wat we in deze Provincie uitgeven voor alle verschillende typen van structurele activiteiten die wij willen financieren. Dat zijn alle kaders van mijn zeer gewaardeerde collega's bij elkaar. Daarin zit dat geld. Het specifieke geld voor dit gemeenschappelijke kader zit rond de € 31 miljoen, € 32 miljoen zeg maar. Dus vandaar dat de discussie niet heel makkelijk is om te zeggen dan schuiven we daar nog een paar miljoen bij, omdat de opties die je hebt binnen dit kader maar heel beperkt zijn daardoor. Dus dat maakt het schuiven in ieder geval helaas binnen dit kader wat lastiger. Als u buiten het kader of tussen de kaders wil schuiven, dan is de voorjaarsnota de begroting het moment om daarmee aan de slag te gaan.

De voorzitter: Ja, dank u wel, maar misschien is het dan een optie om dat uit het kader helemaal te verwijderen want het is echt verwarrend en het wekt ook de indruk dat het geld heel snel heel snel op moet. Gooi het maar eruit, zo in die zin.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter, nou ik hoop dat we doordat het in deze zaal dankzij u aan het licht is gekomen, dat we die die verduidelijking hebben kunnen brengen, in ieder geval in die context. Ik denk dat we zo dadelijk het kader gaan vaststellen. Tenminste, als ik een beetje de vibe in de zaal ga proeven. En ik hoop met deze verduidelijking dat dat voor u in ieder geval ook maakt dat u, hoewel het overzicht daardoor wat verwarrend was, dat het met deze verduidelijking helpt om toch voor het kader te kunnen stemmen. Ik hoop dat ik met wat extra uitleg dat nog verder bevorder, dus met uw goedvinden gaan we dan verder.

De voorzitter: Mevrouw Jiménez.

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Oké, dus we gaan het niet eruit halen en schrappen?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, ja die mogelijkheid heb ik niet meer. Ik kan niet meer ons eigen stuk nu amenderen nu het hier in de zaal ligt zeg maar, we kunnen het wel verduidelijken door het er hier met

elkaar over te hebben, en dat is dan de slag die we nog met elkaar gemaakt hebben zeg maar in het grotere geheel.

De voorzitter: Dan staat het in ieder geval in het verslag.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Yes. En als u denkt ik wil nog schuiven met die middelen daarbinnen, dat is bij de voorjaarsnota, als u denkt extra geld voor bijvoorbeeld het onderhoud van monumenten, dat is de plek. Dat ga ik dadelijk ook tegen iemand anders zeggen in deze zaal.

De voorzitter: Gaat u verder.

Gedeputeerde Kuntzelaers: De oproep van GroenLinks betreft minima ook in dit proces. De focus in het kader waar wij mee aan de slag zijn gegaan ook wel misschien in wel in bredere zin, ligt op jeugd en jongeren. Daar willen we de toegankelijkheid het meeste voor boosten. Dat wil niet eggen dat een aantal van onze instellingen niet specifiek ook aan de slag zijn met en voor deze doelgroep. Ik weet dat het Limburgs museum een keer iets gezegd heeft in die richting. Ik weet dat het Bonnefanten ook af en toe in die richting denkt. Dus daar zijn wel individuele instellingen die daarmee aan de slag zijn. Wij hebben daar niet de focus in dit kader specifiek nog extra opgelegd, omdat we de opgave om het voor kinderen beschikbaar te krijgen, eerst willen invullen. En dan wil ik eventueel in de toekomst gaarne kijken naar extra ambities, maar de focus op dit moment ligt op hoe zorgen we dat voor de jeugd en jongeren die gratis musea mogelijk gaan maken.

De voorzitter: Daarover is nog een vraag van mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik vraag me af: mag ik dat zien als een toezegging?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, laat ik zeggen, wij gaan nu aan de slag met die jeugd en die jongeren, en ik zal de instellingen geen strobreed in de weg leggen als ze enthousiaste eigen initiatieven willen ontplooiën in die richting. En laten we, nadat we bijvoorbeeld met die visitatiecommissies hebben gekeken wat de toekomst van onze musea, daar dan dat moment aangrijpen om met elkaar dat gesprek over extra mogelijkheden of aanvullende mogelijkheden dan nog een keer te voeren.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter, ik zie dat als een halve toezegging.

De voorzitter: Gaat u verder.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dank u wel, voorzitter. De introductie van een halve toezegging in deze Staten. D66 heeft nog twee moties die ze nadrukkelijk benoemd wilde hebben even, en dat is meer dan terecht. Het debat in het Limburgs, ja daar gaat het college natuurlijk niet over. Dat is volledig aan uw Staten, hoewel de Gouverneur mij influisterde natuurlijk, wij verzetten ons geenszins, wij vinden het zelfs heel erg leuk als dat kan worden gefaciliteerd binnen de wet natuurlijk, maar uw creativiteit zal ons doen verbazen natuurlijk, en daarmee gaan we graag met u het debat in het plat in. Daarnaast de motie over het Lagerhuis. Als voormalig debater in dit huis, binnen het Lagerhuis en ook binnen het Model European Parliament, is dat iets waar ik natuurlijk zelf van denk, ja, dit is fantastisch mooi. En nu ik gehoord heb dat de kleinzoon van de heer Peters daar precies hetzelfde over denkt, weet ik dat we de goeie koers hebben gevonden met z'n alleen, dus daarom oordeel Staten en een positieve grondhouding van dit College daarbinnen. Dan het vrijwilligersplan. Komt het nog terug naar de Staten? Jazeker komt het terug naar uw Staten. Mijn collega zei dat het informeel naar u zou komen in Q2. Dus dat is ongeveer nu. Dus het is ieder geval rap. Dus de tijd om te spreken over het vrijwilligersplan en wat daarin past, de komende maanden komt dat informeel in ieder geval naar u toe. Als u het wilt bespreken, dan is dat natuurlijk in de Staten, of in de commissie goed mogelijk. En als u op basis van die commissiebehandeling denkt, hmm, alles wat hier staat, daar ben ik het

grondig mee oneens, dan moet u ons met moties bestoken, en dan zorgen wij dat de wereld beter wordt vanuit deze kant. De BBB benoemde nog even in ieder geval de toezeggingen dat wij aan de slag gaan met de drie verschillende onderdelen. Limburgse taal, dat plan komt naar u toe, ook met de deel twee onderdelen daarin en de regeldruk heeft u ook van ons gehoord. En ja met name de oproep het is nu zaaien en dan zullen we over een jaar of drie vier gezamenlijk oogsten, nou ja, goed, laten we dat met elkaar in positieve zin omarmen. De PVV, weet u wat alle onderzoeken gemeenschappelijk gaan kosten. Er staan inderdaad verschillende onderzoeken in genoemd in het kader. Sommige worden door ons gedaan. Sommige worden niet door ons gedaan maar zijn wel zaken waar we op wachten natuurlijk in de uitvoering. Ik heb daar geen exact bedrag op dit moment bij. Bij de begroting worden wel vaker specifieke toekenningen benoemd, u kunt daarin terugvinden als we bepaalde bedragen afscheuren voor onderzoek et cetera, dus daar kunt u de exacte bedragen en de exacte keuzes teruglezen. Lokaal Limburg, de Limburgpas, ik vind het een interessant idee. Ik denk dat het goed is dat we de stimulering van alle activiteiten die met het Limburgs te maken gaan hebben, als we daar aan het einde van het jaar allemaal plannen voor gaan maken, dat we gezamenlijk besluiten welke regelingen, ideeën we gaan openstellen, en ik denk dat een denkrichting zou kunnen zijn dat je voor organisaties, of het een BCL is of Veldeke of een andere club, dat ze subsidies kunnen aanvragen voor hele mooie ideeën, die het Limburgs verder stimuleren, dat zou een onderdeel kunnen zijn van het pakket dat we voor Limburgse taal gaan doen. U gat daarover, en wij zullen met een voorstel komen tegen die tijd. Dus daarin zou dat kunnen landen. En dan het CDS en de Monulisa-regeling. Ik heb net nog het exacte bedrag opgezocht als we de vorige periode terugpakken en het feit even meenemen dat dit jaar als overgangsjaar wel gewoon de Monulisa van kracht is geweest, dan zou dat gaan over € 2.8 miljoen, als we die intact zouden willen laten. De keuze om dat bedrag vrij te maken, die ligt binnen uw budgetrecht natuurlijk. Dat is aan u om te zeggen dat u dat geld wil reserveren. Als u per motie mij oproep om aan de slag te gaan met dat zoeken, dan moet daar een duidelijke opdracht ook financieel inzitten. Ga € 2.8 miljoen zoeken. Dat is een opdracht van de Staten. Dat soort opdrachten kunnen, maar ik zou het mooier vinden als je dat in het totale overzicht van een voorjaarsnota, et cetera doet, want dit is de uitwerking namelijk van het coalitieakkoord en de bedragen die we daarin gereserveerd hebben, en de discussie voor additionele middelen op een kader past beter, of bij de jaarstukken of dan wel bij een voorjaarsnota als ik heel eerlijk ben. En dan snap ik u hartenkreet volledig en dat heb ik goed gehoord. Als u deze motie nou aanneemt zonder additioneel geld, ja, dan schuiven we hem op de kerkenregeling, en dat betekent dat daar heel veel projecten langer moeten wachten om aanvragen gehonoreerd te krijgen. Dat maakt het lastig. Laat ik het gewoon zo met u duiden.

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Via u, voorzitter, beluister ik dat u nou zegt u kunt uw motie beter aanhouden tot de voorjaarsnota?

De voorzitter: Scherpe vraag.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dat is een interessante suggestie in deze. Nou ja, goed maar dan zou ik hem bij de voorjaarsnota.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Voor dit jaar is het al gereserveerd?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ik zou of bij de jaarstukken of bij de voorjaarsnota dan adviseren dat u daar met budgetvraag een invulling van de Monulisa-regeling zou willen doen. Ik denk dat dat de meest cleane variant is van het indienen van een motie of een amendement.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dus daarmee is het een lastig pingpong. Ik snap waar u naartoe wil. Wij zitten budgettair gebonden aan de budgetten die we nu hebben. Ik blijf hem dus ...

De voorzitter: Gaat u even verder met de beantwoording, want na uw betoog vraag ik even aan mevrouw Absil of er wel of geen aanpassing komt.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Ja, of er een aanpassing komt. Yes. Tot slot, dan kijk ik even naar FvD, die stelt een aantal vragen over het filmfonds, en kwam met als voorbeeld met Gedraag Ow als casus zeg maar. Het is heel zonde dat zo'n voorstel, zo'n voorbeeld geen extra subsidie daar heeft gekregen. Nou was ik toevallig met een van mijn collega's bij de première van Gedraag Ow, en de maker van Gedraag Ow kwam naar mij toe, en kwam mij vertellen hoe fantastisch het Limburgs Filmfonds is, want zijn carrière was nooit gestart geweest zonder de middelen en ondersteuning van dat dat filmfonds, dus laat ik met name benoemen dat ook voor iemand als je voor een project geen subsidie hebt gekregen of maar een deel subsidie hebt gekregen, dat he belang enorm omarmt wordt van het hebben van dat filmfonds, want met name als je nog in de start van je carrière staat, het soms heel moeilijk is om soms voor het eerst financiering voor je documentaire dan wel film te krijgen en je te ontwikkelen als filmmaker.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, voorzitter, dat wil ik even rechtzetten. Ik haal het aan omdat de maker zei dat het lastig was financiering te krijgen. Ik zeg niet dat hij geen financiering had gekregen van het filmfonds, maar wel dat het heel veel moeite koste om die financiering te krijgen die uiteindelijk wel rond is gekomen, maar mijn punt was eigenlijk meer dat dat toch echt voorbeelden zijn van wat je zou willen doen en niet als een maker slechts geboren ins in Limburg ergens anders naartoe verhuist, en denkt waar kan ik nog een potje vinden, o in Limburg, waar ik vandaan kom. En daar ging mijn vraag over, dus hoe strikt zijn dan de kwalificaties?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, de focus bij deze regeling is om een serieuze binding te hebben, en die kan echt heel verschillend zijn. Dat kan dus bijvoorbeeld zijn dat de film in Limburgs wordt opgenomen, maar niet over Limburg gaat. Het kan zijn dat de filmmaker hier zijn roots heeft en zich ontwikkelt als filmmaker in bredere zin, en volgens mij zit daar geen keiharde geografische eis aan het feit of die persoon in Limburg woont of niet. Als je op een van die andere punten wel ons verhaal uitdraagt. Het kan dus ook verhaal over Limburg zijn door een niet-Limburger bijvoorbeeld. Als jij een fantastisch verhaal of een documentaire over een Heerlense mijnwerker komt maken, het is prachtig, laten we dat vooral met elkaar koesteren,, ook als diegene uit Leuven komt bijvoorbeeld, waar ook een goede filmopleiding zit, of uit Amsterdam, want het ontbreken bijvoorbeeld van filmopleidingen in onze provincie maakt bijvoorbeeld dat je voor studerende Limburgers of in Leuven of in Amsterdam de keuze en de mogelijkheid ontnemt zeg maar om hier in hun eigen provincie met ons samen hun carrière vorm te geven.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, voorzitter, dat begrijp ik goed, en ik ondersteun alle voorbeelden die de heer Kuntzelaers noemt als iemand van buiten de provincie een goede documentaire maakt over die provincie die weer bijdraagt aan ook die die wij zelf ook noemen, samenhang, cultuur, identiteit, dat is allemaal prima, alleen dan even kort door de bocht. Zou het dus technisch mogelijk zijn dat iemand in Limburg geboren is, dus Limburger of oud Limburger is, in Amsterdam is gaan studeren daar is blijven wonen, vervolgens een film gaat maken die niet over Limburg gaat, en dan toch subsidie krijgt uit het Limburgs Filmfonds?

Gedeputeerde Kuntzelaers: Dit zou ik moeten nakijken of deze hypothetische situatie zich a, wel eens heeft voorgedaan, en b, of dat een plausibel scenario is. Dat is niet de eerste instantie natuurlijk waarmee we dit fonds hebben opgericht. Maar het is wel zo dat als je in Heerlen geborgen en getogen bent en je zit in Amsterdam, die gaat deels over Limburg of een verhaal wat je wil vertellen, en je komt daarna terug naar Limburgs, dat wij het Filmfonds ook hebben voor die filmmaker die daar is bijvoorbeeld, zo iemand die de documentaire Gedraag Ow heeft en gestudeerd heeft in Utrecht.

De voorzitter: De heer Driessen.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja, dan mag ik dit hopelijk dit zien als een toezegging dat de Gedeputeerde dat gaat uitzoeken hoe dat in elkaar zit, dat ik dat tegenmoet mag komen, en mocht dat dan zo zijn en wij vinden dat daar aanscherping nodig is, dan doen we dat alsnog een keer met een motie vreemd.

Gedeputeerde Kuntzelaers: Voorzitter, dat is het geval.

De voorzitter: Oké, dames en heren ik wil op één punt misschien kun je even blijven staan, op één punt toch even uw aandacht vragen, en dat gaat over de motie van mevrouw Absil. En ik zoek even met u samen de zuivere lijn. Natuurlijk kunt u altijd een college verzoeken om mee te helpen zoeken naar suggesties, maar als er gewijzigde voorstellen komen dan vind ik als uw voorzitter het eigenlijk niet gepast om te eggen ja zoek maar ergens middelen. Dan is het toch heel gebruikelijk dat u aangeef waar die middelen gevonden dienen te worden. Want anders is heel gemakkelijk voor iedereen om moties in te dienen zonder dekking daarin. En ik denk dat die zuivere lijn wel even met elkaar gevonden moet worden. Zoals het nu in de derde gewijzigde motie staat, is het bij de jaarrekening te komen met een voorstel tot dekking. En dan legt u de bal eigenlijk bij een ander neer, wat volgens mij niet de zuivere lijn is. En bovendien de jaarstukken, die liggen eigenlijk al klaar. Dus ik geef u even de gelegenheid, en we moesten toch nog even schorsen op verzoek van mevrouw Fischer om er even over te na te denken en na de schorsing u eventueel nog de gelegenheid te geven of het hierbij te laten of nog met een wijziging te gaan komen. Ik denk dat dat de meest zuivere weg is, want anders komen we echt op glad eis. De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Ja, voorzitter, het is in het verleden wel vaker gebeurd dat wij zeg maar of binnen het begrotingssaldo of binnen het jaarrekeningresultaat middelen, hoe heet dat zo mooi, alloceren. Maar wat nu gebeurd is, wij hebben geen kennis van het eventuele rekeningresultaat, en dat loopt erop vooruit, dus enigszins snap ik uw oproep, maar het is in het verdelen vaker gebeurt om het College te vragen om te zoeken naar dekking, bijvoorbeeld binnen de begrotingsruimte of binnen het jaarrekeningresultaat. Dus in zoverre is het niet heel gek, maar het rekeningresultaat is bij ons nog niet bekend en het zou negatief kunnen zijn en waar komt het dan vandaan. Dus in zoverre is het wel een vreemde motie.

De voorzitter: Dat was denk ik ook de reden waarom via de Gedeputeerde wij zo gecharmeerd waren van de suggestie van de heer Peters. Maar dat is aan de indiener. Stof tot nadenken. Ik stel voor dat we, op verzoek ook van mevrouw Fischer en mogelijk ook van anderen even een schorsing doen, zodat er even per fractie naar de moties gekeken kan worden. En ik heropen daarna de vergadering om even op deze motie nog terug te komen. Ik stel voor dat we schorsen tot 13.30 uur. Daarna is het nog even over die motie, dan gaan we stemmen, dan gaan we lunchen. Vergadering geschorst tot 13.30 uur.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u verzoeken uw plaatsen in te nemen. Voordat wij naar de stemmingen gaan, zoals aangekondigd, geef ik graag het woord aan mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Voorzitter, na zoveel wijze raad kiezen wij ervoor om deze motie aan te houden.

De voorzitter: Dank u wel. Dat betreft de 3^e gewijzigde Motie 3046. Motie Monulisa-regeling in stand houden is aangehouden. Ik zie dat nog niet iedereen binnen is. Dus ik wacht er nog heel even op want we gaan over naar de stemmingen. Dames en heren, volgens mij zijn we weer compleet. Iedereen aanwezig, met uitzondering van de heer Hermans, maar dat was al aan het begin van de vergadering gezegd. Dan komen wij tot de stemmingen. Als eerste ga ik zo dadelijk in stemming brengen, het gewijzigde Statenvoorstel. Daarna komen achtereenvolgens de Gewijzigde Motie 3043, 4e Gewijzigde Motie 3044, 3e Gewijzigde Motie 3045 en de Gewijzigde Motie 3047 in stemming. Ik kijk even of de griffier er ook klaar voor is. Dat is het geval. Dan breng ik nu in stemming Gewijzigd Statenvoorstel G-24-010 beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen 2024 – 2027, en de brief van GS van 26-03-2024. De stemming is geopend. De stemmen zijn uitgebracht. Het voorstel is aangenomen met 40 stemmen voor en 6 stemmen tegen. Dan gaan we naar de moties. Als eerste breng ik in stemming de Gewijzigde Motie 3043, Motie Asse mich versteis – debat in het plat. Valt niet tegen, hè? De stemming is geopend. Deze motie is aangenomen met 43 stemmen voor en 3 tegen. Dan gaan we naar de 4e Gewijzigde Motie 3044. Motie maatwerk middelen, culturele infrastructuur Noord- en Midden-Limburg. De stemming is geopend. Deze motie is aangenomen met 29 stemmen voor en 17 tegen. Ik was zo snel dat ik iemand de gelegenheid niet gaf voor een stemverklaring. Ik geef u uiteraard de gelegenheid om alsnog te doen. Weliswaar achteraf, maar ik was iets te snel. Mijnheer Queisen. Excuus.

De heer Queisen (BBB): Ja, we wilden een stemverklaring, namens de BBB. We stemmen tegen deze motie. Stemden, verleden tijd, voltooid verleden tijd. Als BBB vinden wij deze motie sympathiek. Maar eigenlijk toch wel overbodig omdat het College dat min of meer al van plan is. Dus dat is de reden waarom we tegen hebben gestemd.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Queisen. Motie, zoals gezegd, was aangenomen.

Dan komen we bij 3e Gewijzigde Motie 30... Mevrouw Fischer.

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ik heb een belletje gekocht, ik neem dat vanmiddag gewoon mee. Dat lijkt me wel zo handig. Wij zijn best voor die motie, alleen wij zouden het op prijs stellen als de nadelen ook in kaart worden gebracht. En niet alleen de voordelen, zodat we het goed kunnen afwegen. En ergens heb ik gelezen dat er één zin Limburgse taal gesproken moest worden. En dat weet ik niet zeker, maar misschien weet de indiener van die motie wel of dat klopt ja of nee. Dus stel de nadelen komen in kaart... Als dat...of het één Limburgse taal moet zijn of dat wij ons dialect mogen spreken waar je in thuis bent, dan gaan wij voor die motie. Maar dat weet ik wel graag, of dat zo is.

De voorzitter: Bedoelt u dat bij de motie 3045?

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ja.

De voorzitter: Ja. Ik kijk of er nog andere stemverklaringen zijn? Het is geen debat meer. Dus de vragen...Dat is lastig om nu een vragenronde in te voeren. Maar dat is niet het geval dus we moeten toch gewoon met de informatie die wij hebben de 3e Gewijzigde Motie 3045 in stemming brengen. Motie Óngerwaeg noa deil III. De stemming is geopend. Ik wacht nog op één stem. Ik kijk even naar het kastje of het knopje goed is ingedrukt. Ja, deze motie is aangenomen met 43 voor en 3 stemmen tegen. Dan komen we bij de Gewijzigde Motie 3047. Motie Financiering op weg naar het Lagerhuis. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn. Dat is het geval. Mevrouw Fischer. Laat ik eens met u beginnen.

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ja, dank u wel. Dit is eigenlijk heel erg belangrijk. Maar de laatste keer dat dat debat was, was er alleen een burgerfractielid van ons, omdat hij in de jury zat. En één iemand van D66 was er aanwezig. Dus misschien is er een mogelijkheid dat we daar toch iets meer aandacht aan geven. En ik zie dat hier heel veel namen onder staan. Dus misschien zou het zo kunnen zijn dat je een soort van verplichting... Of neem het op als weet ik wat. Dat er in ieder geval wat meer mensen zijn dan een jurylid en één toehoorder.

De voorzitter: Ik moet even moeite doen om daar de stemverklaring uit te halen. Maar de bedoeling is goed. En dat is voor u reden om voor te stemmen?

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ja, ik zal daarbij zeggen wij stemmen toch voor. Maar dat zou toch wel eigenlijk fijn, mooi zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kuiper.

Mevrouw Kuiper (SP): Wij stemmen ook voor, want wij zijn natuurlijk altijd positief over educatie en mensen daarbij betrekken. Maar we hopen ook dat dat echt alle jongeren zijn die dan een kans krijgen om daar aan deel te nemen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Queisen.

De heer Queisen (BBB): Ja, dank je wel. Een beetje inhakend op een collega, dat alle jongeren een kans krijgen. En juist dat is voor ons als BBB een standpunt, dat wij een debat ... vinden wij heel waardevol. Maar het moet ook een afspiegeling zijn van alle leerlingen en scholen, niet alleen maar theoretische opleidingen, maar ook leerlingen met praktijkopleidingen. En dat missen we nog. Maar we zien dit graag terug in het nog op te stellen jongerenplan.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jiménez Hastenrath

Mevrouw Jiménez Hastenrath (PVV): Dank je wel, voorzitter. Wij vinden het een hele sympathieke motie. Wij willen deze ook graag steunen. Met één oproep om dit, waar mogelijk, op een vrijdag te kunnen laten plaatsvinden, want dan heeft u meteen het probleem van mevrouw Fischer opgelost. Want doordeweeks werken er ook andere mensen, die kunnen dan niet altijd. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu over tot... bijna de stemming. De heer Peters heeft nog een stemverklaring.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Ik beluister een vraag van de heer, zeg maar <onverstaanbaar>. Hij heeft het ook over ander onderwijs, maar ik wil wel graag een antwoord weten voordat ik stem.

De voorzitter: Daar is ... Die had bij het indienen van een motie ... Dus ik snap die vraag. Hetzelfde wat mevrouw Fischer ook zei.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): U heeft de vraag toegestaan dus dan moet u ook het antwoord weten.

De voorzitter: Nee, ik ga niet over de inhoud van de stemverklaring. Dit is louter ... Ik snap wat u bedoelt. En daarom zei ik u net ook al, in de stemverklaring is aangegeven waarom u voor of tegen bent. Nadere toelichting over moties, daar hadden we het debat voor.

We gaan de motie in stemming brengen en dat is de Gewijzigde Motie 3047. Financiering op weg naar het Lagerhuis. De stemming is geopend. De motie is aangenomen met 36 voor en 10 tegen. Daarmee zijn we

aan het einde van de beraadslaging van dit agendapunt. Ik stel voor dat wij de vergadering schorsen voor een lunchpauze tot 14.30 uur, nadat mevrouw Jenneskens nog iets heeft meegegeven.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, we hervatten de vergadering om 14.30 uur. En dit agendapunt heeft denk ik drie/drieënhalve uur geduurd. Als we die erbij optellen dan is het denk ik al rond ongeveer 18.00 uur. Dus ik zou willen dat we, of nu, of bij het hervatten van de vergadering heel even inventariseren of we het kader Economie vandaag doen of dat we dat doorschuiven. En dan kunnen de collega's, die zitten te trappelen voor hun maidenspeech, ook gerust ademen of zich ook nog wat langer kunnen voorbereiden.

De voorzitter: Ik stel voor dat u daar de lunch voor gebruikt om daar een afweging over te maken. We hebben er feitelijk ook rekening mee gehouden dat het kan, want er is een datum gereserveerd voor het geval dat we dit niet op één dag zouden kunnen doen. En dan zou die verplaatst worden naar 26 april. Na de lunch, om 14.30 uur, hervatten we de vergadering en dan hebben we hier antwoord op.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u verzoeken uw plaatsen in te nemen. Ik heropen de vergadering en ik kijk even naar mevrouw Berghorst, die had een punt van orde aangekondigd. Zo heet dat tenminste formeel.

Mevrouw Berghorst (PvdA): Ja, voorzitter, het gaat over de agenda en over de tijd die we nog hebben om al deze stukken te behandelen. Ik vind dat het economisch beleidskader voldoende tijd moet krijgen om te behandelen. Daarvoor is het te belangrijk. En ik vrees dat wij tegen het einde van de dag die tijd misschien wel niet meer kunnen gunnen aan het kader. Daarom zou ik willen voorstellen om dat kader door te schuiven naar volgende week.

De voorzitter: Het voorstel om het naar volgende week te verplaatsen. Daarmee zou het volgende week het eerste bespreekstuk zijn. Dan houden we het in de volgorde hetzelfde. En dan zouden we deze week met elkaar ook nog even kunnen overleggen wat de consequenties zijn, want dan weet je dat het volgende week niet meer gaat lukken. En dan zouden wij het Presidium van komende vrijdag met elkaar kunnen gebruiken om te kijken wat de consequenties zijn en hoe we dan ... We hebben een extra vergaderdag, daar is ook al rekening mee gehouden. En dan zouden we het volgende week kunnen aftikken hoe we dat dan in volgorde gaan doen. De heer Megens.

De heer Megens (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. Volgens mij hebben we vanmorgen in het Presidium afgesproken als we vandaag het kader niet behandelen dat die doorschuift naar de 26^e. Daar kan ik mee akkoord gaan, maar als we nou alles op volgorde blijven doen en volgende week ook weer, ja, dan blijft het eigenlijk hetzelfde.

De voorzitter: Dus u steunt het voorstel niet om het naar volgende week te doen, maar naar de 26^e? Dat is een ander voorstel. Ik kijk even naar andere reacties van ... Ik kan me voorstellen dat fractievoorzitters zich wellicht even kunnen uitspreken, want u gaat erover, niet ik. Het voorstel dat mevrouw Berghorst gedaan heeft is deze volgende week en dan als eerste bespreekstuk behandelen en dan kunnen we komende week kijken wat dat voor andere consequenties heeft. Mijnheer Franssen.

De heer Franssen (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel, voorzitter. Wij steunen als LOKAAL-LIMBURG het eerste voorstel, dus dat betekent dat wij voorstander zijn van gewoon doorschuiven en niet naar de 26^e.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Wolters Gregório.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Wij steunen sowieso het voorstel om het vandaag niet meer te doen. En waar een meerderheid voor is, voor die andere twee data, schikken wij ons.

De voorzitter: En wat is uw voorkeur? Want dat helpt. Als iedereen dat zegt dan heb ik nog geen voorkeur.

De heer Wolters Gregório (SP): Ja, mensen hebben zich al uitgesproken, wij hebben daar gewoon geen voorkeur in.

De voorzitter: Ik hoop dat de rest dat wel heeft, dan kunnen we namelijk een besluit nemen. De heer Nijskens.

De heer Nijskens (VVD): Het voorstel om door te schuiven naar volgende week, dus de volgorde in stand houden.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schoolmeesters.

Mevrouw Schoolmeesters (BBB): Ja, het is alsof je een glazen bol had, hè. Want dit hadden we allemaal een beetje kunnen zien aankomen. Het is dan toch gebeurd. Wij zijn ook wel voor het doorschuiven, dan voor de 26e.

De voorzitter: De 26e. Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel. Wij zijn ook voor doorschuiven. Maar eerlijk is eerlijk, we hebben vanochtend inderdaad in het Presidium gezegd, de 26^e, we moeten ons aan onze eigen afspraken houden. Maar met volgende week hebben wij ook alle vrede.

De voorzitter: U dwingt mij gewoon dat ik straks besluiten neem. Dat is een unicum. Maar goed ... Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter ... Oordeel Gouverneur. Nee, als we volgende week Economie doen dan komen er als het goed is een aantal mobiliteitsdingen geclusterd bij elkaar terecht. Dat vindt onze fractie een goed idee. Dus dan doen we volgende week het liefst Economie.

De voorzitter: Mevrouw Depondt.

Mevrouw Depondt-Olivers (CDA): Nou, voorzitter, praktisch gezien is het ons om het even. Maar ook praktisch gezien is het misschien het handigste om de hele cyclus achter elkaar af te maken en dus Economie naar volgende week en dan wat daar niet behandeld kan worden naar de 26^e.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Loomans.

De heer Loomans (Horizon): Ook voor vervolg volgende week.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Boven.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Voorkeur om het door te schuiven naar volgende week.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schyns.

De heer Schyns (JA21): Volgende week

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fischer.

Mevrouw Fischer (50PLUS): Voorkeur voor de volgende week.

De voorzitter: Dank u wel. Wij constateren dat de meerderheid ervoor kiest om het volgende week als eerste besprekingsstuk te bespreken. Daarmee is dat besluit genomen.

8.2 G-24-009 Statenvoorstel inzake beleidskader Samen Leven en Bestaanszekerheid 2024-2027, brief GS 20-02-2024 (GS DOC-00612459)

De voorzitter: Dan komen wij nu bij agendapunt 8.2, G-24-009 Statenvoorstel inzake beleidskader Samen Leven en Bestaanszekerheid 2024-2027, alsmede de brief van GS van 20-02-2024. Ik geef het woord als eerste, voor de eerste termijn, aan mevrouw Jetten namens de fractie van GroenLinks.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. GroenLinks is groot voorstander van dit beleidskader en daarom blij dat dit gecontinueerd is. Want helaas zijn de problemen, ondanks de inzet van acht jaar Sociale Agenda in Limburg, nog steeds groot. Limburg scoort slecht op het gebied van arbeidsparticipatie, laaggeletterdheid en gezondheid, om er een paar te noemen. In de komende periode willen we een impuls geven aan minimaal vijf aandachtswijken in Limburg, waar de nood het hoogst is. Gedeputeerde heeft toegezegd dat er een infosessie komt over de selectiecriteria om tot deze vijf te komen. Wij gaan er vanuit dat deze keuze mede wordt gebaseerd op diverse bronnen. Ik kan me voorstellen dat bijvoorbeeld het Rijk, het CBS, Bureau voor de Leefomgeving en natuurlijk de gemeenten data aanleveren. En deze data moeten een beeld geven van waar de bestaanszekerheid het meest onder druk staat. GroenLinks wil dat ook visueel maken en dient daartoe een motie in om de data te laten neerdalen in een vlekkenkaart voor de hele provincie. En ik zal het dictum van de motie oplezen. Wij roepen het College op de verzamelde gegevens van de verschillende gebieden om te zetten in een vlekkenkaart van de provincie Limburg zodat er een visueel beeld ontstaat van de situatie in Limburg. We zien een enorme groei in het aantal dak- en thuislozen. Vorig jaar was er sprake van een groei van 10%. Een groot deel van deze dak- en thuislozen zijn voormalige arbeidsmigranten. Na het uitdienen of het niet verlengen van hun contract zijn ze na een maand hun huisvesting kwijt. Alhoewel er in principe van hen verwacht wordt dat ze dan terugkeren na hun moederland, blijven velen, om diverse redenen, in Limburg hangen. Ze hebben geen recht op opvang of andere sociale voorzieningen en dit leidt tot schrijnende toestanden. Daarnaast zien we ook dat de reguliere opvang voor dak- en thuislozen vol blijft zitten omdat er geen doorstroming is. Hier wrekt zich het tekort aan de beschikbaarheid van met name sociale huurwoningen. Een effect van een economische insteek, gecombineerd met een ruimtelijk probleem, daalt vervolgens dus neer als sociaal verschijnsel, met name in onze Limburgse steden. Als je spreekt over integraliteit dan zou je vanuit deze drie beleidsvelden moeten kijken naar oplossingen. En mijn vraag aan GS is, is GS bereid om een conferentie te organiseren voor Limburgse gemeenten die met dit probleem worstelen om te kijken naar creatieve oplossingen. En daarbij vindt GroenLinks dat nadrukkelijk de rol en de verantwoordelijkheid van uitzendbureaus en werkgevers meegenomen moeten worden in die oplossingen. Want ze hebben nu de lusten en de lasten zijn voor de gemeenschap. Dan wil ik het kort hebben over het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Dit is vanochtend ook al aan de orde gesteld bij het beleidskader Cultuur en Erfgoed voor iedereen door mijn SP-collega, mevrouw Kuipers. Het blijkt dat de cofinanciering vanuit de Provincie het vliegwieltje is voor gemeenten om aan te haken bij het Volwassenenfonds. Op enorm laagdrempelige wijze zorgt het fonds ervoor dat mensen participeren door middel van sport en cultuur. De financiële bijdrage vanuit de Provincie is in verhouding bescheiden, maar de effecten van meedoen zijn groot. Kan GS toezeggen dat zij na afloop van deze, eenmalige was het, startsubsidie wil onderzoeken wat er nodig is om het succes van dit fonds te continueren. En of het inderdaad zelfstandig kan functioneren of dat er toch een bijdrage, financieel of anderszins, zal nodig blijven vanuit de Provincie om gemeenten over de streep te trekken. Tot slot de monitoring. Die wordt in dit beleidskader nu beperkt tot de P&C-cyclus of mededelingen portefeuillehouder. En ik wil hier nadrukkelijk aangeven dat, wat GroenLinks betreft, we niet kunnen volstaan met simpele

meldingen van afwijkingen en resultaten. GroenLinks verwacht dan ook een analyse van de afwijkingen zodat er effectief kan worden bijgestuurd en/of gewijzigd. Kunt u toezeggen dat deze analyse voor dit onderdeel wordt toegevoegd aan de jaarrekening? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Smeets. En voor mevrouw Smeets is het de maidenspeech.

Mevrouw Smeets (SP): Dank, voorzitter. Hier sta ik, in het hart van de Limburgse democratie, waar keuzes worden gemaakt die er toe doen. En die ook consequenties hebben voor echte mensen. Mensen met namen, dromen en met wensen. En dat geldt zeker in het geval van zoiets fundamenteels als bestaanszekerheid. Maar laat ik voorop stellen dat dat voor steeds meer mensen geen zekerheid is. Dat ik hier aan de microfoon sta is dat ook niet. Want ik werd namelijk niet geboren in een gouden kooi, waar aan tafel werd gedebatteerd. Ik werd 33 jaar geleden geboren in de Limburgiastraat in Heerlen. Een stad die met haar wijken maar liefst acht keer in de top 10 van de armste zes wijken in Limburg voorkomt. Naast wijken uit Kerkrade, Maastricht, Vaals en Brunssum die in de top 20 van armste wijken staan. En zo zijn ook Venlo, Roermond en Weert fors vertegenwoordigd in de top 50. Inwoners uit deze buurten leven gemiddeld zes jaar korter. En pasgeboren baby's in deze wijken hebben ruim anderhalve keer meer kans op gezondheidsproblemen dan waar dan ook in dit land. En als Provincie kun je daar je ogen niet voor sluiten. En gelukkig doen we dat ook niet. Want het lef van de Provincie, die durft te investeren in het wegwerken van generaties durende gezondheidsverschillen en wijkgerichte aanpak, is niet alleen moedig, maar ook een morele verplichting naar onze samenleving. En dat vraagt boven alles om focus. Want zichtbare impact duurt minimaal achttien jaar. En daarom is de SP voor ongelijk investeren daar waar de nood het hoogst is, structureel. Want alleen op die manier kun je een generatie lang investeren in de mensen voor wie het soms lijkt alsof de politiek hen een kwart eeuw vergeten is. Geboren in de armen van mijn moedige moeder merk ik iedere dag dat de plek waar je wieg staat bepalend is voor je toekomst. Of dat nu mijn boterhamloze trommel mee naar school was of het njet bij de vraag of ik op schoolreisje mocht. Armoede kruipt onder mijn huid. En het laat je nooit meer los. Het bepaalde mijn leven en dat doet het bij zoveel andere mensen nog steeds. Zoals bij de 25% van de Nederlandse kinderen tussen de 6 en de 16 jaar die geen zwemdiploma hebben, omdat hun ouders gewoon simpelweg de zwemles niet kunnen betalen. Waardoor ze, net als ik, van hun eigen broertjes en zusjes moeten leren zwemmen omdat de zwemles tegenwoordig € 15/€ 25 kost. En daarom is het van belang dat schoolzwemmen weer wordt ingevoerd. En daarom willen wij de Gedeputeerde dan ook vragen of zwemmen ook een mogelijk sporttakplatform zou kunnen worden. Aangezien in het kader staat dat er wordt gekeken naar mogelijke sporttakplatformen. En daarnaast willen wij weten wat de Provincie doet en kan doen om de zwemveiligheid van kinderen te verbeteren. En een andere moedige vrouw, mijn oma, die zorgde vijftientig jaar lang als mantelzorger voor mijn door Parkinson getroffen opa, iedere dag weer opnieuw voor hem. Geen vakanties en lichamelijk en emotioneel zware dagtaken. En steeds meer Limburgers zorgen voor hun naasten. Een kleine inventarisatie onder mijn collega's hier laat zien dat ook zij vaak voor een familielid of een bekende zorgen. De cijfers laten zien dat gemiddeld 17% van de Limburgers mantelzorger is. En die taak wordt steeds zwaarder. En de mantelzorger zelf steeds ouder. In het beleidskader Samen Leven en Bestaanszekerheid wordt slechts één keer gesproken over mantelzorg. En dit is wat ons betreft te weinig. Het staat overigens in de introductie. Daarom willen wij van de Gedeputeerde weten of maatschappelijke organisaties, zoals bijvoorbeeld Mantó, bij de evaluatie MO's in aanmerking komen voor een eventuele subsidie. Want kennisdeling en verbinding tussen mantelzorgorganisaties en gemeenten is heel erg belangrijk. En door mijn oma werd ik ook op 16-jarige leeftijd leerling verpleegkundige in het ziekenhuis in Heerlen. <onverstaanbaar>. Door met longslicose getroffen oud-mijnwerkers <onverstaanbaar> En Limburgers met een zorgvraag die geen dertig minuten kunnen wachten tot zij op de spoedzorg zijn aangekomen. En daarom is een volwaardig ziekenhuis voor zowel de oostelijke als de westelijke mijnstreek ook noodzakelijk. En wie je ook bent of waar je ook vandaan komt, ik heb het tegen jullie, realiseer je dat nog te vaak politieke keuzes en beleid over bestaansonzekerheid en bestaanszekerheid gemaakt worden door mensen die nog nooit in bestaansonzekerheid hebben geleefd. En vandaag nog lanceerde het SCP een rapport waaruit blijkt dat de

leefbubbels tussen rijk en arm ervoor zorgt dat deze mensen elkaar steeds minder vaak ontmoeten. En dat moet wat mij betreft veranderen. Dit is daarom een oproep aan hen om wie niemand lijkt te geven, laat je alsjeblieft zien. En voor mijn collega's hier in de zaal: Zie. Want met jouw keuzes kun je de levens van mensen fundamenteel veranderen. En zo veranderde Ad Melkert, hoe gek ook, dat voor mij toen mijn moeder een Melkertbaan kreeg als schoolassistent en de onzekerheid langzamerhand steeds meer een beetje meer zeker werd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Smeets. En gefeliciteerd, over uit het hart gesproken. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jenneskens, namens de fractie van D66.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, het zou geen toeval mogen zijn of je gezond op kunt groeien, dat je gezien wordt of je leert lezen en schrijven. Dat er een hand naar je wordt uitgestoken of een duim op. Dat er een steuntje in de rug is en als het echt nodig is een por in de goede richting. En toch is het dat nog wel in Limburg, in 2024 bepaalt waar je vandaan komt nog altijd hoever je kunt komen. Voorspelt waar je wieg staat ook wat er straks op je bankrekening staat en of je een beetje gezond ouder wordt. En ik had hier een paar zinnen opgeschreven voor onderzoeken die dat ondersteunen, maar wie wil begrijpen wat dat betekent heeft dat net volgens mij veel beter uitgelegd gekregen door collega Smeets. Dat kruipt onder je huid en ik denk dat de verhalen van mensen die daar ervaring mee hebben ons misschien nog wel veel beter raken in ons hart als complimenten voor een goede maidenspeech. Voorzitter, wie thuis met minder geld of ondersteuning opgroeit kan het simpelweg minder goed doen op school en in onze samenleving. En dat is ontzettend zonde. We mogen onze toekomst niet aan dat toeval overlaten. En niet alleen vanuit de goedheid van ons hart, zoals ik het voel, maar ook economisch gezien. Want de totale verspilling van kapitaal door het ongezien en onbenut laten van die potentie, die er wel zeker is, is zo ontzettend zonde. Landelijk onderzoek laat zien dat het zelfbeeld van kinderen en jongeren in armoede vele malen negatiever is dan van kinderen in welvarende situaties. Zij geloven zelf niet dat ze ver kunnen komen. Ik geloof dat wel. En ik denk dat wij dat allemaal zouden moeten doen. Voorzitter, D66 wil onderwijsbeleid. En wij zouden het aller-aller-aller-allerliefste een integrale gezamenlijke aanpak talentontwikkeling willen. Van min-negen-maanden tot rijbewijs of startkwalificatie. Omdat al die ambities die we nu hebben, van cultuur, sport, gezondheid en veiligheid, worden uitgestort over een veld dat we eigenlijk liever zouden willen zien. Dat we samen kijken, wat is hier nu nodig? Waar zijn wij als Provincie nou echt van toegevoegde waarde? En ja, onderwijs, onderwijs, onderwijs, misschien schrijf ik er ooit nog een initiatiefvoorstel over, als die agenda nog eens rustiger wordt. Voor nu zijn we heel blij met de uitvoering van de motie Jenneskens en roepen we vooral op: Sluit aan bij de behoefte van scholen, van kinderopvang, van partijen in het veld. Overvoer ze niet met nog meer vragen. Cluster die op zijn minst, maar beter nog, vraag wat er nodig is om talenten te ontwikkelen. Voorzitter, voor gelijke kansen moet je soms ongelijk investeren. En vooral kiezen voor wat je samen echt goed kan doen. Mijn oproep vandaag is: Maak van deze Sociale Agenda, of kader Samen Leven en Bestaanszekerheid, alsjeblieft geen grabbelton. Wij kunnen ons heel goed vinden in de sterke focus die wordt aangebracht en vragen perspectief. Doe wat je doet goed en maak die keuzes en hou eraan vast. Voor de selectie van de wijkaanpak wil D66 het liefst starten daar waar de opgave echt het grootst is en die energie ook. Komen die criteria nou nog sonderend terug naar de commissie? Graag een reflectie van de Gedeputeerde. En dan de dorp- en buurtgerichte aanpakken. Wij zijn er op zich wel voor, maar waar wij vragen bij hebben en onduidelijk is, wat is hier nu onze Provinciale toegevoegde waarde ten opzichte van de gemeenten? De uitwerking hiervan zou veel en veel scherper moeten en dat is niet alleen voor ons maar vooral om teleurstelling bij potentiële aanvragers te voorkomen. Duidelijker moet worden wat kan er wel en wat kan er niet. D66 blijft erbij dat de aanpak arbeidsmigranten niet in dit kader hoort. En dan heb ik ook nog een kreet uit het hart. We moeten de urgentie benadrukken, maar laten we oppassen dat we in onze taal niet de achterstand als uitgangspunt nemen. Maar juist trots als brandstof gebruiken, zoals men wil in Heerlen-noord. Niet alleen spreken over problemen of lijstjes of uitdagingen, maar vooral uitgaan van de kracht die er zit in de gemeenschap. Voorzitter, vorige week zag ik een filmpje van de dikke bandenrace op het Bike Park in Sittard. De winnaar, ik denk dat dat menneke een jaar of zes was, stak vol trots nadat ie over de finish kwam, zijn fiets in de lucht. Precies zoals Mathieu van der Poel dat een dag eerder deed bij het winnen van

de ronde van Vlaanderen. Dat is de kracht van sport. Rolmodellen die kleine jongens nog sneller laten fietsen. Of zoals in coronatijd ouderen met de KBO aan het stoelsporten krijgen. Juist in de wijkaanpakken die ik zie in de rest van het land zijn dat soort rolmodellen... horen die bij de meest effectieve interventies die we kunnen doen. In dit kader heeft sport de titel niet gehaald. De ambitie zal wat D66 betreft echter onverminderd groot moeten zijn, omdat het ons laat geloven in zichzelf en ervaren dat we tot grootse dingen in staat zijn. We hebben daarom een motie voorbereid omdat we zien dat we allerlei verschillende ambities hebben, maar dat we nog niet heel concreet en scherp met elkaar hebben waar we nou met z'n allen op koersen. D66 is voor ambitie, maar ook voor helderheid. Of om in sportmetaforen te spreken, als we niet weten of we een marathon aan het rennen zijn of een trialton, dan moeten we ons afvragen of we wel een fiets moeten kopen. Het dictum van de motie, voorzitter, en ik ben over mijn tijd, roept het College van GS op concrete ambities voor sport uit het kader Samen Leven en Bestaanszekerheid, inclusief de uitgangspunten voor de sportakkoorden, steunfunctie Sport en rol van de sportakplatforms, nader uit te werken in een concreet plan. En dit uiterlijk voorafgaand aan de behandeling van de begroting van 2025 ter besluitvorming voor te leggen aan Provinciale Staten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Er is een vraag van de heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. U bent over uw tijd, dus ik gun u wat extra tijd. Want ik begrijp dat u in dit kader niet echt happy bent met de kaders die er vastliggen op sport of die ontbreken. Is dat correct?

Mevrouw Jenneskens (D66): Dat is helemaal waar.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66) Ja, sorry, voorzitter, via u. Helemaal correct.

De heer Van Bijnen (PVV): U hebt gezien, hè, wij hebben zelf als PVV zijnde ook een motie op sport. Ik heb voor uw motie een paar verduidelijkende vragen. U geeft in het dictum aan drie lokale sportakkoorden aan de steunfunctie Sport. Welke drie bedoelt u dan? De lokale sportakkoorden die u heeft opgenomen?

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, wat ik mis in het kader is, we hebben een aantal dingen die we gaan doen, maar we hebben wat weinig de koppeling tussen onze ambities en de acties die we daarvoor uitvoeren en de investeringen die we daarvoor doen. En de vraag is, of bijvoorbeeld, want ik vind uw motie heel sympathiek over die sportakplatforms ... De vraag is of alleen sportakplatforms kunnen bijdragen aan meer sport en bewegen of bijvoorbeeld ook de KBO. Dus wat ik graag zou willen is dat we wat preciezer maken wat we gaan doen en wat we willen bereiken. Wat mij betreft zijn we daar ook wat ambitieuzer in, maar vervolgens ook kijken met welke uitgangspunten we bijvoorbeeld zo'n sportakkoord gaan sluiten. Wat we nou willen met zo'n loketfunctie. Dus die ambitie moet wat ons betreft scherper worden.

De voorzitter: De heer Van Bijnen, tot slot.

De heer Van Bijnen (PVV): Even een verduidelijkende vraag, inderdaad. Want qua termijn, u roept dan inderdaad op om te kijken, van ja, oké, laten we concreet tot kaders komen voor al die sportorganisaties. Wat denkt u zelf qua termijn hoelang daarvoor nodig is, zeg maar, voordat dat dan ook kan functioneren? Oftewel duurt dat niet te lang of kan het op heel korte termijn geregeld zijn, volgens u?

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, we regelen volgens mij ... Of we regelen, dat klinkt een beetje stom, maar het budget zit uiteindelijk in onze begroting. Dus ik wil eigenlijk voor de begroting dat scherp is

welke doelen, ambities, et cetera wij hebben. En dat beleid verder is uitgewerkt, zodat als blijkt dat er te weinig geld is, of het op een andere manier wordt, dat we dat in ieder geval nog met de begroting kunnen regelen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenneskens, u heeft het dictum voorgelezen. Maar de Griffie heeft de motie nog niet. Dus als u even kunt zorgen ...

Mevrouw Jenneskens (D66): Ik ga in ieder geval zorgen dat die er komt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Blijlevens namens de fractie van JA21.

De heer Blijlevens (JA21): Dank u wel, voorzitter. Mijn buurman Dré zei dat ik het kort moest houden en ik luister altijd naar hem. Alles van waarde is weerloos. Deze prachtige dichtregel van Lucebert geeft in een notendop weer hoe JA21 denkt over de waarde van ieder Limburgs leven. We moeten een overheid zijn die mensen vrij laat op weg naar succes, maar tegelijkertijd een vangnet zijn voor wie op eigen kracht het niet redt. Limburg heeft met de Sociale Agenda een ontzettend grote en lastige opgave. De leefbaarheid staat onder druk. Dit beleidskader is volgens JA21 een begin. Ik herhaal een begin om deze lastige opgave aan te pakken. Want er moet nog veel gebeuren zoals dit beleidskader ook aangeeft. Verder zien we in dit beleidskader ontzettend veel kruisverbanden. Zijn deze, een vraag aan de Gedeputeerde, in de uitvoerende maatregelen voldoende op elkaar afgestemd om echt te komen tot bijvoorbeeld een gebiedsgerichte aanpak? Blijf daar scherp op. Dat willen we graag meenemen. Ook hier geldt, we zijn het met de boom eens, maar het is nog niet vanzelfsprekend dat JA21 alle takken zal gaan onderschrijven. Dat was 'em. Als mijnheer Peters het goed vindt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Blijlevens. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Boven, namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Boven (Partij voor de Dieren): Dank u, voorzitter. Samenleven betekent respect voor elkaar en respect voor de wereld om je heen, in al zijn intrinsieke waarden. Samenleven kan voor ons niet zonder een diepe wens om welzijn boven welvaart te stellen. Iedere keuze die wij maken, gericht op het heden, op onze eigen toekomst, maar vooral die van de generaties na ons, verdienen een zorgvuldige, brede benadering en afweging. Dat is essentieel voor de samenleving in balans. En als praktisch voorbeeld wil ik de generatielange werkeloosheid in Heerlen memoreren. De Sociale Agenda in Limburg verdient het om versterkt voortgezet te worden. Er is daarbij geen tijd te verliezen omdat onze Limburgse opgaven groot zijn. Er is veel werk te verrichten. Gelukkig toont dit beleidskader de uitgesproken intentie van het College in die richting. Het wachten is nog op de begrotingswijziging die bij de Voorjaarsnota aan PS zal worden voorgelegd. Concrete initiatieven en de bijbehorende kostenplaatjes zijn ons daarbij beloofd. Wij denken graag met uw College mee. In de commissievergadering deden wij al eerder concrete voorstellen die bestaanszekerheid in brede zin ten goede zouden kunnen komen. Het gesprek met de stichting Mendoo moet nog in de agenda komen, zo hebben wij begrepen. En wij zouden graag weten wanneer dat gaat gebeuren. Daarnaast breng ik u graag de wettelijke regeling <onverstaanbaar> onder de aandacht, waarbij zeer kwetsbare mensen worden ondersteund om beschut deel te nemen aan het arbeidsproces. Niet alleen samen leven, maar ook samen werken. Kijk, daar was ik al bang voor. Ik zou de Provincie in haar rol als werkgever en de Gedeputeerde als gesprekspartner vandaag graag willen vragen hierin een voorbeeldfunctie te vervullen. Wij brengen de Provincie graag in contact met de juiste personen om dit te realiseren. Dan heb ik nog een ... Wij doen mee aan de motie van de SP voor de basiszorg, alleen ik zag dat mijn naam daar verkeerd gespeld is. En ik wil toch nog iets daaraan toevoegen. Bovens is namelijk de Limburgse naam. Boven komt uit Noord-Nederland. Uit Winschoten om precies te zijn, want daar liggen de roots van mijn ouders. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Boven. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Koopman, namens de fractie van de VVD.

Mevrouw Koopman (VVD): Dank u wel, voorzitter. De vijf inhoudelijke ambities onderschrijft de VVD-fractie. En complimenten voor dit beleidskader. Voor iedereen die dit heeft opgesteld. Ja, vandaag belicht ik, als liberaal met onderwijshart, één van de vijf ambities, namelijk een jeugd die veilig kansrijk en gezond opgroeit. De VVD-fractie heeft al eerder het opgroeien met honger in de commissievergadering aangekaart. En helaas is het nog steeds zo dat er kinderen, ook in Limburg, met een lege maag naar school komen. En ik heb het dan over die lege maag waar je als kind niet voor gekozen hebt. De huidige rijksregeling kent hiaten met de inkomensnorm. En ik hoop dat we in Limburg als criterium de lege maag nemen in plaats van inkomenspolitiek. Kijk naar de kinderen. We hebben in de commissievergadering gewezen op initiatieven als Jeugd Ontbijt Breda en Boterhamsters. En we bedoelen dit als inhoudelijk voorbeeld, als inspiratie. En kijk dan wat daar voor passend is voor Limburg. En via u, voorzitter, Gedeputeerde Caldenberg heeft toegezegd in gesprek te gaan met het initiatief Boterhamsters. Kan Gedeputeerde aangeven wanneer en op welke wijze de terugkoppeling van dit gesprek zal zijn? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Wolters, namens de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Vanochtend, in mijn maidenspeech, heb ik al gesproken over geluk. Ik had geluk. Maar helaas is dit geluk niet voor alle Limburgers bereikbaar. Het blijft een feit dat de omgeving waarin je geboren wordt en het inkomen van je ouders nog steeds van invloed zijn op de kansen in je leven. En de toegang tot dit geluk neemt steeds verder af. Armoedebestrijding is één van de grootste uitdagingen waar we voor staan. Het is onacceptabel dat steeds meer mensen in ons welvarende land in armoede leven. En dat vraagt onze inzet en toewijding. Dat zien we ook terug in dit stuk. Er is focus aangebracht om de aanpak in te zetten in de gebieden waar het het hardste nodig is. Maar er is ook aandacht voor voorzieningen voor dorpen en kernen, dat ook in een ander stuk zijn weergave kent. Een ander belangrijk aspect is de strijd tegen laaggeletterdheid. Laaggeletterdheid vormt een ernstige belemmering voor de persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke participatie en is een probleem dat niet alleen individuen treft maar ook onze samenleving als geheel. Het is verontrustend om te zien dat een aanzienlijk deel van onze beroepsbevolking en jongeren moeite heeft met leven en schrijven. Ik wil de Gedeputeerde vragen om hier aan deze twee specifieke doelgroepen extra aandacht te besteden in het actieplan Laaggeletterdheid. En daarnaast bieden wij als Provincie onze sterke schouders aan, aan onze directe partners die verantwoordelijk zijn voor de aanpak van armoede en laaggeletterdheid. Maar we moeten ons bij de uitvoering van dit beleid ook afvragen of het goed aansluit op de gemeenten. Vooral op de gebieden als armoedebestrijding en het bestrijden van laaggeletterdheid. Gemeenten zijn immers de frontlinie in deze strijd en verdienen de nodige ondersteuning en middelen om effectief te kunnen handelen. Daarom is een naadloze samenwerking tussen Provincie en gemeenten essentieel. Ik roep de Gedeputeerde op om hierop te reflecteren en het College uit te dagen om de lijnen met onze gemeenten kort te houden. Nou, dan was er vanochtend wat verwarring, want ik had gehoopt om dit in te dienen als een motie vreemd vanwege het belang van ons Limburg. Want iedere Limburger heeft recht op een bereikbare en goede basiszorg. Op dit moment staat de zorg in de oostelijke en westelijke mijnstreek zwaar onder druk door het voornemen om één van de twee SEH's te sluiten of gedeeltelijk af te schalen. Wat dat betekent voor deze regio is dat er straks maar twee eerste hulp mogelijkheden zijn. Op 600.000 mensen die woonachtig zijn in Zuid-Limburg. En er meer druk komt te liggen op de andere zorglijnen, zoals thuiszorg, mantelzorger, huisartsen die op dit moment ook al het hoofd nauwelijks boven water kunnen houden. Er is minder bereikbare zorg voor de meest kwetsbare mensen, want de regio waarin dit zich afspeelt kampt al met zoveel achterstanden en die raken nog verder achterop op het moment dat dit besluit zich doorzet. En als Provincie zijn wij voor alle Limburgers. Voor goede, bereikbare zorg. Daarom spreken wij uit dat het huidige en ondoorzichtige proces niet kan leiden tot maatschappelijk draagvlak zonder decentrale overheden die als gelijkwaardig partner meepraten en adviseren. Deze motie toe te sturen aan alle gemeenteraden van

de oostelijke en westelijke mijnstreek, inclusief de gemeente Echt-Susteren, Heuvelland en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal. En wij verzoeken het College een ultieme poging te wagen om de regiogemeenten aan te laten sluiten. En ik besef net dat dit de verkeerde versie van de motie is. Daarom stop ik nu even. Heeft iemand naast mij toevallig de goede versie voor de neus? Want ik wil dat volgende dictum niet oplezen want anders ben ik zo meteen mijn afspraken niet nagekomen. Oké, dit is...

De voorzitter: Ik schors gewoon even de vergadering zodat u de juiste versie krijgt.

Mevrouw Wolters (PvdA): Oké.

De voorzitter: De vergadering is even een paar minuten geschorst. Blijft u vooral in de zaal.

[SCHORSING]

Begin deel 3

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Ik geef het woord weer aan mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Mijn excuses, we hebben deze motie tot in den treuren heel goed uitgewerkt, maar dat betekent ook dat er duizend versies zijn. Dus mijn excuses aan de Griffie, het kan zijn dat dit de verkeerde is geweest. We verzoeken het College een ultieme poging te wagen om de regiogemeenten aan te laten sluiten aan de regietafel, om zo nadrukkelijk onderdeel te zijn van het proces voor het definitieve scenario dat daar wordt vastgesteld. En een lobby naar het Rijk te starten waarbij het belang van volwaardige, complete spoedzorg en intensive cares wordt benadrukt voor de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek. En alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat beide locaties van Zuyderland volwaardige, complete spoedzorg en ic's behouden. En tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Als u er even voor zorgt dat we de goede versie ook digitaal krijgen, dan komt het allemaal goed. Er is een vraag voor u van de heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Uw maideninterruptie hè, bij deze.

Mevrouw Wolters (PvdA): Ja.

De heer Van Bijnen (PVV): Ik ben even wel nieuwsgierig naar uw standpunt in dit kader op het gebied van sport. In de vorige periode hebben we natuurlijk zaken gedaan met uw collega. U heeft daar zien staan: de sporttakplatforms. Mee bekend, natuurlijk. Vindt u zelf dat deze sporttakplatforms vanuit het College of vanuit ons Staten genoeg kaders meekrijgen om te functioneren en alle Limburgers aan het sporten te krijgen?

De voorzitter: Mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Eén moment voorzitter, ik heb namelijk om mijn motie te verdedigen wat dingen moeten schrappen. Wat ik vooral vind is dat wij als Provincie moeten investeren op breedtesport. We moeten Limburgers aan het bewegen krijgen. En ik denk dat een goede aanpak in samenwerking met topsport, met de sporttakplatforms, dat daar een goede aanpak gemaakt kan worden om ervoor te zorgen. En ik kijk even naar onze Gedeputeerde. Het is misschien een oproep om met die sporttakplatforms en de topsport een plan te maken waarin breedtesport gestimuleerd wordt en zo meer Limburgers aan het bewegen krijgt.

De heer Van Bijnen (PVV): Als ik mag voorzitter, als ik een vervolgvraag mag stellen.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer Van Bijnen (PVV): Mooi dat u inderdaad richting de Gedeputeerde meteen die oproep doet, natuurlijk. Nu zijn er twee ... De collega van D66; ikzelf heb een motie voorbereid op sport. Die van mij, die komt er nog aan, dat heeft u wellicht gezien. Daarmee kunnen we natuurlijk al meer kaders zelf als Staten stellen. En verplichten richting het College dat ze dat ook gaan opnemen, de sportakplatforms. Hoe staat u daar dan tegenover?

Mevrouw Wolters (PvdA): Tegenover de moties, bedoelt u?

De heer Van Bijnen (PVV): Tegenover dat plan, in ieder geval. De moties niet alleen specifiek, natuurlijk. Ik vraag u niet van: gaat u mijn motie steunen, ja of nee? Maar het plan wat die moties omschrijft, hoe staat u daar tegenover?

De voorzitter: Mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Ik zal daar even op reflecteren in de tweede termijn. Ik heb beide moties nog niet voldoende bestudeerd om daar nu iets over te zeggen. Dus ik kom daar in de tweede termijn op terug.

De heer Van Bijnen (PVV): Dat is goed. Dank u wel.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank u wel, mijnheer Van Bijnen.

De voorzitter: U was ook klaar met uw betoog?

Mevrouw Wolters (PvdA): Ja, ik was klaar met mijn betoog.

De voorzitter: Ja. Dank u wel, mevrouw Wolters. Geef ik nu het woord aan de heer Van Bommel, namens de fractie van BBB. En voor de heer Van Bommel is het ook zijn maidenspeech.

De heer Van Bommel (BBB): Dank u wel, voorzitter. Samen leven en bestaanszekerheid, het beleidskader van nu, maar ook voor de toekomst. Omdat ik hier vandaag voor het eerst mag staan is het gebruikelijk om uw Statenleden ook wat te vertellen over wie nu voor u staat. Samen leven is natuurlijk voor iedereen belangrijk, ook voor mij. Als tweejarig jongetje kwam ik hier in Limburg wonen, met ons pap en ons mam. Ja, ik ben Brabander. Het moet de voorzitter als muziek in de oren klinken. Ons pap had een pluimveebedrijf gekocht in Koningslust, een dorp met duizend inwoners en Huize Savelberg. Daar naar school gegaan, De Springplank. We zaten in een klas met twaalf leerlingen. Omdat ik was blijven zitten kwam ik in een klas terecht met 24 leerlingen, de grootste klas. Is daarna nooit meer voorgekomen. Later kwam ons Pieter erbij; het gezin Van Bommel was compleet. Ik ging tafeltennissen bij de tafeltennisvereniging, met Roy. Maar daar werden wij mee gepest. 'Dat is een meisjessport.' Dus dan toch maar naar voetbal gegaan. Nou, dat was geen succes voor mij. De OJB. Geen scouting, geen Jong Nederland. Koningslust deed het anders. Eigenwijs, zoals een kleine kern kan zijn. Het was open: niks moet, alles mag. Toptijd gehad. Eerst als kind, daarna meegegaan in de leiding. Alles was gaaf. Met zijn allen op kamp, met Truus de aardappelen schillen voor iedereen. En dan die sterke verhalen vertellen. Maar ook wezenlijke problemen die je als kind kunt hebben, daar praat je dan over. Niet te vergeten de dropping, met overnachting. En het hoogtepunt: het OJB playbackfestival, het evenement waar een gymzaal werd omgebouwd tot theater. Waar alle grote artiesten werden nagedaan. Samen met Bart, Rob, Roland, Ruud en Frank Rowwen Hèze geïmiteerd. Maar uiteindelijk hebben we gewonnen met een imitatie van Paul de Leeuw. Jullie snappen wie die voor zijn rekening heeft genomen. Vervolgens met zijn allen de Raad van Elf in, toen we in de brugklas zaten. Bart werd prins. En ik als Brabander mocht het <onverstaanbaar> -lied niet zingen; ik was geen echte Limburger.

Ook daar ben ik ongehoorzaam geweest, kan ik jullie zeggen. Ik zong natuurlijk mee. Ik voelde mij zeker Limburger in een klein dorp. Jaren later heb ik zelfs de proclamatie van de jeugdprins en prins mogen schrijven, in het Limburgs. Intussen ging ik naar de biologische school in Helje. Daarna naar het AOC in Horst. Als praktisch opgeleide wilde ik het bedrijf van ons pap en ons mam wel overnemen. Helaas dacht mijn broer daar hetzelfde over, dus wij zijn op zoek gegaan naar een andere locatie. Terechtgekomen in Castenray, ook een kleine kern: achthonderd inwoners. En intussen was ik getrouwd met Karin en kregen we twee zonen: Bram en Willem. We woonden er nog niet, maar ze belden al op of ik in het bestuur wou komen van de fanfare. Dan kon ik mensen goed leren kennen, zei Martijn. Zo gezegd, zo gedaan. Ook de dorpsraad zocht mensen. Samen met <onverstaanbaar> een oud, vies tunneltje onder de A73 opgeknapt, samen met de jeugd van Castenray. KiC was geboren: Kleur in Castenray. De vervallen jongerenontmoetingsplek opgeknapt, en nog meer activiteiten die de jeugd zelf deed ontwikkelen met onze begeleiding en hulp. De plaatselijke toneelvereniging was natuurlijk ook waar ik bij moest. Later zelfs een regie cursus gevolgd bij de LFA, om regisseur te worden. In Reuver, Sevenum, <onverstaanbaar>, Helenaveen en Meijel heb ik samen met de jeugd en volwassenen heel mooie producties mogen maken. Dat doe ik nog steeds, en ik sta komend weekend ook weer op de planken. Maar nu sta ik hier. Vraagt u zich af: hoe kan dat toch, heeft hij het niet druk genoeg? En waarom bij de BBB? Heel makkelijk, kan ik u zeggen, voorzitter. Als plattelandsdorp wil je heel veel doen. Er is heel veel draagvlak onder de inwoners. Maar het altijd moeten opboksen tegen het grote Helje of het <onverstaanbaar> is af en toe lastig. En ziet de Provincie een klein dorp wel staan? Iedere Limburger telt. Maar tellen ook al die kleine kernen? Daar willen wij als BBB voor gaan. Wij zijn dan ook trots dat dat in het beleidskader nu ook duidelijk naar voren is komen staan. Zijn we er nu? Nee voorzitter, dat denken we nou ook weer niet. Er is een begin gemaakt, maar we zullen moeten <onverstaanbaar> uit de dorpen en wijken en plaats moeten geven, en vooral waarderen. Verenigingen en maatschappelijke organisaties zijn het cement voor het dorp. Bestaanszekerheid begint bij Bart, bij Truus, Helene, Pieter, Frank, Rob en Martijn. En nog vele anderen, die zich inzetten voor hun dorp. Voor deze mensen staan we als BBB. Onze tweede B, de burger, is voor de BBB zeer belangrijk. Maar we zijn er wel bezorgd om hoe die plattelandsdorpen en -gemeenten verdergaan, vooral als er van alles wegvalt. Gaat het dan fout? Wij denken van niet. Want de mensen hebben de kracht om daar oplossingen voor te zoeken. En daar staan we als BBB achter. Laten wij als Statenleden nu stimuleren en waarderen wat onze Limburgse inwoners van ons vragen. Tot slot voorzitter, wij als BBB zullen in dit beleidskader geen moties indienen. Wij willen het vertrouwen zeggen in dit College. En hen de mogelijkheid geven om dit kader tot een goede uitvoering te brengen. Laten we met z'n allen de schouders eronder zetten en aan de gang gaan. Daar zijn tenminste alle inwoners mee gebaat. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Bommel en ook gefeliciteerd met deze heel mooie en ook echt erg persoonlijke bijdrage. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Bijnen, namens de PVV-fractie.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja dank, voorzitter. Allereerst in ieder geval richting de collega's die allemaal hun maidenspeech hebben gehouden vandaag: gefeliciteerd. Mooi om die verhalen, vooral persoonlijke verhalen, allemaal te horen. Doet veel. En dan het kader, voorzitter. Onze maatschappij is in de afgelopen jaren flink veranderd. In veel steden zijn grote problemen en inwoners voelen zich steeds minder veilig. Ook leven steeds meer mensen in dit land in armoede en weten niet hoe ze het einde van de maand moeten halen. Vanuit het Rijk zou er in ieder geval veel meer aandacht moeten komen voor de bestrijding van de armoede in ons land. Zoals reeds benoemd in de commissievergadering mogen we in Limburg trots zijn op het feit dat we een Sociale Agenda hebben. De doelen die dit kader voor ogen heeft zijn dan ook zeker niet negatief. We vinden als PVV dat het kader echter wel wat te algemeen is en missen details in de uitvoering. We maken ons als PVV dan ook zorgen over de vaststelling van het kader, omdat we dan als Provinciale Staten minder onze kaderstellende rol en controlerende rol kunnen uitvoeren. Zeker omdat we dan geen zeggenschap meer hebben over de uitvoeringsprogramma's die allemaal onder dit kader vallen. Op veel thema's in dit kader blijft het wat de PVV betreft veel te algemeen. We hebben de Doelenboom gezien. En het is dan een heel mooi doel dat we in 2027 meer Limburgers hebben die de beweegrichtlijn halen ten opzichte van 2023. Maar hoe we dit nu gaan bereiken is niet echt duidelijk geformuleerd in dit kader. We

zien dan ook graag uitgewerkte plannen vanuit de sporttakplatforms op welke wijze ze meer Limburgers aan het sporten willen brengen. We gaan ook graag in op het aanbod dat is geweest om op bezoek te gaan bij de sporttakplatforms, om te bekijken hoe dit allemaal verloopt. Maar we verwachten van het College veel meer sturing richting die sporttakplatforms. We dienen daarom als PVV ook een motie in, waarvan het dictum luidt – hij zal zo meteen als het goed is ook worden rondgedeeld: we roepen in ieder geval het College van Gedeputeerde Staten op om de sporttakplatforms de opdracht te geven om in hun jaarplannen een werkplan specifiek ten aanzien van het bevorderen van sport- en beweegdeelname voor álle Limburgers op te nemen. Tot zover het sportgebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, over het sportgebeuren. De heer Van Bijnen had – volgens mij was het bij de begroting, of het is uit de vorige periode, maar het staat in ieder geval in het kader – ook een motie over sporttakplatforms, die vooral ook opriep om de maatschappelijke functie ervan te vergroten. Waar ik nog even naar zoek, is: u dient een extra motie in om dit concreter te maken. U benoemt ook dat u het kader niet concreet genoeg vindt. Maar die motie staat er wel al in en die was best concreet. Dus wat is nu de toegevoegde waarde van deze motie?

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): De toegevoegde waarde: de motie die destijds is aangenomen, die staat in het kader. En dan lezen we vervolgens dat er staat: 'We dagen de sporttakplatforms uit om ...' Nou, dat was dus absoluut niet de oproep van die motie. In dat opzicht kan ik ook wel aangeven dat die motie eigenlijk gewoon niet conform is uitgevoerd, als ik richting het College kijk. En ik zie de heer Van Caldenberg al betrekkelijk kijken, maar laat ik het zo zeggen: er is iets gedaan met de motie, wil ik dan ook zeggen richting het College, alleen niet genoeg. Want als ik iemand uitdaag, 'ik daag u uit', dan bepaalt u nog steeds zelf wat u er vervolgens mee gaat doen. Maar als ik u een opdracht geef iets te doen, dan gaat u dat doen. U begrijpt waar ik naartoe wil, het klinkt misschien een beetje fout. Maar goed, u snapt waar ik naartoe wil.

De voorzitter: Nou, je kunt zien dat u bij de marechaussee zit.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ik help het de heer Van Bijnen hopen. Mijn vraag is toch heel even concreet. Want u zegt: het is niet goed genoeg uitgevoerd. Tegelijkertijd hebben die sporttakplatforms gewoon al een functie. Die zijn al jaren niet gecompenseerd in de inflatie en dat soort dingen. Dus hun reguliere opdracht is denk ik al best wel ingewikkeld soms om in te vullen. U wilt eigenlijk iets aanvullends, maar dat moet wel voor hetzelfde budget of het moet strenger of het moet strakker, of ze moeten iets dan niet meer gaan doen. Maar wat is nu het verschil dat u dan graag zou willen zien bij de uitvoering van deze motie?

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Het verschil dat ik wil zien is dat de sporttakplatforms echt verplicht worden om alle Limburgers aan het sporten te helpen. Dat ze de aanjaagfunctie hebben om meer Limburgers te laten bewegen. Want wij lezen nu al voor de tweede keer in een kader dat we als Limburg achterlopen in sport- en beweegdeelname. We lopen achter op het landelijk gemiddelde. Maar wat gaan we daar nu aan doen? We geven veel subsidie aan die sporttakplatforms, ondersteuningsstructuur sport. Dan mogen wij als Staten, als College, als hele Provincie hier iets verwachten wat ze gaan doen. Wij moeten de kaders stellen voor hun: wat willen we zeker weten dat ze gaan doen. En wij willen in ieder geval dat alle Limburgers aan het sporten komen, en dat het niet dan alleen maar gaat om hun eigen sporttakplatform en de talentontwikkeling topsport en wat ze al doen. Maar dat ze veel meer bezig zijn om andere mensen aan het sporten te krijgen, alle Limburgers aan het sporten.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens, tot slot.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, waar baseert de heer Van Bijnen en de PVV eigenlijk het beeld op dat de sporttakplatforms dat op dit moment niet doen of daarin niet voldoen?

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Waarom ze niet voldoen is omdat we een tweede keer nu in dit kader alweer lezen dat we nog steeds achterlopen als Limburg. Die sporttakplatforms bestaan al langer. Ik ben vorige periode er ook mee bezig geweest. De motie is voor ons nu niet echt goed uitgevoerd. De sporttakplatforms, ik zeg niet dat ze helemaal niet bezig zijn om Limburgers aan het sporten te krijgen. Want dat is zeker ook hun ambitie. Alleen zien wij nu dat het veel te weinig is. Als je continu blijft lezen dat we in Limburg achterlopen, dan gaat er iets niet goed. Dan kunt u mij niet vertellen dat we de afgelopen vier jaar heel veel dingen bereikt hebben. Ondanks dat we natuurlijk ook een coronacrisis hebben gehad. Maar we lopen nog steeds achter, dus er gebeurt nog steeds te weinig. Dat is de conclusie.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Smeets had hier ook nog een vraag over.

Mevrouw Smeets (SP): Ja mijnheer Van Bijnen, ik ben superblij dat u zegt: breedtesport, dat vinden wij als PVV belangrijk. Dat vinden wij als SP ook. Maar heeft u ook wel gezien dat er meerdere keren ook nog naar ons wordt teruggekomen, als het gaat over sport? Bijvoorbeeld regionale sport- en beweegakkoorden, dat wij daar ook nog iets over gaan horen in Q1 2025. Over het Sportloket, in Q2 2024. Dat is volgens mij nú ergens. Heeft u dat gezien, of niet?

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ik zie het nu zelfs ook voor me in de tijdlijn. Alleen, dat is wat ik wil zeggen, we stellen hier geen kaders. En als ik dan kijk naar bijvoorbeeld een voorbeeld wat u noemt, regionale sport- en beweegakkoorden, mededeling portefeuillehouder Q1 2025, dan zie ik de mededeling portefeuillehouder en dan denk ik: ah ja, gezien. En dan blijft het daarbij. Het is niet zo dat die in Q1 2025 naar ons toe komt, dus dat we als Staten hier erover een debat gaan voeren en dat we er nog iets mee kunnen. Dus een mededeling die vanuit het bestuur komt en daar hebben we het mee te doen. En dat is wat ik eigenlijk bedoel te zeggen dat wij als PVV zeggen: wij kunnen hier niet genoeg kaderstellend mee zijn. Dus vinden wij het veel te risicovol om akkoord te gaan met het hele kader.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.

De heer Van Bijnen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Dan hervat ik het betoog, en dan richting de gebiedsgerichte wijkaanpak. Want bij de gebiedsgerichte wijkaanpak zien we als PVV graag ook een grote rol voor de politie weggelegd. De aanpak van veiligheid in de wijk is cruciaal voor het functioneren van maatschappelijke organisaties en burgers zelf. De signalerende functie en preventieve functie van wijkagenten zou veel meer terug moeten komen naar de wijk. Zeker in de wijken die geselecteerd gaan worden voor de aanpak. De wijkagent moet overal terug in de wijk. Het komt nu te vaak voor dat de functie van wijkagent maar een neventaak is. We willen als PVV graag de wijkagent permanent terug in de wijk. Dus niet alleen als neventaak. We dienen hiervoor als PVV een motie in en roepen het College op om met het Rijk in gesprek te gaan om dit landelijk ook te realiseren. En het dictum van de motie luidt – die komt ook zo meteen jullie kant op: ‘We roepen het College van Gedeputeerde Staten op om: de wijkagent van de politie te betrekken bij elke gebiedsgerichte aanpak, wijkaanpak die wordt opgestart in Limburg. Met de eenheidsleiding van de Politie Limburg in gesprek te gaan over de capaciteitsverdeling. En bij de demissionair minister van Justitie en Veiligheid de belangen van de wijkagent terug in de wijk, onder de aandacht te brengen middels een brief en tevens aan het Rijk in deze brief te vragen om extra middelen

beschikbaar te stellen voor meer politiecapaciteit.' Dan, ik zal het meteen nu doen in de eerste termijn anders gaan we dadelijk te lang door in de tweede termijn, want ik heb nog 1 minuut en 40 seconden. Ik heb ook de motie gezien van GroenLinks. Dat kunt u dadelijk meteen mooi in de tweede termijn meenemen, dan hoeven we dat dadelijk niet te doen. Wat bedoelt u precies met de kaart? We hebben gezien dat u de kaart over bestaanszekerheid aangeeft. Maar u geeft daarin aan: bestaanszekerheid. Maar er staat ook een stukje over veiligheid in, volgens mij. Er staan in ieder geval twee aspecten. Moet die kaart echt één vlek aangeven? Of bedoelt u meerdere zaken? Kunt u er wat specifieker in zijn wat u op die kaart ... De leefbaarheid trouwens, stelt u. U stelt bestaanszekerheid en u stelt leefbaarheid. Dus misschien kunt u daar in uw tweede termijn op terugkomen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Bijnen. Dan geef ik het woord aan de heer Peters, namens LOKAAL-LIMBURG

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel, voorzitter. Ik heb begrepen dat je vandaag iets meer over jezelf moet vertellen. Ik ...

De voorzitter: U heeft maar 5 minuten, hè.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): O, sorry. Nou, ik ben geboren in het steenkolentijdperk. Mijn vader was mijnwerker. Had geen hobby's en er was nog geen televisie. We hadden wel tien kinderen. En dat betekent dat als je de op-een-na oudste bent dat je met 12 jaar in het arbeidsproces zat. En ik wil even zeggen, ik was met 12 jaar al sigarenmaker, op de Ernst Casimirfabriek in Roermond. En dat heb ik met veel liefde gedaan. En ik heb het idee dat ik toch nog ergens terecht ben gekomen, maar naar school was er niet bij. Het was werken voor de rest van het gezin. En toen ik op school zat – dat wil ik toch even zeggen – hadden we het schoolmelktijdperk. En de arme kinderen zaten aan de linkerkant en de iets betere kinderen zaten aan de rechterkant. En wat waren we blij als er bij de rechterkant eens iemand ziek was, want dan werd het flesje schoolmelk verloot. Dan kwam je zo één keer op de twee, drie maanden met een beetje geluk ook aan zo'n flesje schoolmelk. Dus ik geef dat even aan. Hoe wij één keer per week in bad gingen, daar zal ik het maar niet over hebben. Maar ik geef even aan dat wij het vandaag heel veel hebben gehad over armoede. En daar heb ik alle vertrouwen in, dat dit College dat gaat aanpakken. Eenzaamheid en armoede. En we hebben helemaal geen moties, maar wel veel emoties, met wat ik allemaal voorbij zie komen aan moties die wij waarschijnlijk ook gaan ondersteunen. Maar even zo van mijn tekst, want die tekst was niet opgeschreven, dus ik heb het maar even zo gezegd. Verborg en laaggeletterdheid zijn voor nog veel te veel Limburgers de harde realiteit, al dan niet in combinatie met andere problemen die ze hebben. We kregen nog niet zo lang geleden via Gedeputeerde Van Caldenberg het boek over de Limburg-factor. LOKAAL-LIMBURG neemt dit document integraal mee met de overwegingen. Het past bij de data en informatiegestuurd werken. Niet met een schoolreisje mee kunnen omdat het spaarvarken leeg is. Niet naar de sportvereniging of scouting omdat voor de 20^e van de maand de rode vlag al uithangt. Als er dan nog schoolkinderen zijn die met een rammelende maag naar school komen, dan is er sprake van een situatie die totaal onacceptabel is en te vuur en te zwaard bestreden moet worden. Ik was een van de initiatiefnemers Roermond om een nationaal schoolontbijt binnen te halen. Inmiddels is dat ingehaald door allerlei andere initiatieven, maar het is nog triest dat er nog steeds kinderen zonder ontbijt naar school gaan. Een valse start vanuit de schooltijd of zelfs al voor de geboorte, kan in relatief veel gevallen betekenen dat het probleem een heel leven duurt, of zelfs weer doorgegeven wordt aan de volgende generatie. De pijn van de armoede, gebrek aan kansen of aansluiting begint voor een aantal kinderen in Limburg al jong. En het gevaar dat we zien naderen is dat nog meer gezinnen in de armoedeval komen als extra ondersteuningspakketten met name energiearmoede stoppen. In veel gevallen hebben inwoners die financieel in de put zitten een complex van sociaal-maatschappelijke en gezondheidsproblemen. Daar komen voor wat betreft financiën nog drie extra hordes bij in deze tijd: energiearmoede, duurzaamheidsarmoede en vervoersarmoede. Dit gaven we al eerder aan. En ik ben ook blij dat in de commissies ook een luisterend oor is onder elkaar, want dat geeft in ieder geval een soort sparring. En daar

waar de bestaanszekerheid in aandachtswijken in grote steden onder druk staat, zie je ook in steeds meer plattelandsdorpen of stedelijke wijken dergelijke problemen ontstaan. Bestaanszekerheid is in eerste Linie een financieel onderwerp, maar rechtstreeks eraan gekoppeld zijn onderwijs- en basisvoorzieningen. Goed dat het kader aandacht schenkt aan zowel de stedelijke aandachtswijken als de plattelandskernen, waar de leefbaarheid onder druk staat en de sociale structuren ook. Toch voelen wij dat we vanuit dit huis willen en kunnen bijdragen voor de bestaanszekerheid en het welzijn van onze inwoners. De vraag in deze situatie is: hoe leggen we de accenten? Hoe doen we dat het doelmatigst en doeltreffendst? En hoe meten wij het resultaat? Daar heeft LOKAAL-LIMBURG in de sonderende sessies alsook in de afgelopen commissie nog met u samen over gesproken. De gezondheid hangt samen met veel onderdelen in dit beleidskader. Echter, het is natuurlijk erg belangrijk dat jong en oud voldoende bewegen, en een gezonde levensstijl wordt gefaciliteerd. Ondersteunen, maar 100% grip heb je daar zeker niet op. Zomaar een greep uit de vorige vergadering. Het is een kwestie van lange adem. We zijn afhankelijk van veel partijen. Verwachtingsmanagement is wel noodzakelijk. Daar opereren waar de nood het hoogst is – dat laatste is logisch. Want de ultieme noodsituatie moet voorkomen worden, <onverstaanbaar> andere beleidskaders, ook plekken die nu nog sociaal-economisch redelijk sterk te boek staan maar snel achteruitgaan. Soms zijn dat eerder genoemde plattelandskernen en stedelijke buurten. In 2025 krijgen wij een effectenmeting en een effectenmonitoring. We hopen dat we de eerste tekenen van een trendbreuk kunnen zien. LOKAAL-LIMBURG vindt wel dat het geld, en ook de kennis en hulp, ook daar terecht moet komen waar de nood het hoogst is. Dat betekent dat het geld niet te veel bij de onderzoeksbureaus en andere entiteiten moet landen. Tenslotte, terecht mag ook een stukje trots uitgesproken worden over wat er in deze en de voorgaande periode bereikt is voor wat betreft een stukje Sociale Agenda. Voor onze Limburgers is dat belangrijk. Een dergelijke agenda hebben maar weinig provincies. Dat is ook in het stuk verwerkt, en wij onderschrijven dat en geven daar ook een compliment over. En nu heb ik iets, en dat moet ik even uitleggen. In Roermond krijgen wij te maken, net als de andere dertig gemeenten in Limburg, met de jeugdzorg. Jeugdzorg die op kiepen staat. En de Provincie is daar vroeger nog wel eens een keer ondersteunend in geweest. Dit was eerst een rijkszaak, maar nu is het een zaak des gemeenten. De Mutsaersstichting moet met miljoenen worden geholpen om verder te kunnen. Dat geldt ook voor de zuidelijke Jeugdzorg-organisaties. Want ook de Zuid-Limburgse gemeenten zitten ermee. En ik heb een amendement gemaakt en motie gemaakt om te vragen aan de Provincie of ze eenmalig steun kunnen verlenen aan de hoge nood die we hebben met deze jeugdzorgorganisaties. Want als wij ze laten omkiepen, zeggen <onverstaanbaar>, ze laten omvallen betekent dat dat we de hele expertise verliezen. Dat we zelf opnieuw moeten gaan starten. En in Roermond is de vorige week in de raadsvergadering een bedrag van € 3,5 miljoen gemoeid om de salarissen te kunnen betalen. En die moeten die gemeenten in Midden-Limburg samen ophoesten. Maar ook Noord-Limburg hangt eraan vast. Kan de Provincie in dezen een helpende hand bieden – dat vraag ik aan al onze Statenleden, maar ook aan het College. Kunnen we een helpende hand bieden om in ieder geval te zorgen dat we niet omkiepen zodat die hele jeugdzorg in een diep gat valt? Dat is eigenlijk mijn oproep. En ik heb daar in die motie, met de nodige emotie mag ik zeggen ... Toen ik vanmorgen hier weer naartoe reed, dacht ik ja, met zo'n machtig mooi orgaan, zo'n mooi gebouw, miljarden op de rekening, of zoiets, dacht ik: ik zal alleen even ... Verzoekt het College uit te zoeken hoe de Provincie een eenmalige rol hierin kan spelen. Uiterlijk in het derde kwartaal met een voorstel naar PS te komen hoe de Provincie hun steun kan uiten. Ik zeg hier derde kwartaal, maar het mag ook tweede kwartaal, het mag ook morgen zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Een vraag van mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Voorzitter, ik wil een verduidelijkende vraag stellen aan de heer Peters. De jeugdzorg is natuurlijk een heel breed begrip. We hebben allerlei lijnen en organisaties die daarbij betrokken zijn. Kunt u mij wat meer verduidelijken welke organisaties u bedoelt?

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): In de provincie in het zuiden zijn andere organisaties dan waar ik mee te maken heb. Ik heb te maken met de Mutsaersstichting. En we weten natuurlijk dat daar ook nog voor € 33 miljoen onroerend goed gekocht is. Die hebben dus meer gedaan dan alleen jeugdzorg. En dat zal waarschijnlijk ook allemaal terug kunnen komen. Maar we hebben nu een hoge nood, dat als die organisaties omvallen ... En we hebben nu in Zuid-Limburg twee organisaties die moeten gaan fuseren om het overeind te houden. Als die omvallen, dan valt je hele expertise weg. En als je expertise wegvalt, dan moet je zelf opnieuw beginnen. Dus wij hebben gekozen: laat ze in godsnaam leven. En dan maar betalen. Maar dat kunnen we met die gemeenten ... Bij ons kan het misschien nog net wel, maar er zijn ook gemeenten die het net niet kunnen. Ik wil afronden voorzitter, met: de motie 3049 <onverstaanbaar> gaan wij steunen. De motie 3048 en 3049 van GroenLinks en Partij van de Arbeid. Wij steunen ook de moties van de PVV die net zijn ingediend. En dan heb ik nog 3050, heb ik ook nog de sport. Alles wat sport is kunt u van ons op aan, dat zullen wij steunen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Peters. Want het was inderdaad wel iets over uw tijd heen. Maar mevrouw Smeets heeft nog een vraag, dus u krijgt zelfs nog gratis spreektijd.

Mevrouw Smeets (SP): Altijd mooi toch, als u spreektijd krijgt. Dank u wel, voorzitter. Ik ben heel erg benieuwd mijnheer Peters, want gaat u dan ook al die andere jeugdzorginstellingen, zoals XONAR bijvoorbeeld, gaat u die dan ook allemaal vanuit dit huis redden? Volgens mij hebben we daar dat geld helemaal niet voor. Maar ik heb wel een oplossing voor u. Want volgens mij kunnen we de jeugdzorg ook gewoon van de markt halen. En zou dat een mooie oplossing zijn.

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): U weet dat de gemeente verplicht is om de jeugdzorg in de markt te houden. Dus dan kunnen we ze ook niet van de markt halen. Dat betekent namelijk simpelweg dat we ze in de markt moeten houden, dat we moeten betalen en moeten dokken. En die ene organisatie die u noemt, die heb ik daar ook bij genoemd. We hebben in Limburg een groot probleem. Niet alleen in Limburg, maar landelijk. En als de Provincie niets doet en wij doen allemaal niets, dan staat onze jeugd ... En we hebben het hier altijd over: elke Limburger telt, hè. En ook de jeugd telt voor mij. En dat gaat heel hard en heel diep. Er zijn er zat, die worden niet geholpen. Dus ik doe dit beroep op iedereen: denk erover na. En ik hoop dat als ik vanavond naar huis ga, dat u denkt: nou, we hebben in ieder geval ook daar een meerderheid voor gekregen, voor de gevoeligheid voor de jeugdzorg. Niet zozeer voor die mensen die het verziekt hebben, hè. Het gaat mij om de jeugd.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Peters. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Absil, namens de fractie van het CDA.

Mevrouw Absil (CDA): Voorzitter, ik wil graag beginnen met de complimenten. Complimenten over dit kader Samen leven en Bestaanszekerheid. Complimenten ook dat wij met zijn allen, onze voorgangers gekozen hebben om extra in te zetten op onze Sociale Agenda, op onze samenleving. Voor mensen die een kwetsbaarheid hebben, voor kinderen in armoede, waar we straks bijzondere verhalen die raken gehoord hebben. Daar wil ik mee starten. Mijn tekst, die begon net wat anders: alles wat aandacht krijgt groeit. Het stond met koeienletters in het huis van de gemeente in Peel en Maas. In dit kader Samen leven en Bestaanszekerheid zou dat voor het CDA aandacht voor de vijf O's zijn. Die vijf doelstellingen kun je in mijn ogen namelijk ook vertalen in vijf O's: omzien, ontmoeten, ontwikkelen van talent, van onderop, en de laatste O: gezond ouder worden. Daarom willen we graag via deze lijnen het kader doornemen en onze accenten aangeven. We zien namelijk nog steeds te weinig aandacht voor ouderen en voor de informele zorg terug in het kader. Mantelzorgers worden amper genoemd, terwijl die dubbele vergrijzing ons juist in Limburg voor enorme uitdagingen én kansen zet. In 2040 tellen wij dubbel zoveel 80-plussers als nu. Dit maakt dat we vol in zouden moeten zetten op het behoud van voorzieningen in dorpen en wijken. Aantrekkelijk blijven voor

alle generaties, en voor zorg voor elkaar voorzieningen nodig zullen hebben. Maar ook kansen. Want juist onze 60-plussers vormen een belangrijke backbone in al die vrijwilligersorganisaties die ons Limburg rijk is, van koren tot het bestuur van de voetbalclub, en van vrijwilliger bij het eetpunt tot vrijwilliger op het busje. Zilver wordt het nieuwe goud. Gelukkig staat u voor een aanpak eenzaamheid. Graag willen wij nogmaals aandacht voor de kracht en kwetsbaarheid van onze ouderen, de mentale gezondheid van onze jeugd. En hoe omzien naar elkaar, dus het koppelen van die twee, aan twee kanten eenzaamheid zou kunnen verminderen. Wij horen graag de reflectie van GS hoe we dat straks in de diverse aanpakken en regelingen kunnen gaan terugzien. Er is veel aandacht vanuit de Sociale Agenda voor individuele armoedebestrijding en het tegengaan van laaggeletterdheid. En dat is hoognodig. Maar we moeten oppassen dat dat niet ten koste gaat van de focus op gezond leven. De mens is een kuddedier. En wij willen graag ook inzetten op dat collectief. Blijvend investeren in onze maatschappelijke organisaties, in beweeg- en sportmogelijkheden. En zeker ook in de gezonde basisschool van de toekomst. Via het bedrijfsleven en de KBO's is de doelgroep laaggeletterden ook te vinden. Wij roepen het College op om creatief te zijn in samenwerkingsverbanden. En om zo ook bijvoorbeeld de vaccinatiegraad te gaan verhogen en mensen aan het bewegen te krijgen. Want het belang van sport en bewegen is voor ons evident als belangrijk bindmiddel, toeristisch, economisch en letterlijk dé manier om vitaal en ook mentaal fit te blijven. We zien de maatschappelijke rol die de vele verenigingen vervullen. Alleen al hiervoor is het actieplan vrijwilligers heel belangrijk. Ook hier zijn er te weinig mensen voor te veel werk of verantwoordelijkheid. Het tegengaan van de regeldruk is dan ook essentieel voor de diverse sportverenigingen en de sporttakplatforms zelf. 'Niet meer te doen' is wat wij te vaak horen. Het is een reële bedreiging van onze leefbaarheid van onderop. Ook hier graag een toezegging – trouwens, die hebben we net al gehad van het College, dus daar ben ik heel blij mee – dat die regeldrukcheck in dat actieplan vrijwilligers komt. Sport en bewegen verdient wat ons betreft om allerlei redenen een prominenter plek in onze kaderstelling. Collega Jenneskens dient daarvoor een motie in, die wij zullen steunen. Wij zien veel verbeterd in het hernieuwde kader, zowel inhoudelijk als wat betreft de financiële vertaling. Complimenten daarvoor. Ook de balans tussen stad en platteland is verbeterd. Van vijf tot tien naar maximaal vijf focusgebieden voor gebiedsgericht werken waar de nood het hoogst is. Dan maken we echt een vuist tegen armoede, zodat je waar je wieg ook staat in Limburg kansen krijgt om juist die vijf O's maximaal te beleven. Voor het CDA is het daarbij van belang dat we met voldoende inzet en middelen ook in de dorpen en wijken, waar niet zozeer de armoede het grootste probleem is maar waar door de dubbele vergrijzing en individualisering de leefbaarheid op een andere manier onder druk staat ...

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, soms moeten dingen een beetje bij mij bezinken, maar ik wilde toch nog heel even terugkomen op sport en bewegen, mevrouw Absil. Want we hebben natuurlijk in het coalitieakkoord afspraken gemaakt over wat sport en bewegen voor ons mag kosten. En ik vraag me heel erg af – u zegt: ik ga die motie van mevrouw Jenneskens steunen – bent u dan ook bereid om daar nog meer geld aan uit te gaan geven?

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Zo zie ik de motie niet. Ik zie de motie vooral als een oproep om ons als Staten in staat te stellen om een nadere kaderstelling te doen bij een zo groot thema als sport en bewegen. Want in de vorige Statenperiode hadden wij 32 kaders, nu nog maar acht. Sport was daarvan echt een apart kader. En ik vind het zelf moeilijk om nu met een goed gevoel hier ja tegen te zeggen, omdat het nog nadere uitwerking verdient. En dat is de reden waarom wij dit graag willen steunen.

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Want wat ik wel heb gehoord van mevrouw Jenneskens net, is dat zij ook wel een plan ziet waar mogelijk nog wel veel meer geld voor nodig is.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Zo heb ik hem niet gelezen, maar ik hoor het graag in tweede instantie, in de tweede termijn van mevrouw Jenneskens.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Absil (CDA): Bij bestaanszekerheid was ik. Want bestaanszekerheid is voor ons zoveel meer dan de eindjes niet aan elkaar kunnen knopen. Dat is ook: onzekerheid over onderwijs, of de huisarts, of de zorg in je omgeving, en of dat straks nog wel voor jou beschikbaar is. Tijdens de commissie heeft de Gedeputeerde ons verzekerd dat ook individuele aanvragen uit de actielijn Krachtige gemeenschappen in wijken en dorpen uit een apart spoor gefinancierd zullen worden. Het kan namelijk niet zo zijn dat je als je een zorg voor elkaar-initiatief of gemeenschapsinitiatief hebt in *dít* kader in de dorpenaanpak valt en in het fysieke spoor – dat moet nog vastgesteld worden, dat kader – een individuele aanvrager zou zijn. Wij pleiten dan ook voor een vergelijkbare regeling, zodat we ook hier de last verminderen voor de vele vrijwilligers die actief zijn. Ik zou daar graag een toezegging van het College op hebben. Voorzitter, ik rond af. Wat ons betreft ook in dit kader voldoende aandacht voor én-én. En voor stad én voor platteland. En voor de samenleving én voor bestaanszekerheid. En voor armoede én voor andere manieren waardoor de nood, ook in een gezin, heel hoog kan zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Absil. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Fischer, namens de fractie van 50PLUS.

Mevrouw Fischer (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Het zal u niet verrassen dat het thema Samen leven en Bestaanszekerheid 50PLUS zeer aanspreekt. Inzetten op zelfredzaamheid van veel burgers gaat vaak niet zonder hulp en ondersteuning. Voor alle leeftijden geldt dat de zelfredzaamheid afneemt, met een beperkte kwaliteit van leven. Door samen te leven wordt de eenzaamheid doorbroken, niet alleen bij senioren maar zeker ook bij de jeugd. Een zorgelijke ontwikkeling bij de jongeren, want deze groep wordt steeds groter. De groep die met zijn of haar ziel onder de arm rondloopt en dan misschien wel op gedachten komen om eigenlijk de vrije tijd op een verkeerde manier door te brengen. Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid. Een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen. Een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Mensen met een grote bestaanszekerheid hebben vaker sociale relaties waarmee ze in staat zijn om risico's en onverwachte tegenvallers op te vangen. Mensen met weinig bestaanszekerheid hebben dat minder, of niet. Met alle sociale gevolgen van dien. De overheid moet dus blijven stimuleren en helpen dat de burgers deel blijven uitmaken van de samenleving. Voorzitter, de beleidskaders vervangen de beleidskaders uit de vorige Statenperiode. Het is een beetje oude wijn in nieuwe zakken. We vinden dat de formuleringen ook van dit beleidskader op een te hoog abstractieniveau zijn geformuleerd. In antwoord op onze brief over de Doelenboom schrijft GS dat wordt beoogd de informatievoorziening richting de Staten doelmatig en effectief te laten zijn, om de kaderstellende en controlerende taak van Provinciale Staten optimaal te ondersteunen. Een mooi antwoord. Een antwoord dat voor dit moment te mooi is om waar te zijn. Zonder de te hanteren indicatoren kan PS aan haar controlerende taak onvoldoende invulling geven. Wij vinden dan ook dat de financiële effecten van de beleidskaders nu al zichtbaar hadden moeten zijn, om goede afwegingen en tot overwogen besluitvorming te komen. Maar dit is een herhaling van zetten; het is bij GS bekend. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om straks even een korte schorsing te vragen, dat ik eventjes met mijn kompanen in de strijd kan overleggen wat te doen met de moties.

De voorzitter: Bedoelt u dat, mevrouw Fischer, na de tweede termijn of na de eerste termijn?

Mevrouw Fischer (50PLUS): Nou ik dacht, ik zeg het nu maar vast. Dan heb ik het in ieder geval gedaan en dan kan ik het niet meer vergeten. Nee, ik denk niet dat het zoveel verschil uitmaakt. Als het maar even kan. Na de eerste termijn, lijkt me wel. Dan kunnen alle anderen ook nog eventjes erover bij elkaar zitten.

De voorzitter: Prima, dank u wel. U was aan het einde van uw betoog?

Mevrouw Fischer (50PLUS): Ja.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Fischer. Dan geef ik tot slot in de eerste termijn het woord aan de heer Driessen, namens Forum voor Democratie.

De heer Driessen (Forum voor Democratie): Ja voorzitter, ik had het College in de vorm van de heer Kuntzelaers beloofd om maar niet aan die complimenteusheid te wennen. Nou, dat is nu. Graag was ik namelijk in dezelfde stemming gebleven als bij het vorige kader. Het is echter publiek geheim dat we nooit fan zijn geweest van de Sociale Agenda. Daar verandert niet gek veel aan als de Sociale Agenda een nieuwe wollige titel krijgt als: Samen leven en Bestaanszekerheid. En dat komt voornamelijk omdat we het totaal niet eens zijn met de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan dit kader. Ten eerste zijn wij van mening dat werkgelegenheid, het hebben van een baan en de participatie in de maatschappij die daarbij komt kijken, essentieel zijn voor welvaart en geluk. In het onderzoek Elke Limburger Telt! komen tevens allerlei wollige nieuwe woorden voor. 'Welvaart' wordt 'brede welvaart', 'armoede' wordt 'bestaansonzekerheid'. En dat dient volgens ons een doel. De Sociale Agenda is namelijk een kader dat een notoir verleden heeft van onmeetbaarheid. De resultaten zijn vaak moeilijk te duiden of totaal afwezig. Het argument dat overblijft is dan ook voornamelijk emotie. We zien dat terug in meerdere bijdragen, want men moet wel harteloos of zielloos zijn om de vele zaken die zijn aangedragen – honger bij kinderen, analfabetisme, onveiligheid bij jongeren – koud te laten. Natuurlijk zijn ouders een modererend effect op de toekomstige welvaart die hun kind gaat ervaren. Dat zullen wij ook totaal niet ontkennen. Maar een modererend effect op een relatie is geen causaliteit. Gelukkig zijn de oorzakelijke verbanden in ons land nog steeds: werkethos, hoe hard ben je bereid te werken, vraag naar datgene wat men aanbiedt, wat voegt iemand toe en hoe hard is dit nodig. Voor de een is deze weg namelijk moeilijker af te leggen dan voor de ander. Dat is duidelijk. Laat ik daarbij maar weer eens een citaat gebruiken, en ditmaal van de grootste stoïcijn die ooit geleefd heeft. 'Wat in de weg staat moet de weg worden. Het karakter wordt gevormd door de afgelegde weg.' Dat brengt ons op het pijnpunt van de beredeneringen die bij dit kader gevoerd worden. Zolang men iemand blijft helpen, blijft iemand namelijk afhankelijk. De uitgangspunten van dit kader zijn dan niet per se verkeerd, want het stimuleren van geletterdheid is een nobel streven en een zeer goede voorspeller van welvaart. Of beter gezegd, omgekeerd: het ontbreken van beide. Het vergroten van de gemeenschapszin is zelfs een van onze speerpunten. Maar om een florerende gemeenschap te hebben horen initiatieven van onderop te komen. Een samenleving die op de overheid gaat leunen zal immers niet meer zelf met initiatieven komen. Een gemeenschap hoort in de eerste plaats elkaar te helpen, in plaats van naar de overheid te kijken. Niet alleen omdat zo de last wordt gedragen waar hij thuishoort, maar ook doordat de voldoening des te groter is. Onbekend maakt namelijk onbemind. Een buurman of familielid in nood helpen geeft een ander gevoel dan meer belasting afdragen ten behoeve van iemand honderd kilometer verderop. Sporten en bewegen is echter zo'n speerpunt wat een typische privéaangelegenheid is. De mens maakt haar eigen keuzes en afwegingen, en de maakbaarheid van deze afwegingen is beperkt. Het is voor ons dan ook niet nodig dat anderen de lasten dragen om een persoon te bewegen om meer te bewegen. Al met al is dit een kader waar wij het dus totaal mee oneens zijn. Het beleid is al jaren onmeetbaar, de uitgangspunten zijn vaag. Maar als laatste, het draagt bij aan symptoombestrijding in plaats van oorzaakbehandeling. De oorzaakbehandeling is wat ons betreft werkgelegenheid, goed onderwijs, betaalbare woningen, en een betaalbare energierekening. U dweilt met de kraan open, en veroorzaakt daarmee een neerwaartse spiraal van hogere belasting, minder besteedbaar inkomen, en weer minder welvaart. En dan staat u weer aan het roer om precies hetzelfde te doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Driessen. Dan kijk ik even naar de Gedeputeerde of die in staat is meteen te beantwoorden. Dat is het geval. Dan geef ik u het woord.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, dank u wel. En het doet me goed uw Staten met zo veel warme woorden te horen spreken over uw eigen ervaringen uit het verleden. Ook de warme woorden voor de uitgangspunten van dit kader. En de emotie die daar bij u in de zaal mee gepaard ging, die was ook in ieder geval bij het College heel erg voelbaar. En je krijgt de neiging om als Collegelid dan ook je eigen ervaring rondom armoede, rondom wat je hebt meegemaakt te gaan vertellen. Als we dat gaan doen, dan krijgen we daar misschien ook wel wat problemen mee. Dus dat zal ik voor nu even beperken, maar wel overgaan tot de vragen. Maar ik wil u danken voor de warme woorden, en ook de warme woorden in de richting van de mensen die het kader hebben opgesteld. Want die hebben daar hard aan gewerkt en die zijn tot dit resultaat gekomen. En de complimenten daarover zijn vooral in hun richting. Voorzitter, dan kom ik bij de fractie van GroenLinks. En die vroegen: kunnen wij inzichtelijk krijgen op basis waarvan we nu die wijkenaanpak gaan doen? En dat staat in het kader, dat we dat doen op basis van de leefbaarheidsbarometer. En ik reageer maar meteen even op de motie die mevrouw Jetten heeft ingediend, van: kunnen we dat dan ook visueel in kaart brengen waar dat dan zo is? **In Q3 heb ik u toegezegd dat wij, als het gaat over de selectiecriteria, naar uw Staten komen. En bij die sessie lijkt het me heel goed dat we ook gewoon dat kaartje visueel in beeld gaan brengen. Dus ik kan u dat ook nu toezeggen,** dat is geen probleem.

De voorzitter: Aan u het woord, mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Dan moet ik zo nog de vraag van de PVV beantwoorden. Maar dan houden wij bij deze deze motie aan.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat u verder, Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja voorzitter, mevrouw Jetten heeft ook nog gevraagd naar het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. We hebben daarvoor een periode van drie jaar subsidiebeschikking voor het opstarten van het fonds in Limburg toegekend. Volgens mij een bedrag van ongeveer € 300.000. Die subsidiebeschikking loopt nog tot en met 2025. Tegen die tijd zullen we daar ook gaan evalueren en gaan we uiteindelijk ook kijken of we naar de toekomst kunnen continueren ten aanzien van het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. U vroeg ook nog naar de monitoring. En die monitoring staat in het kader, en dat is een effectmonitoring, van datgene wat we gaan doen. En die staat gepland voor 2025. Dan mevrouw Smeets van de SP. Een emotioneel betoog, dat niet alleen het College maar, ik zie nu mevrouw Jenneskens niet maar die raakte het ook. En het raakte mij ook. Want inderdaad uiteindelijk, armoede kruipt onder je huid. U vroeg specifiek naar: is er een mogelijkheid voor het sporttakplatform Zwemmen? Wat wij u hebben aangegeven is dat wij in Q2 met u een sessie gaan houden over de regeling voor de sporttakplatforms. En op het moment dat we dan als GS de regeling gaan vaststellen van de sporttakplatforms, dan kunnen bij wijze van spreken alle sporttakken een aanvraag indienen. Op het moment dat we dat nu hier zouden gaan toezeggen, dan hebben we eigenlijk in feite een subsidie beschikt. En dat is niet onze rol, onze taak. En datzelfde geldt ook voor het schoolzwemmen. U had het ook over het belang van mantelzorg. En eigenlijk is dat een beetje hetzelfde. Alleen, dan gaat het nu niet over de sporttakplatforms, maar gaat het over de regeling van maatschappelijke organisaties. En tussen die regelingen zit best een overlap. Want volgens mij, ik weet het even niet meer maar volgens mij was het mevrouw Absil, die had het over de samenhang tussen bijvoorbeeld de KBO die ook iets aan bewegen deed, aan de andere kant doet bijvoorbeeld ook de scouting iets aan bewegen. Dus er zit best wel wat samenhang in, maar de reden dat wij met mantelzorg nu op dit moment nog niets doen, is omdat ook daar de regeling uiteindelijk straks in moet voorzien. En als partijen daarvoor een nieuwe aanvraag doen, zullen we die serieus bekijken. Volwaardig ziekenhuis, daar kom ik dadelijk eventjes op terug. Want dat is de motie van mevrouw Wolters. Maar daar had mevrouw Smeets ook iets over gezegd. Gaan wij naar D66 – mevrouw Jenneskens sluit aan bij de behoefte en de vraag wat er nodig is. Ik denk dat dat helemaal klopt. Maak ook

van deze Sociale Agenda geen grabbelton, maar houdt focus. Volgens mij was dat hetgene wat mevrouw Jenneskens ook tijdens de commissie zei: hou koers. Daar ben ik het van harte mee eens. Ten aanzien van die criteria: daar komen wij sonderend op terug in Q3. Dus dat is ook het geval. Oppassen met taal. En daar ben ik het van harte mee eens, want het is niet omdat je in armoede leeft dat je jezelf zielig vindt. Nee, mensen zijn vaak heel erg trots op wat ze doen. En uiteindelijk, op het moment dat je trots bent kom je ook weer vooruit. Dus ik ben het daar van harte mee eens. Dan ging het nog over sport, en daar heeft u ook een motie over ingediend. En u sprak over dat wij de ambitie moeten verleggen. U had het ook over dat wij daar helderheid over moeten geven. En er ligt ook een motie van de heer Van Bijnen. En misschien is het goed om even te schetsen wat we gaan doen. In Q2 komen we met een sessie over de nieuwe regeling voor de platforms en ook voor de MO's. Daar hebben we een infosessie voor u voorbereid. En in Q2 is het de bedoeling dat we als College de regeling gaan vaststellen. Want de sporttakplatforms hadden in het afgelopen jaar ... 1 januari hield het op te bestaan. Daarvoor hebben we nu een overgangsregeling gecreëerd. En het is van belang dat we voor het nieuwe jaar duidelijkheid creëren voor de sporttakplatforms in 2025 aan welke criteria hun werkplannen moeten gaan voldoen. En dan kom ik dus ook bij de heer Van Bijnen. Want de motie die de heer Van Bijnen zegt, die gaat over meer sporten en meer bewegen. En ik denk dat het goed is dat u de motie iets aanpast. Want nu roept u op om dat in de werkplannen te doen, maar wij gaan niet over de werkplannen van de sporttakplatforms. Maar wij gaan wel over de criteria van onze eigen subsidieregeling. Van belang is dat we voor de zomer die regeling kunnen publiceren, zodat voor 1 oktober de platforms in ieder geval hun werkplannen kunnen opleveren, zodat wij voor 1 januari de subsidies in orde kunnen maken. Want anders hebben we, net als het afgelopen jaar, uiteindelijk sporttakplatforms die niet weten waar ze aan toe zijn. En ik denk dat het van belang is dat we duidelijkheid geven.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik ben blij om dat te horen. Wat ik mis in dit kader en waar de motie uit voortvloeit, is: als je zo'n regeling gaat maken doe je dat op inhoudelijke uitgangspunten. En die inhoudelijke uitgangspunten in dit kader gaan eigenlijk alleen maar over het versterken van de breedtesport en meer Limburgers aan het sporten en bewegen. Vroeger, of in ieder geval tot dit moment, hadden de sporttakplatforms ook een rol in het ondersteunen van evenementen en in die talentontwikkeling. En daar hadden ze best ook een rol in, hoe zal ik het zeggen, talentvolle jongeren die bijvoorbeeld willen doorgroeien naar een topsportstatus et cetera. Daar hadden ze die rol in. Nu is eigenlijk mijn vraag: als ik dit kader strak zou lezen, zou ik zeggen: die ondersteuning evenementen valt weg, talentontwikkeling valt weg. Ze hebben eigenlijk alleen nog maar een opdracht in het meer Limburgers aan het sporten krijgen. Een supermooie ambitie, maar klopt dat nou? Want dan wijzigen we eigenlijk best wel structureel de infrastructuur voor sport in Limburg.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voor dit moment hebben we die overgangsregeling, waarbij we inderdaad – en dan kom ik bij de heer Van Bijnen ook – de platforms hebben uitgedaagd om nu al na te denken over: hoe kunnen we in het volgend jaar die beweging maken? Bij de afgelopen begrotingsbehandeling is er een motie geweest, volgens mij van de heer Goossen van de BBB en ook van de heer Van Bijnen, die ook al namens uw Staten een bepaalde richting hebben aangegeven. Met die richting zijn we nu ook aan de slag. Dat wil overigens niet zeggen dat talentontwikkeling en het organiseren van, noem het maar even, het intrinsieke belang van sport, dat dat helemaal uit de regeling gaat verdwijnen. Maar we zullen wel wat meer een beweging gaan maken in de richting van: vitaliteit, meer bewegen en meer gezondheid. Dat is een beweging die we willen inzetten.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, waarom staat dat dan eigenlijk niet in dit stuk – is een beetje mijn vraag. Want ik snap dat best, en je kunt een focus verschuiven. Maar als je zegt: u wordt nog geïnformeerd en we gaan die regeling doen en we gaan hem ook aanpassen, was het dan niet beter geweest om hier te zeggen: hé, we verschuiven de focus van onze ondersteuning van die sporttakplatforms?

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Volgens mij, en dan ben ik misschien degene die ... Maar wat mij betreft staat er in het kader ook dat het gaat over: meer vitaliteit, meer bewegen, meer focus op gezondheid. Dat staat in het kader. Dat komt ook voort, en dat staat ook in het kader, uit de motie van de heer Goossen. In de motie van de heer Goossen ging het ook over jeugdtrainers. In de motie van de heer Van Bijnen ging het specifiek ook over meer bewegen. Dus die focus staat al in het kader.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, maar in die moties stond toch niet dat dat het enige was wat de sporttakplatforms nog gingen doen? Er wordt hier best wel een fundamentele beleidskeuze gemaakt, en die staat niet eerlijk in het stuk. Dus ik zoek nog wel even naar ... De Staten roepen op om aanvullende dingen te doen, maar op welke analyse is dit nu gebaseerd? Voldeden ze daar dan niet in? Is dat kansrijk? Ik mis toch nog wel heel even, behalve het feit dat er ooit twee moties zijn ingediend wat de achtergrond is voor deze beleidswijziging dan.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, misschien iets rechtzetten. Want het is niet de overtuiging van het College dat de sporttakplatforms niet gefunctioneerd hebben. Een beetje het interruptiedebatje wat u met elkaar zojuist gevoerd had. Maar wij hebben wel nadrukkelijk op basis van de doelen, aangegeven in het coalitieakkoord, en op basis van beide moties een bepaalde beweging voor ogen. Wil dat zeggen – en dat heb ik denk ik in de sonderende commissie al een keer met u gedeeld – dat de intrinsieke waarde van sport dan helemaal niet meer tot de doelstelling behoort? Nee, dat is niet het geval. Dus dat blijft ook gewoon erbij staan.

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja dank u wel, voorzitter. Ik hoor de Gedeputeerde inderdaad toch wel wat fijne info vermelden, waarvoor dank. Want inderdaad, in het stuk valt niet alles eruit te halen wat nu precies die plannen zijn. U verwijst ook naar: er komt een infosessie en er komt een mededeling portefeuillehouder. Alleen, dat is juist het feit waarvan wij zeggen als PVV en meerdere partijen natuurlijk wat u nu ziet, dat wij dan onze kaderstellende rol totaal missen wat we kunnen overbrengen aan die sporttakplatforms. En dan heeft u het over mijn motie. Maar het was eigenlijk precies de vraag: wij willen eigenlijk als PVV – en ik denk de hele Staten wel, meerdere partijen ook – concreet nu kaders stellen, zeker richting die sporttakplatforms. U geeft aan dat de werkplannen en jaarplannen voor de sporttakplatforms zelf voor hun zijn. Maar wat kunt u dan nu wel doen aan kaders stellen richting die sporttakplatforms?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Wat wij kunnen doen, is de regeling vaststellen waarin zij moeten voldoen om de subsidie te kunnen ontvangen. En het voorstel van het College was om de motie van de heer Goossen en de motie van u – en als u de motie die u nu zelf heeft ingediend nog een klein beetje aanpast zodat het niet in de werkplannen terechtkomt maar in de regeling – om ook die kaderstellend, want dat is wat u ook via een motie doet, daarin op te nemen. Dus dat is wat we doen. Vervolgens praten we u nog een keer

bij over de regeling hoe we dat dan voor ons zien. En hoe we ook de interactie tussen de maatschappelijke organisaties en de sporttakplatforms bijvoorbeeld zien. Omdat ook scouting zich bijvoorbeeld bezig houdt met meer bewegen. Want uiteindelijk is dat het doel wat we willen bereiken. En vervolgens stellen we de regeling vast. Op het moment dat we zouden doen wat in de motie van mevrouw Jenneskens staat, dat zou betekenen dat we niet voor de zomer de regeling kunnen publiceren. Het zou betekenen dat de sporttakplatforms in de knoei komen, in de knel komen het opstellen van de werkplannen voor 1 oktober. En dat betekent dat uiteindelijk de subsidiebeschikkingen die we moeten gaan doen pas echt in de knel komen eind december, en mogelijk pas weer in het nieuwe jaar. En dat platforms ook onzeker zullen zijn over wat er naar de toekomst gaat gebeuren. Als het nu gaat over de vraag, van: kunnen wij niet met uw Staten praten over wat we gaan doen bijvoorbeeld in de sportakkoorden, die er ook in staan, daar kunnen we het misschien over hebben.

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Voorzitter, als u het toestaat een verhelderende vraag nog. Want ik begrijp dus goed dat als de motie wordt omgebogen en we roepen dan op om in ieder geval in die subsidieregeling dit als voorwaarde te stellen, dan zou het wel nog lukken voor die termijn die u aangeeft?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, want dan kunnen wij dat gewoon meenemen in het opnemen van de regeling. Bij mijn weten gaan we daar op 17 mei een infosessie met u over hebben. En dan vervolgens gaan we voor de zomer die vaststellen. En dan kunnen de platforms ook aan de slag ermee. Dus als u de motie iets wilt aanpassen dat het in de regeling terechtkomt, dan kunnen we de motie ook <onverstaanbaar> geven.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, helder. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, wat ik niet helemaal snap – nog steeds niet – is dit: normaal gesproken hebben we voorafgaand aan regelingen die voortkomen uit beleid de kaders wat scherper vastgesteld. In dit kader staat eigenlijk alleen dat sport en bewegen een middel is om bij te dragen aan de gezondheid van Limburgers. Ik chargeer een beetje. In het verleden hadden we bijvoorbeeld regelingen sport voor het primair onderwijs en senioren. Een regeling op initiatief van Statenlid Heldens, voor het opleiden van jeugdtrainers. Wat ik niet zo goed kan begrijpen bij dit kader, en waarom ik denk dat het toch eens goed is ... En dat mag best sneller als u dat kan, want u hoeft voor mij echt niet tot de zomer te wachten. Wat zijn nu de doelen die wij met elkaar nastreven? Dus mijn vraag is eigenlijk, als ik het kader lees snap ik eigenlijk niet: gaan we nu door of stoppen we met jeugdtrainers, regelingen die we hadden? Hebben we ambitie op het aantrekken van grote sportevenementen? Of houden we het bij de regeling Bovenlokale Evenementen? Dus mijn vraag is eigenlijk, op deze drie specifieke dan: gaan we daar nu mee door of stoppen we ermee? Hebben we die ambitie nog, of hebben we hem niet meer?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Volgens mij noemde u drie dingen, en dat ging als eerste over trainers. Daarvoor is de motie van de heer Goossen. Die hebben we in de regeling voorzien dat die gaat vallen onder de sporttakplatforms. U had het over de regeling, volgens mij: 'bewegen voor ouderen', die hier lag. Daarover hebben wij u geïnformeerd middels een mededeling portefeuillehouder, over een stuk of twaalf regelingen. Een feit is dat die regeling behoorlijk onderuitgeput was. En wij hebben u via een mededeling portefeuillehouder ook geïnformeerd dat we erover nadenken dat we juist de onderuitputting, eigenlijk het

onsuccesvol zijn van die regeling, willen gaan omkatten naar de sportakkoorden, om te kijken dat wij een effectiever sportbeleid willen doen. En dan had u nog een laatste regeling, en die ging over de evenementen. Als u dat vandaag vaststelt scheuren wij voor de grote evenementen, de echt heel grote evenementen, al geldt af om dat te kunnen continueren. En dan gaat het bijvoorbeeld over een evenement als de Amstel Gold Race.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, op basis van dit kader lijkt het alsof we naast in de Doelenboom het stukje, waar wij helemaal achter staan, stimuleren van sport en bewegen, geen ambitie meer hebben op evenementen, op sport, op de infrastructuur, op de sportakplatforms et cetera. En ik vraag me nu af: heb ik dan zo slecht gelezen? Want ik vind hem daar niet terug. Niet in de Doelenboom, niet in de zin van evenementen, regelingen et cetera. Dus ik zoek naar concretere ambities, om te kijken of we ze ook gaan halen. Klopt het dat die er nog niet in staan breder dan: inzetten op gezondheid en bewegen?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dat klopt volgens mij niet. Het staat niet in het coalitieakkoord, het staat ook niet zo in het kader. Als het gaat over evenementen, die scheurt u vandaag zelfs af met dit Statenvoorstel. Twee regelingen, eentje voor de grotere evenementen en volgens mij een voor de kleinere evenementen. Die staat er nu al in. Het allereerste wat uit de intensiveringsmiddelen van dit kader worden gehaald gaat juist over die sportevenementen.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, dan heb ik nog een laatste vraag. Want ik hoorde net de heer Van Bijnen eigenlijk zeggen van: we zijn steeds ongezonder geworden en er wordt nog steeds niet goed bewogen, dus de sportakplatforms werken niet. Daar zou je allerlei dingen over kunnen zeggen, bijvoorbeeld dat kinderen steeds slechter lezen en schrijven dat het onderwijs niet werkt, en dat we daar ook mee kunnen stoppen. Dus ik vroeg me eigenlijk wel af: in 2022 of 2021 is er een analyse gedaan naar het functioneren van de sportakplatforms. Is nou deze herziene manier van denken en kijken daarop gebaseerd?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Deze nieuwe manier van denken is gebaseerd op het coalitieakkoord, de uitgangspunten die daarin staan. Is gebaseerd op de moties die bij de begroting zijn aangenomen. En wij blijven – en dat zeg ik ook maar even in de richting van mevrouw Jenneskens – gewoon ook bezig met dat wat die sportakplatforms ook al deden, maar wij kijken met hun of we die beweging kunnen maken naar meer bewegen. Betekent dat dan dat wij van de sportakplatforms verwachten dat iedereen die niet meer beweegt in Limburg, dat dat dan op hun conto komt? Nee dat kan niet, want er zijn heel veel andere oorzaken voor te weinig bewegen, of voor te veel armoede, of noem maar op. Er zijn heel veel andere. Dus wij kunnen ook niet – en die zorg wil ik dan wel bij u wegnemen – van de sportakplatforms het onmogelijke verwachten, dat zij in één keer ervoor zorgen dat alle Limburgers in één keer precies de beweegnorm halen. Maar we vragen wel van iedereen, net zo goed als dat we dat ook van MO's gaan vragen, om te kijken: hoe kunnen we nu een bijdrage leveren aan de doelen die in het coalitieakkoord staan.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, ik zou hier graag op door willen vragen. Want als ik uw beantwoording goed beluister, dan zegt u eigenlijk: het is niet zozeer een probleem om terug te komen naar de Staten voor een beleidskader Sport & Bewegen. Het is meer de timing waar het op misgaat. Ik hoor u zeggen: de regeling moet eigenlijk voor 1 oktober ingetekend worden. En als u een andere datum zei, dan hoor ik dat zo meteen.

Maar in ieder geval, waar het spaak loopt is volgens mij de timing. Ik zou de Gedeputeerde op willen roepen om daar wellicht in de tweede termijn op terug te komen: hoe kan daar creatief mee omgegaan worden, zodat de Staten wel beter in staat gesteld worden om te weten waar ze ja tegen zeggen. En nog belangrijker wellicht, net beluisterend, waar zeggen we nee tegen. In het beleidskader staat inderdaad ook: sommige dingen doen we dan dus niet meer. Ik kan dat bijvoorbeeld voor de sporttakplatforms niet eruit halen. Dus voor mij is het van belang om te weten als Statenlid: waar zeg ik ja tegen, wat gaan we dus extra doen. Maar zeker ook: waar zeggen we nee tegen. En die spanning met de tijd, daar zou ik graag uw reactie op horen.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, volgens mij heeft u gevraagd om daar op tweede termijn op terug te komen. Dus dan gaan we dat ook even doen. Voorzitter, dan denk ik dat ik mevrouw Jenneskens haar bijdrage helemaal geapprecieerd heb. En daar was ik van onder de indruk. Dan heb ik JA21, en die benadrukte bij monde van de heer Blijlevens het belang van de samenhang. Dat kan ik niet meer dan onderschrijven. Dank voor het vertrouwen en ook dank voor die uitermate korte bijdrage, met dank aan uw buurman volgens mij. Dan mevrouw Boven, Partij voor de Dieren. Stichting Mendoo, die staat gepland: 22 mei. Was even een toer om de juiste datum en de juiste organisatie en de gegevens allemaal te vinden, maar het is gelukt. Als het gaat over de rol van de Provincie als werkgever, dan heb ik maar even met collega Satijn geschakeld. Als het gaat over het goed voorbeeld geven om mensen uit de armoede te halen, dat doen we al, was de reactie. De VVD bij monde van mevrouw Koopman: jeugd die veilig en kansrijk kan opgroeien, zonder lege maag naar school, dat zou eigenlijk het doel moeten zijn. U vroeg specifiek naar wanneer wij met Boterhamsters het gesprek hebben. Dat is een paar dagen later, dat is 29 mei. Dan hebben we een afspraak. En volgens mij heb ik in de commissie een toezegging gedaan. Dus dat betekent eigenlijk dat we daar mededeling portefeuillehouder u over die toezegging zullen informeren. Dan mevrouw Wolters, zij had het over dat zij geluk heeft gehad. Ik ben daar heel blij om, maar van de andere kant, wij gunnen denk ik allebei iedereen in Limburg datzelfde geluk. De strijd tegen laaggeletterdheid, en dan vroeg u specifiek aandacht van: gaan we nu niet op de stoel van de gemeente zitten? Het is echt de bedoeling om samen met alle partners uiteindelijk tot een gezamenlijke aanpak te komen. Dus we moeten niet op elkaars stoelen gaan zitten, maar we moeten wel zorgen dat we allemaal een stapje verder proberen te komen. Dan had u de motie over de ziekenhuiszorg. En ik heb inmiddels gezien dat daar best een aantal namen ondertussen bij zijn gekomen. U als Staten spreekt uit dat het maatschappelijk draagvlak alleen verkregen kan worden als de regiogemeenten aan tafel kunnen zitten. Dat is tot op dit moment ook de inzet geweest van het College, om te zeggen: gemeenten, ga aan tafel. Wij als Provincie hebben daar geen rol. En laat ik ook maar helder zijn, wij als Provincie gaan ook niet kiezen voor de regietafel in welke regio dan wel of niet een ziekenhuis zou moeten komen. Volwaardige ziekenhuiszorg zou het doel moeten zijn. Om een afschrift vervolgens te sturen aan gemeenten, dat is allemaal niet zo'n probleem. Waar het een beetje een probleem wordt is als u aan het College gaat verzoeken om een positionering in te nemen ten aanzien van de tweede bullet van het dictum. En het zou het College wel wat waard zijn als u dat zelf als Staten zou uitspreken, dat dat is wat u vindt. Dat u vindt dat een volwaardige complete spoedzorg en de ic's benadrukt moeten worden dat dat zowel in de Oostelijke als in de Westelijke Mijnstreek moet zijn. En dat u vindt dat alles in het werk gesteld moet worden om op beide locaties volwaardige en complete spoedzorg en ic's te behouden. Op het moment dat u dat vindt, dan zullen wij als College dat uitdragen. Voorzitter, ik ga dan verder, of ...? Oké. Dan heb ik mevrouw Wolters gehad. Dan kom ik bij het betoog van de BBB, van de heer Van Bommel. Ja dat kamp, dat hebben we allebei waarschijnlijk wel een keer op die manier beleefd. En ik heb daar heel goede herinneringen aan, en u zo te horen ook. Al ben ik wel benieuwd naar die imitatie van Paul de Leeuw van u, moet ik eerlijk zeggen. Elke Limburger telt, en ook overal. En u vroeg speciaal ook daarvoor de aandacht voor de dorpen. En de waardering voor verenigingen en de maatschappelijke organisaties. En die is er bij dit College zeker. Tot slot, want u gaf het College daarvoor het vertrouwen, en daarvoor wil ik u danken. En u zei nog: aan de gang. We hebben het volgens mij eerder gehad in het Limburgs: Frans Teunissen zei ooit 'oan de geng', toch? Ja. Dan de PVV. Volgens mij heb ik in de richting van de heer Van Bijnen al een hele uitwisseling gehad over de sporttakplatforms. Ik weet niet of die nog verwacht dat ik daar

nog iets extra's op ga zeggen, maar dat is niet nodig zie ik. En hij had een motie met betrekking tot de wijkenaanpak. In de commissie heb ik aangegeven dat wij, als het gaat over de wijkenaanpak, de politie als een belangrijke partner daarin zien. Dat heb ik aangegeven. Wat u hierin vraagt is om als College op de stoel van de Gouverneur eventueel te gaan zitten. Dat ga ik niet voor u doen. En uiteindelijk hebben wij als Provincie ook niet deze rol. Wat de Gouverneur uiteindelijk wel heeft gedaan, is burgemeesters ondersteunen met hun oproep voor meer politiecapaciteit. Maar wat u nu van ons vraagt in deze motie, dat kunnen we niet uitvoeren. Wat wij wel gaan doen, bij de wijkenaanpak de politie nadrukkelijk betrekken – zoals we dat ook in de commissie met elkaar hebben uitgewisseld.

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja dank u wel, voorzitter. En ook onderdeel van dit College, daar ga ik vanuit nog steeds.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ah ja, dat is waar.

De heer Van Bijnen (PVV): In ieder geval, ik hoor wat u zegt over de wijkagent. U geeft aan: daar gaan wij niet over, we gaan niet over politiecapaciteit, we gaan niet over het vragen van een wijkagent bij de gebiedsgerichte wijkaanpak. Daar denken wij als PVV anders over. En zeker omdat u in dit kader, en zeker vanuit de rol vanuit de Gouverneur zelf maar ook het hele College, als u aan de slag wil met de gebiedsgerichte wijkaanpak gaat u daar volgens mij wel zelf over. U geeft in het kader duidelijk aan welke partners er deel moeten nemen. En dat is helemaal prima. Alleen, er staat dan 'de politie' genoemd. Top. Maar wie hoort bij die gebiedsgerichte wijkaanpak te zijn, volgens ons? Dat is die wijkagent van de politie. En waarom ik dat benadruk – ik doe het dadelijk in de tweede termijn nog wel een keer – is: de wijkagent van de politie is nu op dit moment een neventaak. En men draait 80% noodhulpdiensten en is 20% bezig in de wijk. Daardoor zijn daar ook zoveel problemen. Mede daardoor, laat ik het zo een beetje nuanceren. Juist die wijkagenten krijgen alle kots van de samenleving over zich heen waarom de politie er niet voor hun is. En dat komt omdat ze die noodhulpdiensten aan het draaien zijn, maar eigenlijk zelf graag in de wijk willen zijn. Meerdere politiecollega's stoppen met hun baan, stoppen met de functie van wijkagent, omdat ze er helemaal klaar mee zijn. En waarom kunnen wij als Limburg niet voorop lopen – en dan kijk ik meteen richting de Gouverneur – om aan te geven hier bij de korpsleiding van Limburg om eens te gaan praten over in ieder geval specifiek die wijkaanpak wat wij willen gaan doen, dat daar die wijkagent qua capaciteit weer terug mag de wijk in. En niet alleen maar de noodhulpdiensten gaat draaien, omdat men landelijk er een zootje van heeft gemaakt de afgelopen jaren, en dat er weinig middelen zijn en te weinig politiecapaciteit is. En dat wil ik hier nu duidelijk onder de aandacht brengen. Er staan zeker twee punten in die we als Limburg zelf kunnen oppakken en koploper in kunnen gaan zijn. En ik verzoek u dan ook om daarmee aan de slag te gaan.

De voorzitter: Zodra de Gedeputeerde zijn betoog straks met alle vragen beantwoord heeft, zal ik even achter de microfoon gaan staan om die vraag specifiek voor u te beantwoorden. En dat is dan gelijk even een vraag zo dadelijk aan de heer Vaessen, om dan op dat moment even de vergadering over te nemen.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja voorzitter, ik heb in ieder geval gezegd hoe wij in de wijkaanpak samen willen gaan werken met de politie. Ik snap en ik hoor wat u zegt. Vanuit dit beleidskader gaan we daar niet over. En u hoort straks wat de Gouverneur daar nog verder over wil zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja voorzitter, ik zie eigenlijk twee moties. En in de ene motie wordt gevraagd om de regiogemeenten aan te laten sluiten aan de regietafel voor een proces en nadrukkelijk een lobby te starten over de ziekenhuiscapaciteit. Die omarmt u. Want als partijen dat willen, dan bent u bereid die over

te nemen. Als het dan gaat om de wijkagent terug in de wijk, waar we net zo min over gaan als Provincie als de ziekenhuiszorg, dan zegt u: dat is niet onze rol. Wat is dan precies het verschil?

De voorzitter: Misschien is het goed dat ik dan daar even dadelijk op terugkom. Anders gaan we door elkaar of naast elkaar heen praten. En ik voel me verantwoordelijk om daar het antwoord op te geven.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik wil nog wel reageren eventueel op het ziekenhuisonderdeel en mevrouw Jenneskens. Want als uw Staten vindt dat u dit standpunt moet innemen, dan zeggen wij als GS: dan dragen wij dat uit. In datgene wat de heer Van Bijnen vraagt aan ons zit dat toch echt iets anders, want dat is in het echt niet onze taak als GS, en het past ook niet binnen dat kader.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik heb er een beetje moeite mee – maar ik wacht even uw reactie af – dat wel ... Er wordt hier bijna hetzelfde gevraagd. Hier moet u actief een lobby opstarten en hier wordt u gevraagd om een brief te sturen, problematiek onder de aandacht te brengen en extra middelen beschikbaar te stellen. Nou is het niet zo heel gebruikelijk dat de D66'ers in de bres springen voor de PVV'ers, maar in dit geval vind ik toch dat die twee moties wel gelijkwaardig behandeld zouden moeten worden.

De voorzitter: Daarom zei ik net: ik kom er zo dadelijk op terug.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Oké. Voorzitter, dan heb ik de PVV volgens mij ook gehad met hun bijdrage. LOKAAL-LIMBURG dank ik voor het vertrouwen. Ja, de heer Peters benadrukte nog een keer het belang van trots en trots zijn. Volgens mij waren er dat er meerderen van u die dat verteld hebben. En ik kan dat alleen maar van harte onderschrijven. Datgene wat de heer Peters vraagt, dat lijkt heel veel op een financiële bijdrage vanuit de Provincie aan noodlijdende jeugdzorginstellingen. Dat is iets wat niet in dit kader staat. Dat is ook niet iets meer wat onze taak is. Dat was het ooit. Maar dat is iets wat ook niet in dit kader past, zeg ik maar even in de richting van de heer Peters. Ik zie ook de problemen en het doet me pijn. Wat wij natuurlijk wel doen als Provincie is proberen aan de voorkant te investeren juist dat kinderen met gelijke kansen kunnen opgroeien. En daar hebben wij een aantal zaken, juist in dit kader, wél voor opgenomen: Centering Pregnancy, Kansrijke Start, allemaal dat soort zaken. Maar de jeugdzorg, dat is echt een taak van de gemeente.

De voorzitter: De heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Ik heb nergens staan dat het gaat om een financiële bijdrage. U zou met de gemeenten ... Want we komen allemaal met een groot dilemma te zitten. Dus als u het hele stuk even leest en ook eens de oproep leest van alle gemeenten, dan krijgt u misschien een ander beeld bij het verhaal. Dus ik zou toch een dringend beroep doen van: leef u even in in het stuk. Het hoeft geen geld te zijn, het kan ook op een andere manier een steun zijn, bij wijze van spreken. Maar als je de gemeenten laat zitten met het dilemma ... En we hebben de verplichting, even naar de SP toe, we hebben de verplichting om jeugdzorg op te pakken. En vroeger was dat het Rijk, Provincie en Rijk, weet ik wat, maar wij hebben de verplichting. En als ze omkiepen, moeten we helemaal overnieuw beginnen. En daar zou ik eigenlijk toch de aandacht willen vragen van de Provincie. Want uiteindelijk is het zo: als de gemeenten daardoor straks in financiële nood komen, dan ligt het ook weer hier. Dus ik blijf daar toch dringend op aandringen, om toch te kijken: wat kunnen we ermee. Er staat nergens: financiën. Maar het zou zomaar kunnen zijn dat het misschien een voorschot zou moeten zijn, waardoor het een doorstart kan zijn, en het geld weer terug kan komen. Dan is het wel financiën, maar dan is het geen financiën wat u als het ware kwijt bent. Maar daar hebt u veel meer slimme mensen voor zitten dan ik met die tweemansfractie, dat wil ik nog even gezegd hebben.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, de heer Peters doet hemzelf en de heer Franssen nu in ieder geval tekort. Want ik ben ervan overtuigd dat dat twee slimme mensen zijn, namelijk. Ja, ik denk dat het toch echt de verantwoordelijkheid is van de gemeente. En als het gaat over een garantstelling, dan gaat het ook weer over financiën. Dus ik snap uw oproep, maar daar gaan wij niet over. Dan heb ik deze gehad. En dan kom ik bij mevrouw Absil.

De voorzitter: Maar die is u voor.

Mevrouw Absil (CDA): Maar nu even inderdaad een vraag naar aanleiding van de bijdrage van collega Peters. Ik had deze motie ook financieel opgevat. Nu ik hoor dat dat ook anders zou kunnen, vraag ik mij af ... Want ook van de gemeente waar ik woonachtig ben weet ik dat er gewoon een financiële bijdrage gevraagd gaat worden. Dat gaat flink oplopen. Ik kan me wel voorstellen dat wij iets doen – en dan kijk ik naar collega Demollin - dat gemeenten die daardoor in financiële problemen komen, en hier wellicht daardoor onder verscherpt toezicht zouden komen, dat we daar iets mee doen. Want zo begrijp ik nu in tweede instantie de motie van de heer Peters. Dus het is misschien goed om daar ook op te reageren, want met deze inbreng van de heer Peters begrijp ik deze motie nu anders.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, daarvoor zal ik denk ik even in tweede termijn terugkomen. Want als het gaat over interbestuurlijk toezicht, dat is relatief onafhankelijk. Zit bij collega Demollin in de portefeuille. Dus de vraag is of ik er überhaupt zelf vanuit mijn rol iets over kan zeggen.

De voorzitter: Gaat u verder.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dan was ik bij mevrouw Absil, dat wel. En mevrouw Absil zei: alles wat je aandacht geeft, dat groeit. En ik heb er even over nagedacht en ik ga daar niet verder op in moet ik u eerlijk zeggen. Dan had u het over de vijf O's. En die heb ik kunnen volgen. De informele ouderenzorg, en volgens mij ging dat ook over datgene waar mevrouw Smeets het over had in relatie tot de mantelzorg. Daar heb ik denk ik een antwoord op gegeven. U brak nog een keer echt een lans voor het behoud van voorzieningen ook in de dorpen. En u vroeg nog specifiek naar een toezegging. Een toezegging die ik in de commissie natuurlijk ook al gedaan heb aan u, of wij via de regeling wijken en dorpen een vergelijkbare regeling hebben met het kader Leefbare Steden en Dorpen van collega Theuns. En u vroeg voor een individueel spoor. Dat vroeg u specifiek. En ja, die toezegging heb ik u in de commissie gedaan, en die kan ik hier vandaag gewoon herhalen. Dus, dat. U vroeg over het tegengaan van regeldruk. En daarvan zei u tegelijkertijd dat collega Kuntzelaers daar eerder vandaag al een toezegging over gedaan had. Dus collega Kuntzelaers heeft die al in uw richting gedaan. En volgens mij was het dat mevrouw Demollin daarmee aan de slag kon gaan. Dus dat is bij die.

Spreker [7:02:45]: <onverstaanbaar>

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja ja, want daar zat hij in. Als het ging over vrijwilligerswerk, toch?

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Ik help u even. Collega Kuntzelaers die zei namelijk ook dat dat in het actieplan vrijwilligers terugkwam. En dat dat terugkomt, en ik heb dat begrepen: besluitvormend naar de Staten. Waarvoor dank.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Nee, dat heeft collega Kuntzelaers niet gezegd, vanmorgen. Het is informerend in Q2.

Mevrouw Absil (CDA): Het zou mooi zijn, want dat is steeds waar de verwarring over ontstaat. Ik denk dat het heel goed zou zijn juist op dit thema wat zo breed leeft, om dat minimaal sonderend voor te leggen. Dus ik zou daar graag uw reactie op willen. Maar ik heb nog een paar meer dingen opgeschreven in uw reactie op mijn bijdrage. U zei net: dat individuele spoor, dat zeg ik u toe. Maar daar staat nog een vraag bij, en dat is de vraag: kunt u al iets zeggen over dat dat een vergelijkbare regeling wordt? Want je wilt niet – dat is de achtergrond van mijn vraag – dat je voor hetzelfde initiatief, waar je wellicht een subsidieaanvraag doet voor het fysieke spoor én voor het sociale-weefsel spoor noem ik dat maar even, twee totaal verschillende regelingen gaat krijgen.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik was net wat zuinig in uw richting, denk ik. Want ik gebruikte het woord 'vergelijkbaar' wel, maar u bedoelt daarmee volgens mij dat wij als Provincie uiteindelijk één Provincie zijn, en niet dat we een verkokering hebben. Dus er komt een vergelijkbare regeling. We gaan zelfs kijken of het niet mogelijk is om op sommige onderdelen één regeling te maken. Maar daarvoor moeten collega Theuns en ik nog verder werken aan de uitwerking. Maar die vergelijkbaarheid, die zit er zeker in.

Mevrouw Absil (CDA): Ja. Dan gaf u aan voorzitter, als ik nog mag?

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Absil (CDA): Want in de beantwoording zei u: de mantelzorg, dat heb ik net ook al bij collega Smeets besproken. Ik had daar wel wat expliciete vragen over. Want ik heb gesproken over de mentale gezondheid van jeugd die onder druk staat, eenzaamheid bij ouderen, en dat dat aan elkaar gekoppeld kan worden. Ik denk dan aan bijvoorbeeld maatjesprojecten, maar het kan ook bijvoorbeeld maatschappelijke stage zijn. Dus wat gaat dit College doen in dit kader en hoe zie ik dat in diverse aanpakken terug? Dat was eigenlijk concreet de vraag.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, mevrouw Absil vraagt naar de samenhang, en met name ook de samenhang in de uitwerking. Ik ben, wat zal het zijn geweest, een paar maanden geleden hier geweest bij de uitreiking van de prijs Onze Buurt. En de winnaar van de prijs Onze buurt, dat was uiteindelijk een aantal jongeren die juist in hun buurthuis ouderen hielpen met digitaal vaardig worden, en daardoor kwamen ouderen dus uit de eenzaamheid en jongeren participeerden daarin. Dat soort initiatieven, die omarmen we van harte. De precieze uitwerking van die regelingen komen nog naar u toe.

De voorzitter: Tot slot, mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Ik zou graag wat preciezer weten waar ik dat dan als Statenlid in kan terugvinden, in welke regeling, waar hebben we het over?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik heb nu heel eventjes het lijstje niet bij de hand, dat heeft u gekregen in de mededeling van collega Kuntzelaers, over alle kaders. Daar staat iets in over de aanpak voor vrijwilligers. Daar staat iets in over wanneer we terugkomen met een aanpak tegen eenzaamheid, tegen armoede en laaggeletterdheid. Die plannen staan erin. En volgens mij komen die al vrij snel naar u toe, via een mededeling portefeuillehouder of een informerend stuk.

Mevrouw Absil (CDA): Dat klopt, dat kan ik nalezen in het overzicht. Mijn zorg en mijn discomfort zit dat ik onvoldoende nu in staat ben om straks te checken, van: goh, daar zitten maatjesprojecten, kunnen aangevraagd worden. U zei net zelf, bijvoorbeeld de participatieregeling oude stijl, die is eigenlijk onvoldoende benut. Niet? Nou, dan heb ik u verkeerd begrepen. Ik hoor graag hoe het wel zit. In welke

regelingen komt dat terug? Want anders kan ik ook heel moeilijk als Statenlid mijn controlerende taak vervullen. Daar zoek ik naar.

De voorzitter: Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, de participatieregeling wordt voortgezet. De regeling waar ik het zojuist over had, dat was de regeling voor sport voor ouderen. Die werd onvoldoende benut. Dat is een andere regeling. Wij komen met een actieplan laaggeletterdheid, we komen met een plan voor vrijwilligers. Daar gaat u dat in teruglezen. En dan kunt u ook daar de controlevraag stellen.

De voorzitter: Dank u wel. Er is nog een tweede termijn. Gaat u verder.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dan heb ik denk ik mevrouw Absil gehad. Mevrouw Fischer had het over de financiële effecten, die ze graag hier in dit kader had willen zien staan. Ik denk dat die erin staan. Hoe wij omgaan met de € 27 miljoen intensiveringsmiddelen en hoe wij omgaan met de structurele middelen. Ik denk dat die in dit kader staan. Als u het hebt over de financiële effecten op de Limburgse samenleving, ja dan moet u toch ook echt de effecten van dit kader gaan afwachten. Want ja, dat zou te vroeg zijn om dat nu al allemaal te kunnen doen. Waar wij wel op hopen is dat wij, bijvoorbeeld via fondsen, een multiplier kunnen realiseren om met het kapitaal wat wij daarin stoppen ook een heleboel initiatieven mogelijk te maken waar ook andere partijen aan gaan bijdragen. Dat hopen we natuurlijk ook bij de wijkenaanpak voor elkaar te krijgen. Dat het niet alleen de Provincie is maar bijvoorbeeld ook de gemeente. En in samenwerking ook met collega Theuns bijvoorbeeld de corporaties. Of misschien de zorgverzekeraars. Om allemaal die stap naar voren te zetten. Dus dat het geld dat wij hier nu als Provincie in dit kader erin steken, dat dat een vliegwiel is voor een heleboel andere partijen in deze provincie om met ons mee in die aanpakken te participeren. Dan, volgens mij was het de heer Driessen, die had een ideologisch verhaal dat niet helemaal strookte met de bedoeling van dit kader, volgens mij. Maar de mening van de heer Driessen is natuurlijk uiteraard aan hem. En ik dank hem voor zijn bijdrage. En dat geldt voor alle collega's hier in de zaal. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik nu mijnheer Vaessen willen vragen om de vergadering voor te zitten.

Voorzitter Vaessen: De Gouverneur.

De Gouverneur: Dank u wel, voorzitter. Ik zou nog even terugkomen op de vragen rondom de politie. Feitelijk heeft namelijk de Gedeputeerde gewoon gelijk. Wij gaan als Provincie niet over de politiesterkte. Daar gaat de driehoek over, daar gaat de minister over. De inzet van de politie, daar gaat de commandant van de Eenheid Limburg over. Maar als u vraagt: u kunt als Provincie natuurlijk in het lobbycircuit ongelooflijk veel doen, dan ben ik het daar volkomen mee eens. En weet u van mij, en dat heb ik natuurlijk al veel vaker gezegd, dat we daar ook heel veel tijd aan spenderen. Met grote regelmaat zit ik samen met de politie, samen met de rechtbank, met de officieren van justitie, met de burgemeesters om tafel om dit echt zeer serieuze probleem, wat we echt hebben in de provincie Limburg, om dat aan te kaarten overal waar dat maar kan. En een van de onderwerpen waar we dat zien, en waar ik al diverse keren het kabinet over heb aangesproken, is inderdaad de rol van de wijkagent. Wat in het verleden de bedoeling was hoeveel procent hij in de wijk zou zijn, dat kan volstrekt niet worden waargemaakt, niet in Limburg maar ook niet in andere delen van het land. Dus we hebben samen een groot probleem. Want dat zijn de mensen die als eerste de signalen opvangen, die als eerste kunnen ingrijpen, die als eerste jongeren bij de kraag kunnen pakken waar het nodig is, opvoedend kunnen reageren et cetera, et cetera. Dus als de oproep nou is: blijf die lobby doorzetten in welke vorm dan ook ... En we doen veel meer dan alleen een brief schrijven, wij gaan ook met een heel pakket komen richting het kabinet wat wij aan Limburg nog veel meer nodig hebben dan alleen een uitbreiding van agenten. Want het heeft ook met opleiding te maken, het heeft ook met grensoverschrijdende samenwerking te maken, met bevoegdheden te maken et cetera. Dus ik zie het als een aansporing om daar

vooral mee door te gaan. En als daar ook nog een brief bij moet specifiek over de wijkagent, om daarin de burgemeesters verder te ondersteunen en de politie te ondersteunen, uiteraard ben ik daartoe bereid.

De voorzitter: Dan gaan we horen of dat is wat de heer Van Bijnen van u verlangt.

De heer Van Bijnen (PVV): Dank u wel, voorzitter. Goed om te horen inderdaad dat u in gesprek bent. Dat is ook juist de reden waarom wij denken: u bent ook onderdeel van het College, maar u heeft ook uw rijkstaken. U zit aan tafel. Het staat er ook, hè: in gesprek te gaan. Dat bent u al inderdaad, wat u aangeeft. Maar vooral dan specifiek straks in die aanpak, gebiedsgerichte wijkaanpak. U zit daar aan tafel. Straks komt er een selectie van wijken, die komt nog richting Staten. Daar gaan we het dan nog over hebben: criteria, én-én-én. Daar zou u ook uw rol kunnen pakken natuurlijk, aan tafel in gesprek met die driehoek, om aan te geven: Deze wijken gaan wij toevoegen. We hebben de gebiedsgerichte wijkaanpak. Zou u daar specifiek als politieleiding van Limburg dan ook echt de wijkagent, tijd voor willen laten maken? Want iedereen weet van het probleem. U weet van het probleem, degene waarmee u aan tafel zit weten van het probleem en toch, we schuiven met z'n allen naar elkaar, iedereen weet van het probleem, maar er gebeurt niks. En daarom denk ik van: als Limburg zouden we daar best wel een keer een voorbeeld in kunnen stellen dat in die specifieke wijken al, dat die wijkagent daar permanent de wijk in gaat. En niet dat hij daar aan tafel zit op het moment dat er weer een overleg is over die aanpak en weer hoort wat er allemaal speelt. En vervolgens de week erop weer vier nachtdiensten draait en geen tijd heeft om in zijn wijk fatsoenlijk te zijn, van de ene noodhulp melding naar de andere vliegt. Dat is niet die voelspriet die we willen hebben in de gebiedsgerichte wijkaanpak. En dat is eigenlijk specifiek de vraag aan u en aan dit College, om dat voor elkaar te gaan brengen. Dus daar hoop ik op, dat u daar in ieder geval in kunt toezeggen dat u daar alles aan gaat doen om dat voor elkaar te krijgen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Bijnen. De Gouverneur.

De Gouverneur: Ja, ik snap uw bezorgdheid en wellicht bijna ergernis. En ik denk dat iedereen hier in dit huis dat snapt. Alleen, over de specifieke inzet van de politie, hoe graag we ook zouden willen, daar gaan wij dus echt niet over. En natuurlijk heb ik het er met de commandant met grote regelmaat over. Natuurlijk hebben de burgemeesters dat ook. Want u heeft natuurlijk inhoudelijk hartstikke gelijk, dat als je een wijkgerichte aanpak zou willen hebben, dat de wijkagent daar een cruciale rol heeft. Maar wij krijgen het echt niet voor elkaar om binnen veertien dagen tien bussen met nieuwe agenten naar Limburg te krijgen. Dat weten we samen ook. Dus vandaar dat ook een heel plan van aanpak wat we allemaal nodig hebben, dat we dat ook samen met al die partners aan het maken zijn, om bij straks het nieuwe kabinet ook echt neer te leggen: we hebben dit nodig! En de politie heeft het nodig om die cruciale rol in de wijken te kunnen spelen. Want als de politie straks totaal afwezig zou zijn, dan heeft deze Gedeputeerde het erg moeilijk met de wijkaanpak. Want het is een belangrijk element. Alleen, wij gaan er niet over. Dat wil niet zeggen dat we het niet continu op tafel gooien. Dat kan ik u wel toezeggen.

De voorzitter: Mijnheer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, nog één vervolgvraag/opmerking. Want ik vraag inderdaad niet of u bussen gaat regelen vanuit Den Haag of ergens vandaan met nieuwe wijkagenten, waar dan ook vandaan. Maar de wijkagenten bestaan. Die functies bestaan, ze zijn toegedeeld allemaal. Maar puur om de eenheidsleiding van Limburg aan te geven van: laat die wijkagent dan ook daadwerkelijk zijn rol nemen, want ze zijn er. Het is niet zo dat we die bussen moeten laten aankomen. Ze bestaan. Maar laat hun hun werk doen, dat is de oproep.

De voorzitter: Dank u wel.

De Gouverneur: Ja ik zeg al, ik snap nog steeds wat u bedoelt. Maar uiteindelijk is het aan de politieleiding om keuzes te maken. En ik vind het buitengewoon lastig. Ik kan niet op de stoel van de commandant zitten als er drie, vier heel spannende, belangrijke dingen gebeuren waar hij zijn mensen naartoe stuurt. En voor de agenten geldt ook maar: ze kunnen maar één keer hun tijd indelen. Dus ik snap uw bezorgdheid. Die bezorgdheid geef ik door, maar ik ga niet op de stoel van de commandant zitten.

De voorzitter: Oké. Vraag van de heer Peters.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Als je het woord 'wijkagent' verandert in 'wijkboa', dan zouden wij er wel over kunnen gaan. Is dat een overweging waard om daarover na te denken? Want een boa, weet ik vanuit de gemeente, dat wordt vanuit de gemeente aangestuurd. Dus ik probeer even in de lijn van uw doelstelling: we willen iets, maar we gaan niet over wijkagenten. Maar als je er wijkboa van maakt bij wijze van spreken, dan gaan we er wel over. Dan hebben wij de leiding en dan sturen wij die aan. Ik geef het maar even aan. Ik probeer even mee te denken met uw doelstelling. Dus ik zou graag van, in dit geval de portefeuillehouder willen vragen: zou dat een optie kunnen zijn, een wijkboa? Want een wijkagent, dat snap ik, daar gaat u niet over. Daar gaan wij allemaal niet over. Maar wijkboa gaan we wel over. Dus het zou een overweging kunnen zijn om eens anders te denken, om óm te denken. Elke Limburger telt.

De voorzitter: Een reactie van de Gouverneur.

De Gouverneur: Ik hoor hier duidelijk een Statenlid die ook gemeenteraadslid is, want over de boa's gaan de gemeenten. En u zegt: wij gaan erover. In dit huis gaan wij er niet over. Daar gaan de gemeenten over. Maar als u bedoelt te zeggen: in de gesprekken met gemeenten zouden ook boa's een rol kunnen spelen in de wijkaanpak, ja dat lijkt mij evident een heel goede suggestie. Die geef ik de Gedeputeerde dan wel mee, die zal het vast wel meenemen in de gesprekken met de gemeenten.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Dat is wat kort door de bocht: 'in een gesprek met de gemeenten'. Dan moet u ook daar de financiële verantwoordelijkheid voor durven te nemen. U kunt niet roepen 'we willen wijkbeheer' en vervolgens zeggen: we gaan met de gemeenten praten. Dan legt u het weer daar terug. Dan heeft deze discussie geen zin.

De voorzitter: Dat is dan een vraag die straks naar Gedeputeerde Van Caldenberg gaat.

De Gouverneur: Dank u wel voorzitter, u bent goed in vorm.

Voorzitter, de Gouverneur: Daarmee zijn we aan het einde van de eerste termijn van uw Staten. En op verzoek van mevrouw Fischer schors ik de vergadering tot 17.00 uur en dan gaan we verder met de tweede termijn. Vergadering geschorst.

[SCHORSING]

Begin deel 4

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de tweede termijn inzake beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid en ik geef als eerste, in tweede termijn het woord aan mevrouw Jetten namens GroenLinks.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt voor het beantwoorden van de vragen. Ik heb niet heel veel meer. Bedankt ook voor de reactie op onze motie, die we hebben aangehouden. Maar ik wil toch nog even mijnheer Van Bijnen van de PVV beantwoorden, wat hij vroeg. In de motie gaat het over bestaanszekerheid en leefbaarheid. Bestaanszekerheid is voor ons echt de financiële middelen. Dus heb je voldoende geld voor wonen, eten, je energierekening, maar ook kun je mee met een schoolreisje, kun je een zwemdiploma behalen als kind, is daar geld voor, maar ook de contributie bijvoorbeeld, als je bij een vereniging wil zijn. En leefbaarheid is meer sociaal. Dat is echt de aantrekkelijkheid van de leefomgeving, een gebied, een gemeenschap om in te wonen, leven, sporten, elkaar ontmoeten, spelen, buiten spelen, elkaar om hulp vragen. Dat heeft dus ook met veiligheid te maken en vaak zie je in de praktijk dat die twee dingen samengaan of samen afglijden, zou ik bijna willen zeggen.

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel voor de toelichting, maar dat stuk begreep ik alleen. Hoe wilt u dat meenemen in de kaarten? Want u benoemt onderin in het dictum, daar staat een <onverstaanbaar> maar wat wilt u nu specifiek in de kaart, zeg maar?

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, precies. Mijn voorstel zou dan zijn om bij het dictum, maar goed, de motie is inmiddels aangehouden. Dat is een beetje mosterd na de maaltijd, maar om bijvoorbeeld daarnaast de situatie toe te voegen met betrekking tot bestaanszekerheid/leefbaarheid, een kaart. Ja? Oké. Dat was mijn reactie nog op de PVV. Dan had ik nog een vraag bij het Volwassenfonds Sport en Cultuur, ik had aan de Gedeputeerde, de Gedeputeerde had gezegd dat hij dat dan wil bekijken na 2025. Is het goed dat ik dat als een toezegging mag noteren? Ja, ja. Hij reageert lachend. Daar komt u op terug in de tweede termijn, denk ik?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Dat beantwoord ik dadelijk.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Oké. Hij beantwoordt dat dadelijk. Goed, dan wachten we heel even. En wij hadden nog een vraag over de dak- en thuislozen, om te kijken of we daar iets konden doen, bijvoorbeeld op het gebied van een conferentie, omdat we met name met dit probleem van die dak- en thuislozen worstelen en ook daarbij nadrukkelijk de rol van werkgevers mee te nemen. Daar had ik nog geen antwoord op gekregen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jetten. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Smeets, namens de SP.

Mevrouw Smeets (SP): Kleine beentjes, voorzitter. Het doet mij oprecht goed dat er zo'n brede steun is in de Staten om onverminderd te blijven investeren in het realiseren van onze trendbreuk. En mijn verhaal was en is persoonlijk. Maar het is ook niet zielig. Het is een voedingsbodemp geweest voor mijn rechtvaardigheidsgevoel en ook mijn strijd lust, om verandering te bewerkstelligen. De wijkgerichte aanpak verdient het ook dat er breed gekeken wordt naar wonen, werken en de leefomgeving en de aanpak van criminaliteit. Daarom onderschrijven wij ook het belang van de politiecapaciteit en de wijkagent. Maar ik heb er echt het volste vertrouwen in dat onze gouverneur iedere dag daar werk van maakt. En dan sport en bewegen, voorzitter. Wij zijn voor breedtesport en zijn blij dat we ook de infosessie gaan ontvangen over de sporttakplatforms. We hebben gekozen om sport en bewegen onderdeel te maken van dit kader, juist ook omdat de samenhang zo ontzettend van belang is. We moeten dat vooral gaan doen, want ik kan niet wachten totdat er een heel mooie sporttakplatform zwemmen komt. We steunen de

gewijzigde PVV-motie sporttakplatforms, want ik heb wat goed te maken met mijnheer Van Bijnen, omdat de voltallige SP-fractie de vorige keer uw motie niet heeft gesteund, maar dat was een ongelukje. Dus foutje. Dat gaan we dus nu wel doen. We willen ook niet wachten op apart sportbeleid, omdat voor ons alles hierin al is benoemd. Ik ben ook heel blij met zulke brede steun voor ons ziekenhuis. Wauw, echt fantastisch. Nu de regietafel nog en nog veel belangrijker, Zuyderland, in het maken van de juiste keuze voor zowel de Westelijke- als de Oostelijke Mijnstreek. De VVD zei in het kader van de lege magen dat we af moeten van de inkomenspolitiek. Maar we moeten toch echt erkennen dat inkomen een hele belangrijke rol speelt of eigenlijk het niet hebben daarvan, in deze aanpak. Laten we vooral aan de slag gaan, want onze jongeren en inwoners kunnen niet wachten.

De voorzitter: Ja, ga uw gang.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, ik werd even getriggerd. Ik denk dat we een beetje wel in dezelfde lijn liggen. Daar zijn we al in de commissievergadering achter gekomen. Maar bent u het met de VVD eens dat ook bij de middeninkomens ook kinderen zijn die een lege maag hebben?

De voorzitter:...

Mevrouw Smeets (SP): Ja, voorzitter. Dank u wel. Absoluut. Zelfs heel veel mensen die werken, kunnen gewoon niet rond komen, dus wat mij betreft ben ik het helemaal met u eens.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koopman. Gaat u verder.

Mevrouw Smeets (SP): Ik was al klaar, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Smeets. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jenneskens, namens D66.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter. Ik blijf even wat vragen stellen over sport, want we hebben gekeken naar onze motie. Als ik de mededeling portefeuillehouder nog eens een keer heb gelezen, dan staat daar dat er een overgangsregeling is, waarin de bestaande opdracht van de sporttakplatforms leidend blijft. Er komt een nieuwe regeling omdat die anders moet worden ingevuld. Dat betekent dus dat we daadwerkelijk de opdracht van die sporttakplatforms wel degelijk gaan wijzigen en iets anders gaan doen. En dat staat niet duidelijk in het stuk. En in dit kader staat dan wel dat er een rol is weggelegd bij het bevorderen van sport en bewegen voor alle inwoners van Limburg, maar dat is echt iets heel anders. Mijn vraag aan de Gedeputeerde is dan ook heel concreet. Klopt het dat de opdracht aan de sporttakplatforms fundamenteel wijzigt? En misschien belangrijker nog wel, want die keuzes lezen wij niet in dit kader, waar stopt u nu mee? Goed. Voorzitter, dan ten aanzien van de motie over de spoedzorg. Daar worstelen wij mee, want D66 is er voor de allerbeste zorg, juist ook in de Mijnstreek, maar we kunnen tekorten die er zijn aan mensen of gespecialiseerd personeel niet zomaar oplossen. Nu niet, en ook niet voor de toekomst. En als we hiernaar kijken dan zouden we een rol kunnen hebben in het geven van subsidie of wat dan ook, maar als daarmee het probleem niet is opgelost, levert dat uiteindelijk geen bijdrage aan die goede zorg. Dus wij denken dat we de motie zoals die er nu ligt wel kunnen steunen, in de strekking dat het erom gaat dat de regio aan boord is, maar als de regio iets anders wil en de scenario's worden uitgewerkt en er uiteindelijk een haalbare keuze gemaakt moet worden, vragen wij ons wel af in hoeverre de regio en zo'n regietafel er dan uit gaan komen. Dus onze moeite zit erin dat er serieus onderzoeken onderliggen en wij niet beslissingsbevoegd zijn. We denken wel dat het goed is dat het gesprek tussen de regio hierover een goede vorm krijgt. Ja voorzitter, en dat was het voor mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jenneskens. Dan geef ik nu het woord aan de heer Blijlevens. Geen behoefte aan. Mevrouw Boven? Ook geen behoefte in tweede termijn. Mevrouw Koopman? Aan u het woord.

Mevrouw Koopman (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ja, ten aanzien van de motie over het ziekenhuis, de spoedeisende zorg. Ja, wij zijn het echt lang niet met alle overwegingen eens. We begrijpen echt wel het doel, maar we vinden dit eigenlijk niet het middel. We gaan hier gewoon niet over. Eigenlijk deel ik precies wat mevrouw Jenneskens ook zo mooi omschreef. En wij zeggen ook, ja als je naar die overweging kijkt, één van die overwegingen, met spoedzorg, daar los je die achterstanden niet mee op. Maar goed, wij zijn wel geneigd om te gaan steunen.

Gelach vanuit de zaal.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja. Het kan verkeren. Oké. Wij zijn wel ook blij hoor, dat er enige wijziging heeft plaatsgevonden, maar oké. Nogmaals, we vinden het heel vervelend als we dus op de stoel van iemand anders gaan zitten en daar zijn we gewoon eigenlijk altijd principieel op tegen. Dan de volgende motie. Motie 3050, willen we heel graag vragen aan de portefeuillehouder via u voorzitter, of hij nog eens wil toelichten wat dit zal toevoegen, deze motie. 3050, Limburg verdient serieus sportbeleid. De motie 3051, de wijkagent terug in de wijk. Vanwege de geest van deze motie en het thema veiligheid, wil de VVD steunen. En ja, als je toch ook in het ene niet consequent bent, dan kun je dat in het andere ook wel weer zijn, dus ach ja. Dan gaan we verder. Even kijken. O ja, dan hadden we nog die van de aanvullend subsidie criterium sporttakplatforms, motie 3052. Ja, ook daar wederom de vraag aan de portefeuillehouder, wat voegt het toe? Even kijken. Dan hadden we volgens mij alleen nog van de heer Peters, motie Jeugdzorg. Ja, daar gaan we ons toch echt niet met het gemeentelijke beleid bemoeien en in dit kader dan tegen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Wolters, namens de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank, voorzitter. Wij hebben de Gedeputeerde gehoord. Hij vroeg iets aan mij en deze keer zullen we daar gehoor aan geven, in het belang van ons Limburg. Dat betekent dat we in de motie een kleine aanpassing hebben gedaan. Ik zal deze zo meteen nog naar de griffie verzenden. Het is dat wij als Provinciale Staten uitspreken dat zowel in de Oostelijke- als in de Westelijke Mijnstreek sprake dient te zijn van volwaardige, toegankelijke en complete spoedzorg en intensief care units. Daarbij verzoeken we het College een lobby naar het Rijk en betrokken partners te starten waarbij het belang van volwaardige complete spoedzorg en ic-zorg wordt benadrukt voor de Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek en binnen de mogelijkheden van het College alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat beide locaties van Zuyderland volwaardige en complete spoedzorg en ic's kunnen behouden. Dat was in ieder geval de aanpassing van de motie. Ik ben verheugd om te zien dat wij een zeer brede steun hebben voor deze motie met de Partij van de Arbeid, de SP, de PVV, JA21, GroenLinks, Horizon, BBB, 50PLUS, LOKAAL-LIMBURG, Forum voor Democratie en het CDA, als ondertekenaars. Ik hoor net dat ook D66 en de VVD schoorvoetend, maar toch hun steun uitspreken en ik herken ook hun zorgen, daar niet van, maar dit is zo'n belangrijk onderwerp en ik ben blij om te zien dat dit zo breed gesteund wordt. Vervolgens had ik beloofd aan de heer Van Bijnen, dat ik terug zou komen op de visie van de sporttakplatforms. Daar worstelen wij een beetje mee, want de motie van de PVV, die erkennen we en die steunen we daarin ook, dat daarbij een extra criterium wordt toegevoegd, maar bij de motie van D66 worstelen we ook een beetje. Ik vind het lastig om daarvan te bepalen wat daar de uitwerking van is in dit kader. Ik zou daarop graag ook een reflectie willen hebben van de Gedeputeerde alstublieft. En dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wolters. Dan kijk ik even naar de heer Van Bommel. Aan u het woord, namens de fractie van BBB.

De heer Van Bommel (BBB): Dank u wel, voorzitter. De BBB gaat bij een aantal moties voor- en tegenstemmen. Daar komt u dadelijk wel achter. Het enige wat wij wel willen zeggen, toen wij hier startten in deze Statenzaal kregen wij op onze falie, zal ik maar zeggen, dat wij onze moties niet op tijd hadden ingediend. Toen hebben wij als BBB het boetekleed aangetrokken, meermaals excuses gedaan en wat schetst onze verbazing, dat op dit moment ook jullie eigen, diegene die ons toen hebben verweten, nu zelf ook met de moties vrij laat bij ons terechtkomen. Dus we zullen toch bij sommige moties ja stemmen, maar in het vervolg graag alstublieft op tijd de moties binnen, want dan kunnen we ze binnen de fractie ook goed behandelen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Bommel. De heer Van Bijnen aan u het woord, namens de PVV.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Ik zal heel kort zijn. In ieder geval de motie sport, daar werd net al over geworsteld. Ook een mooie sport. Die hebben we aangepast inderdaad, ook op aangeven vanuit het College, wat is dan nu wel mogelijk, want wij vinden het als PVV van belang dat er direct mee aan de slag wordt gegaan, dus we hebben het nu aangepast, zodat in ieder geval het criterium in de subsidieregeling wordt opgenomen. Die heeft als het goed is iedereen nog gezien. Daar moet ik wel even bij zeggen dat bovenin bij de titel nog een s erbij moet staan, dus sporttakplatforms. Dat is online toegevoegd, hoor ik net. Allemaal geregeld. Een stukje motie van de wijkagent. Dank voor de toelichting. Wij dienen het gewoon in, om te zien wat er gaat gebeuren vanuit de Staten. Natuurlijk ook, het is inderdaad een oproep aan u als College en u als gouverneur inderdaad, om het Rijk daarvan op de hoogte te brengen, van de problematiek en inderdaad om toch bij de gebiedsgerichte wijkaanpak die wijkagenten te betrekken. Dus wij denken zelf dat het niet heel moeilijk uit te voeren is. Misschien wel een van de makkelijkste moties die dit College heeft op dit moment. Dus we zien ook niet de reden waarom die niet uitgevoerd zou kunnen worden. Dan het stukje inderdaad, de volwaardige basiszorg in Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek. In de eerste termijn niks over gezegd, maar uiteraard vinden wij als PVV het van belang dat in beide plaatsen inderdaad die volwaardige zorg ook blijft draaien. Die hebben we als PVV zijnde ook uiteraard mee ingediend. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Bijnen. Dan geef ik het woord aan de heer Peters namens LOKAAL-LIMBURG.

De heer Peters (LOKAAL-LIMBURG): Dank u wel, voorzitter. Ik had mij voorgenomen om deze mooie dag niet te laten verzieken door wat opmerkingen die ik niet kan plaatsen. Als iemand zegt, wij bemoeien ons niet met de gemeente, in dit geval de VVD, dan moeten ze het stukje wat wij veranderd hebben nog even goed lezen, want in gesprek gaan, betekent niet dat je je ergens mee bemoeit. Je kan ook in gesprek gaan om steun te verlenen aan de situatie waar we met zijn allen in verkeren, want uiteindelijk is de Provincie het hoofd van de gemeenten en vind ik het een beetje kort door de bocht om te zeggen, wij bemoeien ons daar niet mee. Dat begrijp ik ook nog wel, bij wijze van spreken, maar we hebben het in ieder geval zodanig veranderd, dat we daar voor de rest geen kwaad mee kunnen. Maar het zou ook steun kunnen zijn aan al die gemeenten die met dat probleem zitten. Voor de rest kan ik alleen maar zeggen, bedankt voor de antwoorden. De ene portefeuille was daar wat duidelijker en feller in en de andere iets minder duidelijk, bij wijze van spreken. In die volgorde moet ik dat dan ook even zeggen. Ik ben ook een beetje teleurgesteld door wie niet meeleeft met de situatie die er is, want dat staat eigenlijk in uw eigen programma Elke Limburg telt! Dus ik zou ook bijna zeggen als het om deze sector gaat, ligt daar ook voor u een stuk verantwoordelijkheid, ook al gaat u daar niet over. Het kan ook zo zijn dat u steun verleent aan de gemeenten die daarmee allemaal te maken hebben. Het zijn er 31 en de sub-vergadering van vanavond is afgelopen. Er ligt nog stuk voor 31 gemeenten en ik vind toch dat u op een of andere manier coöperatief mee moet denken met die gemeenten, want uiteindelijk is het toch hun zorg en hun zorg zou ook onze zorg kunnen zijn. Daar wil ik het mee zeggen en bedankt voor die sjoene daag en hopelijk gaon veer meer Limburgs kallen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Peters. Dan geef ik het woord aan mevrouw Absil, namens het CDA.

Mevrouw Absil (CDA): Dank u voorzitter. Ik zou graag in de tweede termijn wat scherpte willen krijgen in een aantal vragen die ik gesteld heb. Ik hoorde een andere toezegging in dit kader als in het kader kunst en cultuur, wat betreft hoe u terug kunt naar de Staten bij het vrijwilligersplan en die regeldrukcheck, die wij gevraagd hebben. Ik zou dan ook willen voorstellen dat u dat sonderend naar ons terugbrengt. Dan hebben we een mooi gemiddelde. Dus niet informierend, niet besluitvormend, maar sonderend. Het is een nieuw onderdeel uit het beleidskader. Het gaat over beide beleidskaders. Dan stelt u ons als Staten maximaal in staat om daar nog wat te kunnen vinden. Daar zou ik graag een toezegging op hebben.

Het tweede punt is het feit dat er zoveel ouderen in onze provincie komen. De dubbele vergrijzing. Daar schrijft u ook over in uw kader. Ik heb daar deels mijn zorgen over geuit. Ik heb ook om reflectie gevraagd op dit punt en ik zou een iets uitgebreidere reflectie van u willen en ook de toezegging, heel concreet, want ik vraag ook om dat koppelen van jong en oud in die aanpak eenzaamheid te verwerken, dus daar zou ik graag een concrete toezegging van u op hebben. Dan gaan we naar de sport, sport en bewegen. Ik heb collega Jenneskens net een aantal vragen horen stellen. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar de beantwoording. Het lijkt er nu op dat wij wel degelijk een flinke koerswijziging gaan maken. Dat staat onvoldoende scherp in het stuk. Ook daarvan zeggen wij, in de motie hebben we dat gezegd, dat zou in de ideale wereld besluitvormend moeten zijn. U zegt daarvan, dat gaat niet lukken want die sportakplatforms moeten door. Daar zijn wij bijzonder gevoelig voor, want wat wij hier ook zeggen, het moet wel praktisch werkbaar zijn. Dus ook op dit punt zou ik graag uw reflectie horen, wat als dat sonderend terug zou kunnen komen?

De voorzitter: Er is een vraag van mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik weet eigenlijk niet of we nog mogen wijzigen na de tweede termijn? Als ik het nu in een vraag aan mevrouw Absil, mijn mede-indiener verpak. Volgens mij hadden wij het daarstraks over dat we de uitgangspunten voor de sportakplatforms graag sonderend zouden willen en die overigen ook, maar die van de sportakplatforms hebben de meeste spoed, volgens mij. Dus, zijn wij het daarover met elkaar eens. Wilt u dan even aankondigen dat er een gewijzigde versie...

Mevrouw Absil (CDA): Wij zijn dat hartstikke met elkaar eens en volgens mij hebben wij de kans nog om zo meteen te schorsen en nog een gewijzigde motie in te dienen. Volgens mij kan dat gewoon. Ik kijk even naar de voorzitter, want die kans kreeg ik straks ook.

De voorzitter: Het kan gewoon ter plekke gewijzigd worden en rondgestuurd worden. Hij is nu aangekondigd.

Mevrouw Absil (CDA): Super.

De voorzitter: Om maar even praktisch te blijven met elkaar. De heer Van Bijnen heeft ook nog een vraag,

De heer Van Bijnen (PVV): Dan is dit eigenlijk overbodig. Maar goed, de voorzitter heeft antwoord gegeven, want anders wilde ik vragen of u niet kunt meegaan met onze motie, die meteen iets kan doen in die subsidieregeling natuurlijk. Ik snap dat uw vraag met de motie anders is, want u wilt meer kaderstellend zijn.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, wij zouden heel graag en dat maakt uw motie een beetje lastig en wat ons betreft prematuur, want wij zouden dit graag in het grotere geheel bezien. Wij kunnen ons namelijk niet voorstellen dat wij niet zouden willen wat uw ambitie is, dat die sportakplatforms ook voor meer bewegen en meer sportdeelname gaan voor alle Limburgers. Maar als dat dan zou willen zeggen, dus wij horen heel graag de consequenties van de keuzes die wij hier maken en dat kan als wij sonderend inbreng kunnen leveren. En ook even afhankelijk van de beantwoording van het College, gaan wij wel of niet met uw motie

mee, maar we zouden nog liever hebben dat die eigenlijk aan de orde komt als we het daar als Staten over kunnen hebben.

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel. Inderdaad. In het vervolg dan een opmerking, mocht die sonderend terugkomen, dat is natuurlijk ook onze wens, maar we hadden liever gezien inderdaad dat het in het kader als was vastgelegd. Dat is dan nu niet, maar dat kunnen we in ieder geval...

Mevrouw Absil (CDA): Ja, wat ons betreft gaan we dat repareren in een sonderende sessie.

De heer Van Bijnen (PVV): Daar zijn we dan zeker aanwezig.

Mevrouw Absil (CDA): Misschien gelijk ook op de andere motie reagerend die u heeft ingediend, wat betreft de wijkagenten in de SES-aanpak. Wij hebben ook bij die sessie gezeten. Wij denken dat het een zeer waardevolle aanvulling is, als de wijkagent er meteen bij is. En wij willen uw motie steunen omdat wij de geest van uw oproep steunen, ook al kan dat technisch gezien misschien lastig. Maar met die intentie willen graag uw motie steunen. Dan hebben wij nog een motie van LOKAAL-LIMBURG. De motie Jeugdzorg in Limburg staat op omvallen. Even los dat dit niet voor alle jeugdzorg geldt, zien wij wel degelijk ook dit probleem en de financiële lasten die bij gemeenten komen te liggen. Wij horen graag zo meteen of dit ook daadwerkelijk van invloed kan zijn op bijvoorbeeld hoe wij met het verscherpt toezicht naar gemeenten omgaan, als zij daadwerkelijk echt in de problemen gaan komen. Wij horen ook graag de reflectie van het College op de veranderde motie, want wij denken dat wat hier staat, kunnen wij wel degelijk steun uitspreken naar gemeenten, de lobby naar het Rijk opstarten en wellicht inderdaad op die manier ook iets kunnen bereiken.

Ik ga even kijken of ik alle moties heb. En dat is zo. Nee. Ik mis nog de motie, de reactie op de motie Volwaardige basiszorg in Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek. Ik denk dat collega Jenneskens en Koopman net heel mooi verwoorden, de worsteling die wij ook hebben doorgemaakt. En toch hebben wij ervoor gekozen om onze naam onder die motie te zetten, omdat wij denken dat het signaal wat hiervan uitgaat, dat de gemeenten aan tafel moeten zitten. Het belang van die zorg in de regio willen wij hiermee mee ondersteunen. Dus wij delen de zorg en het discomfort zeker op sommige overwegingen, maar wij kunnen het dictum met deze intentie steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Absil. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Fischer namens de fractie van 50PLUS.

Mevrouw Fischer-Otten (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Ik wil het ook heel eventjes over de moties hebben, want ik had het net te laat gedaan. Dus ik wil er geen stemverklaring voor afgeven. De motie 3049 over het maatschappelijke draagvlak dienen we mee in. Dus dat steunen we zeker ook. De motie Limburg verdient serieus sportbeleid, dat verdienen ze, zeker, maar voor ons is het nog te vroeg. Als ze het aanhouden, dan kunnen we het misschien naderhand wel doen, maar voor nu, doen we het eventjes niet. We gaan dus niet akkoord. Dan hebben we de wijkagent. Die snap ik. Maar het kan niet wat er eigenlijk gevraagd wordt, ook al is hieraan iets veranderd. Maar we vinden het sympathiek, maar we steunen het nu niet. Dan de motie 3052, daar zijn we gewoon voor. En de motie van mijnheer Peters, daar hebben we, ook dat snappen we, maar ik denk dat als we doen wat we mogen doen, dan hebben we eigenlijk veel werk te doen en wie weet, komt het straks nog op een andere manier terug, maar wij zien niet in dat dat kan, alhoewel we wel snappen wat mijnheer Peters bedoelt. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Fischer. Tot slot kijk ik even naar de heer Driessen. Geen behoefte aan. Dan schors ik de vergadering voor enkele ogenblikken, zodat mevrouw Jenneskens de gelegenheid heeft om te zorgen dat de gewijzigde motie waarvoor ik gelegenheid heb gegeven, rond is gedeeld en ook

de Gedeputeerde kennis kan nemen van de laatste wijziging van die motie, want anders reageert hij dadelijk op een verkeerde motie. Ik schors de vergadering totdat die motie is rondgedeeld. Blijft u vooral in de zaal, want het gaat niet lang duren.

[SCHORSING]

De voorzitter: Ik heropen de vergadering met het verzoek aan mevrouw Jenneskens om even het gewijzigde dictum voor te lezen. U heeft het allemaal nu gekregen, maar dan is het ook voor de kijkers thuis of wie dan ook, dat ze weten wat er gewijzigd is.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, de gewijzigde motie is: Roepen het College van Gedeputeerde Staten op: de concrete uitwerking van de ambities voor sport, inclusief de uitgangspunten voor de sporttakplatforms in Q2 sonderend voor te leggen; De uitgangspunten voor sport- en beweegbeleid, waaronder de drie lokale sportakkoorden en steunfunctie sport, nader uit te werken tot een plan en dit voorafgaand aan de behandeling van de begroting van 2025, ten minste sonderend voor te leggen aan Provinciale Staten.

De voorzitter: Dank u wel. Dit betrof de gewijzigde motie 3050, Limburg verdient serieus sportbeleid. Dat even voor de duidelijkheid. Ik kijk even naar de Gedeputeerde of hij in staat is te beantwoorden en te reageren. Dat is het geval. Dan geef ik u nu het woord.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, dank u wel. Er waren nog enkele vragen gesteld in tweede termijn. Mevrouw Jetten vroeg nog naar dak- en thuislozen. Ja, dat is echt de bevoegdheid van de gemeente. Dus zij zijn daar ook mee bezig.

Als het gaat over, u vroeg, is het een toezegging over de sport, het Volwassenfonds Sport en Cultuur, is dat een toezegging? Volgens mij gaan we gewoon regulier een evaluatie doen en dan komt daar iets uit. Mocht daar iets uit blijken, dan gaan we daarmee aan de slag. Even kijken, ja. Even kijken, dan mevrouw Absil. Ja, het is geen toezegging, als u dat bedoelt.

De voorzitter: Ja, het is nog niet duidelijk genoeg, volgens mij, aan de reactie van mevrouw Jetten te zien en de gezwinde spoed waarmee zij naar de microfoon komt.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Wacht even, het is gewoon een reguliere evaluatie en komt daar iets uit, dan gaan we daarmee aan de slag. Dat betekent dat u alle mogelijkheden onderzoekt, dus ook of er eventueel, wat er nodig is, of dat eventueel budget is, of andere zaken, vanuit de Provincie, om te kijken of dat nodig is om gemeenten ook in de toekomst over de streep te trekken?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, in de richting van mevrouw Jetten, wij zullen tegen die tijd bekijken wat er nodig is. En of dat dan nodig is, of niet, dat moet dan blijken uit de evaluatie. Kijk, op het moment dat ik nu een toezegging zou doen, dan zou je al in de situatie komen dat je het eigenlijk financieel al vastlegt en dat is denk ik, op dit moment nog niet relevant, of nog niet verstandig.

De voorzitter: Mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dan heb ik nog een vervolgvraag, voorzitter. U gaat die evaluatie natuurlijk doen met dat Volwassenfonds. Komt u daar dan ook op terug bij PS of middels een brief, of?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Nou, we komen daar op de eerste plaats bij het Volwassenfonds op terug.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, nee. Dat snap ik, ja.

De voorzitter: Maar de vraag is ook of u ook de Staten nog hierover zou kunnen informeren.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, dat kan. Als mevrouw Jetten dat graag heeft.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Dat heeft mevrouw Jetten graag, dank u wel.

De voorzitter: Dan heeft u toch een toezegging. Gaat u verder.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, dan, we zijn toch bij de toezeggingen, in de richting van mevrouw Absil. Zij vroeg de toezegging, want mijn collega Kuntzelaers had informierend gezegd en dat had ik zojuist ook gezegd. We hebben het daarover nog een keer met elkaar gehad. **We zouden kunnen zeggen dat we dat sonderend gaan doen, wat u vroeg. In de realiteit betekent dat wel dat dit dan in de tijd iets later wordt en dat betekent dus dat het actieplan vertraagt. Dus dat is even, zeg ik ook maar in uw richting, de afweging die u dan daarin maakt. Wat mij betreft en ook collega Kuntzelaers, zouden we dat sonderend kunnen doen. Ik zie mevrouw Absil even knikken, dat zij dan ook accepteert dat het daarmee vertraagt. Oké. Dan voorzitter, heb ik dat toegezegd.**

Even kijken, dan vroeg zij een toezegging of er een koppeling zit tussen jong en oud, als het ging over eenzaamheid, als ik mij niet vergis. Dat zit volgens mij wel in het plan, dus dat kunnen we toezeggen, maar dat komt daaraan dan tegemoet.

Even kijken, u vroeg een reflectie op de dubbele vergrijzing. Ja, mensen worden nog meer ouder en er komen nog meer ouderen. Dat betekent dat de mensen die voor die ouderen moeten gaan zorgen, ook wat ouder worden. We hebben daar, als het goed is, heel veel aandacht voor en we moeten zo veel mogelijk doen om ervoor te zorgen dat onze ouderen ook gezond fysiek oud kunnen worden en zo veel mogelijk activiteiten, ook voor die ouderen organiseren.

Even kijken. Dan denk ik dat ik ga beginnen in de richting van de heer Van Bijnen, met betrekking tot de motie over de sporttakplatforms. Die is gewijzigd en in die zin kunnen we die motie dus oordeel Staten geven. De andere motie en dat is de motie over de wijkagenten, in de richting van de heer Van Bijnen. Ik pak hem er even bij. Kijk, vanuit dit kader gaan wij de eerste bullet van het dictum doen. Vanuit de verantwoordelijkheid van de gouverneur en als we het zo mogen lezen dat we een brief kunnen sturen waarin dit staat, eigenlijk datgene wat de gouverneur eigenlijk al constant doet. Als we het zo zouden mogen lezen, vanuit die rol, vanuit die verantwoordelijkheid en de beperkte bevoegdheid die we daarbij hebben, want dat is niet onze rol, dan zouden we ook deze motie oordeel Staten kunnen geven, als we het zo mogen lezen, zeg ik dan maar even in de richting van de heer Van Bijnen. Hij steekt zijn duim op.

De heer Van Bijnen (PVV): *Onverstaanbare reactie.*

Gedeputeerde Van Caldenberg: O, u heeft geen interrupties meer.

De heer Van Bijnen (PVV): *Onverstaanbare reactie.*

De voorzitter: Wat zijn we toch streng hier.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ik kan het nu niet meer ontraden, natuurlijk. Nee. Maar dan kunnen we ook die oordeel Staten geven.

Dan kom ik bij de motie over de ziekenhuizen. Die is aangepast. Daar staan inmiddels ook heel veel namen onder. Met de restrictie dat wij daar in de basis niet over gaan, kunnen we het oordeel Staten geven, zoals die nu is geformuleerd.

Even kijken. Dan de motie Jeugdzorg Limburg staat op omvallen. Ik wil in de richting van de heer Peters zeggen dat ik best bereid ben om een keer met gemeenten te gaan praten. Wij kunnen geen financiële middelen op tafel leggen daarvoor. Wat wij doen vanuit dit kader is juist proberen om te voorkomen dat kinderen een achterstand oplopen. Dat is het gesprek waarover we het willen aangaan. Even kijken. De bewoording zoals die gebruikt werden, die riepen bij mij wel de verwachting op dat het toch ook de verwachting was dat er toch op een of andere manier financieel geparticipeerd zou kunnen worden vanuit de Provincie. Dat gaat niet. Dus met die blik moet ik het ontraden.

Even kijken. Dan ben ik, denk ik bij de laatste motie en die is inmiddels gewijzigd. Die ligt gewijzigd voor. Daar staan nog twee punten in het dictum en dat is de motie van mevrouw Jenneskens, Limburg verdient serieus sportbeleid. Ik denk dat dat er sowieso is. Daar staan nu twee punten en het eerste punt is; De concrete uitwerking van de ambities voor sport, inclusief de uitgangspunten voor de sporttakplatforms in Q2 sonderend voor te leggen. Als dat erin blijft staan, moet ik de motie ontraden. En waarom, omdat dat betekent dat we een jaar vertraging gaan oplopen in de beweging die we in het coalitieakkoord hebben vastgelegd om meer sport en bewegen te doen. Als dat erin blijft staan. De tweede bullet die gaat over de uitgangspunten voor het sport- en beweegbeleid, waaronder de drie lokale sportakkoorden en steunfunctie sport, nader uit te werken tot een plan en dit voorafgaand aan de behandeling van de begroting van 2025, ten minste sonderend voor te leggen aan Provinciale Staten. Wat we zouden kunnen doen, is dat we de uitgangspunten van de sportakkoorden sonderend aan u voor gaan leggen voor de begroting. De uitgangspunten moeten lukken, want dan kunnen we uiteindelijk als GS met de gemeenten, met de regio's uiteindelijk ook die akkoorden gaan afsluiten, als u ons die uitgangspunten meegeeft. Dat zouden we kunnen doen. Maar zoals die nu geformuleerd staat, moet ik het ontraden. Wat doen we dan nu niet meer? Want dat was de vraag. Wij blijven ... O.

De voorzitter: Maakt u uw zin even af, dan kan zij daarop eventueel gelijk reageren. Wat we nu niet doen ...

Gedeputeerde Van Caldenberg: O sorry voorzitter. Wat we nu niet meer doen, is dat we een focus hebben enkel en alleen op evenementen en talentontwikkeling. Wat erbij komt, is de motie van de heer Goossen, de motie van de heer Van Bijnen, twee keer, maar die lijken heel veel op elkaar. Maar dat we dus een verschuiving hebben die meer gaat over gezondheid, vitaliteit, proberen sportstimulering te doen en meer te bewegen. Betekent dat dan dat je die andere dingen niet meer gaat doen? Nee, maar je gaat wel een inhoudelijke verschuiving vragen en we hebben op dit moment gevraagd aan de sporttakplatforms om daar nu al over na te denken. Wij gaan daar binnenkort ook met de sporttakplatforms zelf over in gesprek, over hoe we komen tot die regeling. Wij komen informierend, volgens mij op 17 mei in een infosessie naar uw Staten terug om vervolgens ervoor te zorgen dat we voor de zomer de regeling kunnen publiceren, want daarmee zijn de platforms uiteindelijk straks in staat om voor 1 oktober hun plannen in te dienen, want anders kunnen we die beweging die we hebben afgesproken in het coalitieakkoord, die ook staat in het kader, die voortkomt uit de eerder door uw Staten ingediende moties, niet uitvoeren.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Dat was een lange zin. Voorzitter, even dat wij het goed begrijpen. U zegt dus eigenlijk, op 17 mei kunnen wij wel met u spreken, maar niet sonderend? Dat verrast ons, want wij zitten op 17 mei toch bij elkaar. Dat is een geplande bijeenkomst. Wij hebben deze bullet. De reden dat ik hier sta is trouwens dat mevrouw Jenneskens geen interrupties meer heeft, maar dat terzijde. Wij hebben juist hier veranderd naar Q2 zodat u gelijk op 17 mei dat met ons sonderend kunt bespreken. Volgens mij vraagt dat alleen van u dat u de uitgangspunten vooraf aan ons toestuur, aan de commissie. Dat lijkt mij sowieso prettig. Dat we ook een informerende effectieve sessie hebben, zodat u voor die zomer, daarom zeggen wij Q2, die regeling kunt publiceren, zodat zij voor 1 oktober kunnen intekenen. Dat is wat wij zoeken. Want juist wat u nu zegt, wat gaan we niet meer doen. U zegt eigenlijk we gaan niets, niet meer doen, maar wij gaan het wel in andere mate doen. En het zou volgens mij een goed democratisch gebruik zijn als wij iets over de

'mate van' kunnen vinden als Staten. Het is ons verzoek om ons daartoe in staat te stellen. Dus de concrete vraag, waarom kunnen wij op 17 mei niet sonderend met u spreken?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Op dit moment is de regeling nog niet klaar en zijn de uitgangspunten ook nog niet klaar. Op het moment dat wij sonderend met u gaan spreken, betekent dat we na 17 mei de regeling nog mogelijk moeten gaan aanpassen op basis van de input die u dan geeft. Op het moment dat we dat zouden doen, halen we de deadline van voor de zomer niet meer om de regeling te kunnen publiceren.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Maar kunt u concreet aangeven waar dat dan in zit? Kunnen we geen vrijdag bij elkaar komen? Zijn er geen vrijdagen meer? Wat is het probleem?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, voorzitter. U gaat over uw agenda natuurlijk, maar mijn constatering is dat die vrijdagen in uw agenda redelijk vol zitten, zeg ik maar even. Als wij het sonderend naar u moeten brengen, dan vertraagt de procedure en dat betekent dat we een jaar later uiteindelijk pas kunnen overgaan, want dat zou betekenen dat we op dit moment een overgangsregeling moeten instellen, opnieuw, nadat we dat in het afgelopen jaar ook al hebben moeten doen. Wij willen graag de uitgangspunten, als het gaat over de sporttakplatforms die meer zouden gaan over meer bewegen, vitaliteit, gezondheid, ook zo snel mogelijk tot uitvoering brengen.

De voorzitter: Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Mijn vraag is nog steeds niet beantwoord, voorzitter. Ik wil weten waarom dat niet zou kunnen en waarom we dan een jaar vertragen. Zoals GS ook zegt, wij gaan over onze eigen agenda als PS. Volgens mij zouden we in het presidium kunnen bespreken dat wij na 17 mei nogmaals als commissie bij elkaar komen. Volgens mij is dat een keuze. Nu wordt het ons voorgelegd en daar heb ik moeite mee, dat het onmogelijk zou zijn.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, voorzitter. Volgens mij zijn we een beetje in herhaling aan het vallen. Als het gaat over wat wij, ten aanzien van deze motie die hier ligt, de handreiking die ik zou willen doen, dat wij met u over de uitgangspunten van de sportakkoorden en daarmee het sportbeleid in gesprek willen gaan. Dat is de handreiking die ik zou willen doen. Als u dat zou willen opnemen, dan kunnen we de motie aannemen. Of ja, wij kunnen het niet aannemen, oordeel Staten geven.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, ja, ja.

De voorzitter: Mevrouw Absil, we komen wel dichterbij, heb ik het gevoel.

Mevrouw Absil (CDA): Ja, dat is wat ons betreft te mager, want dat is het aanbod wat het College zegt. Wij zeggen dus eigenlijk, wij dienen deze motie gewoon in, want wij denken dat wij erover gaan. Wij denken ook dat het van belang is, hoe goed die beweging ook is, dat wij een nadere kaderstelling doen, zodat wij weten waar wij ja tegen zeggen, juist op dit belangrijke veld. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij begrijp ik u samen goed dat u er op 17 mei graag over wilt spreken met elkaar en dat mag niet leiden tot vertraging.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, dat gaat niet.

De voorzitter: Dat gaat niet.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Nee.

De voorzitter: Maar u spreekt er op 17 mei over?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, wij spreken er in een infosessie over en dan stellen we vervolgens niet al te lang daarna de regeling vast. Op het moment dat uit de sonderende sessie, die wij eerst nog moeten gaan voorbereiden, de stukken in routing moeten gaan brengen, halen we 17 mei niet. Dat betekent dat dat op een later moment moet gaan plaatsvinden en dat betekent dat we de regeling niet meer voor de zomer kunnen vaststellen.

De voorzitter: Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Ik kom even in omgekeerde volgorde aanlopen. Ik had namelijk zojuist, dank u voorzitter, een vraag gesteld. U zegt namelijk nu over de motie van de PVV, dat u oordeel Staten geeft. Maar mijn vraag was, wat voegt deze motie toe. Ik denk dat dat belangrijk is, dat de Staten dat weet, voordat ze tot een oordeel komen.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, de motie ligt eigenlijk in het verlengde van een eerdere motie van de heer Van Bijnen, die zei, we dagen de sporttakplatforms uit. Dat doen we dit jaar. Het idee is dat, wat volgens mij de heer Van Bijnen heeft toegelicht in deze motie, we dat ook mogen gaan verwachten en dat kunnen we dus in de regeling volgend jaar doen. Dat past prima bij de beweging die we hebben vastgelegd in het coalitieakkoord en ook in dit kader. Dus in die zin kan het College die motie oordeel Staten geven, want dat past er gewoon goed bij. Ja.

De voorzitter: Mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb zojuist in de tweede termijn vragen gesteld over de gevolgen van de motie van mevrouw Jenneskens. Ik hoor u zeggen dat op het moment dat we dat zouden doen, dat we vertraging gaan oplopen en vervolgens hoor ik u zeggen dat daarmee de subsidie een jaar wordt uitgesteld. Kunt u mij uitleggen, waarom een jaar?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Voorzitter, de systematiek is als volgt. Als wij voor de zomer de regeling kunnen publiceren, betekent dat de platforms de gelegenheid hebben om voor 1 oktober hun werkplannen in te dienen. Dat is eigenlijk ook wat de heer Van Bijnen vraagt. Op het moment dat wij dat niet voor 1 oktober hebben, komt de subsidieverlening vanaf 1 januari in de problemen, want de overgangsregeling zoals we die nu hebben, geldt tot en met 1 januari 2025, niet langer. Maar dat betekent dat er dus geen regeling is op basis waarvan je de werkplannen zou kunnen vaststellen. Dus dat zou per saldo betekenen dat wij een nieuwe overgangsregeling moeten maken. Nou ja, wij kunnen niet van de platforms vragen om een werkplan te maken voor drie maanden, of zo. Dus dan moeten we weer vragen voor een nieuw

werkplan voor een jaar en dat zou de facto betekenen dat de weging die we vanuit het coalitieakkoord willen inzetten, een jaar later komt.

De voorzitter: Mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dus als ik het goed begrijp, heeft dat dus te maken met de tijd die de sporttakplatforms nodig hebben om die plannen samen te stellen? Heb ik dat zo goed begrepen?

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, dat klopt, want zij moeten natuurlijk hun werkplannen schrijven op basis van de regeling. Op het moment dat wij pas na de zomer gaan publiceren, geven wij de platforms een stuk korter de tijd voor 1 oktober, waarvoor de subsidieaanvraag binnen moet zijn om dat voor elkaar te krijgen. Ja, dat betekent de facto, dat kunnen wij niet maken naar elkaar, dat we nu een beslissing zouden moeten nemen om een nieuwe overgangsregeling te maken voor een jaar. Dat betekent meer onzekerheid over wat er nu precies te gebeuren staat en dat willen we eigenlijk niet.

De voorzitter: Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ja, volgens mij hoor ik de Gedeputeerde zeggen of eigenlijk de zaal zeggen, dat we met elkaar op 17 mei van gedachten gaan wisselen over dit onderwerp. Volgens mij vragen de Statenleden hier niet aan u om daarover ook sonderend in een commissieverband met u te spreken. Dus volgens mij is de vraag die hier gesteld wordt, om daar die uitgangspunten opnieuw met elkaar te bespreken en kan dat volgens mij gewoon.

De voorzitter: De Gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Caldenberg: Wij hebben een infosessie gepland waarin we die uitgangspunten met u willen bespreken. Dat is een infosessie, geen sonderende sessie. Ik heb u net uitgelegd, als we het sonderend zouden willen doen, dan halen we het niet qua routing en tijd. **Als uw Staten het goed vinden om er informierend over te spreken en het vertrouwen geven aan het College dat de informatie die u vanuit die sessie meegeeft aan het College, om dat te verwerken in de regeling, als dat het vertrouwen is dat u het College geeft, dan kunnen we dit jaar nog een regeling vaststellen.** Maar dat is iets anders dan een sonderende bespreking in de routing, want dat gaan we echt niet halen.

De voorzitter: Volgens mij moeten we nu stoppen. Volgens mij zijn we er nu. U gebruikt de infosessie. Daarvoor hoeven geen ingewikkelde procedures vooraf gedaan worden, die niet haalbaar zijn. Ik hoor de Gedeputeerde toezeggen dat hij kijkt welke gemaakte opmerkingen vanuit uw Staten tijdens die infosessie meegenomen kunnen worden in uiteindelijk het definitieve stuk, wat dan op tijd gepubliceerd kan worden. Gedeputeerde, zei ik het zo goed?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Ja, dat is wat ik volgens mij, in de richting van mevrouw Smeets zojuist heb gezegd.

De voorzitter: Het is bijna een sonderende infosessie, maar laat ik het nu niet moeilijker maken dan het als is. Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, dan stel ik voor dat we het eerste bolletje onder het dictum – ik heb het nu niet voor mij – wijzigen en dan halen we even het woord sonderend eruit en dan zetten we erbij dat de Staten nog ruimte hebben om inbreng te leveren. Volgens mij doen we dan recht aan alles.

De voorzitter: Als wij en dat heet dan zo, als wij het dan zo mogen lezen en dan staat het in de notulen. Als we het zo mogen lezen, dan gaan we niet nog eens een keer alles schriftelijk aanpassen, want dan zitten we hier inderdaad vanavond om 22.00 uur nog.

Mevrouw Jenneskens (D66): Yes.

De voorzitter: De bedoeling is duidelijk. De Gedeputeerde was duidelijk. Hij heeft een handreiking gegeven dat er wel degelijk een inbreng mogelijk is tijdens de infosessie en dat er zeker ook goed naar geluisterd wordt. Volgens mij zijn we er helemaal uit, behalve voor mijnheer Van Bijnen niet. Die heeft nog een vraag.

De heer Van Bijnen (PVV): Een punt van orde, want ik was door mijn interrupties heen. Ik wil toch echt een punt van orde maken, want het is absurd dat ik mij netjes hou aan de interrupties, ik blijf zitten. Nu wordt het wel toegestaan dat we hier gaan bakkeleien met zijn allen en dat er interrupties plaatsvinden en dat we het nog gaan hebben over wijzigingen, terwijl als wij nog iets na de tweede termijn willen wijzigen, en dan kom ik bij u allen terug. Afgesproken is dat we dat niet meer doen. Dus een punt van orde, om het overal gelijk te trekken. Ja?

De voorzitter: Mijnheer Van Bijnen, ik moet constateren dat u daarin gelijk heeft. Ik heb alleen een poging gedaan om in de ongelofelijke fijne sfeer van de hele dag te proberen om een misverstand waar de Staten breed om gevraagd hebben, om dat op te lossen. Maar u heeft erg gelijk. U geeft het goede voorbeeld. Maar had ik het heel strak gedaan, dan had ik de laatste interruptie van mevrouw Jenneskens niet mogen toestaan. U heeft gelijk. Excuus daarvoor. Maar ik meende in de geest van de goede sfeer van vandaag, dat het ook wel wat waard was om eruit te komen. Het is wat het is. Zijn er nog vragen die open stonden Gedeputeerde, of?

Gedeputeerde Van Caldenberg: Volgens mij niet, voorzitter.

De voorzitter: Nee. Dan sluit ik daarmee de beraadslaging voordat ik nog een keer terecht op mijn vingers wordt getikt door de heer Van Bijnen en gaan we over naar de stemmingen.

Mevrouw Schoolmeester (BBB): Ik verzoek om de vergadering even een paar minuutjes te schorsen, om eventjes alles nog even de revue te laten...

De voorzitter: Vijf minuten?

Mevrouw Schoolmeesters (BBB): Ja, graag.

De voorzitter: De vergadering is voor vijf minuten geschorst.

[SCHORSING]

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u verzoeken uw plaatsen in te nemen? Dan kunnen we gaan stemmen. Ik kijk even rond. De heer Driessen zie ik ook komen. Heel fijn. De heer Loomans, die is ook onderweg naar zijn stoel zie ik. Dat zeg ik toch netjes he? Even kijken, en dat geldt ook voor mevrouw Schoolmeesters. Die is ook onderweg. Kijk, helemaal goed. Dan zijn wij met zijn allen weer compleet. We gaan eerst stemmen over het Statenvoorstel, daarna over de moties, waarbij ik nog een keer in herinnering roep dat de gewijzigde motie 3048 is aangehouden. Dus die komt ook niet in stemming. Dan gaan we nu stemmen.

Allereerst aan de orde G24-009 Statenvoorstel inzake beleidskader Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027 en de brief van GS van 20 februari 2024. Ik kijk of er geen stemverklaringen zijn. Dan is de

stemming nu geopend. Stemming gesloten. Dit beleidskader is aangenomen met 39 stemmen voor en 7 stemmen tegen.

Dan komen we bij de moties. Allereerst de 5^e gewijzigde motie 3049 van mevrouw Wolters cum suis, inzake Volwaardige basiszorg in Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek. Een stemverklaring van mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Het kan u niet verbazen voorzitter, dat ik heel blij ben met deze motie en dat het ook een motie is van mij en dat ik echt hoop met deze motie dat we de komende tijd ook echt de juiste keuzes maken voor zowel de Oostelijke- als de Westelijke Mijnstreek. Ik wil alle Statenleden bedanken voor de steun daarbij.

De voorzitter: We gaan kijken of die conclusie juist is. De stemming is geopend. Ik wacht nog op één stem. Ik kijk even op het kastje. Ja. Deze motie is inderdaad unaniem aangenomen.

Dan komen we bij gewijzigde motie 3050 van mevrouw Jenneskens cum suis, inzake Limburg verdient serieus sportbeleid. Er is een stemverklaring van de heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Er is genoeg over gebakkeleid. Daar heb ik net al een punt van orde van gemaakt. Absurd dat dat zo gaat. Dat wil ik nog een keer hier benoemen. Omdat wij zelf ook een sport motie hebben die met toelichting van het College zeg maar, nu makkelijker te implementeren is, ondanks dat die sympathiek is, zullen we tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Dan gaan we nu stemmen over de motie 3050. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. Deze motie is met 41 voor en 5 tegen aangenomen.

Dan komen we bij de 2^e gewijzigde motie 3051 Van Bijnen inzake De wijkagent terug in de wijk. Hier is een stemverklaring van mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Een stemverklaring. Wij zijn heel erg voor de wijkagent. Zien ook de voordelen. We gaan er eigenlijk vanuit dat bij een gebiedsgerichte aanpak, dat daar altijd de wijkagent bij betrokken wordt. Maar we vinden het ook geen bevoegdheid van de Provincie en daarom zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen, dan is de stemming over motie 3051 nu geopend. Stemming gesloten. Deze motie is aangenomen met 37 voor en 9 stemmen tegen.

Dan komen we bij de 3^e gewijzigde motie 3052 Van Bijnen inzake Aanvullend subsidie criterium Sporttakplatforms. Een stemverklaring van mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): Dank u wel, voorzitter. Hoewel de richting die in het dictum uitgesproken wordt, vast in de subsidieregeling opgenomen wordt, willen wij dit juist aanhouden nu en zullen wij tegenstemmen, omdat wij dat juist op de bijeenkomst van 17 mei met elkaar willen delen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Voorzitter, ik sluit mij aan bij collega Absil. Volgens mij is dat precies het uitgangspunt wat het College al gaat doen. Wij zullen ook tegenstemmen.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Geen andere stemverklaringen. Dan breng ik nu de 3^e gewijzigde motie 3052 in stemming. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. De motie is aangenomen met 38 stemmen voor en 8 stemmen tegen.

Tot slot, de 2^e gewijzigde motie 3053 van de heer Peters inzake Jeugdzorg in Limburg, die staat op omvallen. Een stemverklaring van mevrouw Jetten.

Mevrouw Jetten (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Wij zijn heel erg begaan met de jeugdzorg. We hebben een Tweede Kamerlid nota bene, Lisa Westerveld, die daar dag in, dag uit mee bezig is. We zien de problemen en tegelijkertijd denken wij, ja wat haal je je op de hals als Provincie. Wij denken, het is iets van de gemeenten, van het Rijk, dus daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wolters.

Mevrouw Wolters (PvdA): Dank uw wel, voorzitter. Wij erkennen de hartenkreet die gedaan is door de heer Peters en wij hopen dat de Gedeputeerde dit proactief in zijn achterhoofd meeneemt, maar voor ons is dit dictum te onduidelijk om precies het gesprek aan te gaan, waar dit nu precies over gaat. Over welke instanties binnen de jeugdzorg hebben we het? Daarom zullen wij ook tegenstemmen deze keer.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Loomans.

De heer Loomans (Horizon): Ja, ook ik maak mij grote zorgen over de situatie in de hele jeugdzorg, maar dit is een spel tussen de rijksoverheid en de gemeenten. Om daar nog eens een keer als Provincie tussen gaan zitten, lijkt mij risicovol, niet verstandig, dus ik ga ook tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Smeets.

Mevrouw Smeets (SP): Ook de SP ziet iedere dag de gevolgen van falend jeugdbeleid en we zien ook dat het College daarover continu in gesprek is, dat we ook veel preventief aan de voorkant proberen te doen. Daarom zullen wij het antwoord van GS volgen en zullen wij tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: De heer Van Bommel.

De heer Van Bommel (BBB): Als BBB snappen wij natuurlijk de problematiek. Dat snappen wij. Maar helaas is het niet onze taak, dus daarom zullen wij tegen stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Absil.

Mevrouw Absil (CDA): In lijn van de vorige sprekers zullen wij ook tegen deze motie stemmen. Blijft onverlet dat wij graag gehoord hadden van het College hoe zij tegen bijvoorbeeld het verscherpt toezicht aankijken naar aanleiding van de problemen die wel degelijk bij gemeenten kunnen komen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Zoals eerder aangegeven, zal de VVD tegenstemmen, ook al gaat de jeugdzorg ons natuurlijk wel aan het hart, maar het is gemeentelijk beleid.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenneskens.

Mevrouw Jenneskens (D66): Ja, voorzitter, aangezien de opvatting voor rolzuiverheid vandaag toch voor iedereen wat anders ligt. Wij kunnen uit de voeten met het dictum zoals het er nu staat en zouden graag zien dat we toch even kijken wat het überhaupt voor ons betekent en of we hier richting gemeenten iets aanvullends kunnen betekenen. Wij zullen dus voorstemmen.

De voorzitter: De heer Van Bijnen.

De heer Van Bijnen (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Wij stemmen ook voor, ondanks dat dit een taak is van de gemeente, vinden wij dit wel een sympathieke motie en daarom zullen we voorstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Iedereen die een stemverklaring wilde afleggen, heeft daarvoor de gelegenheid gekregen, constateer ik. Dan gaan we nu de 2^e gewijzigde motie 3053 van de heer Peters in stemming brengen. De stemming is geopend. De stemming is gesloten. De motie is verworpen met 12 stemmen voor en 34 stemmen tegen.

9 Moties vreemd aan de orde van de dag

N.v.t.

10 Sluiting

De voorzitter: Dames en heren, daarmee zijn we aan het einde van deze vergadering gekomen, omdat u eerder vandaag besloten heeft het derde kader te verplaatsen naar volgende week. Ik wil u allen danken voor inzet en betrokkenheid en de prettige manier van debatteren, evenals de ondersteuning die hier ons weer alle kanten fantastisch heeft geholpen. De vergadering is gesloten en de nazit is in de Grote Staat.

(De vergadering eindigde om 18.15 uur)

De notulen van de vergadering van 5 april 2024 zijn door Provinciale Staten goedgekeurd in hun vergadering van 24 mei 2024.

Dhr. mr. A.O.J. Pregled, griffier

Dhr. E.G.M. Roemer, voorzitter